

Gorenjski Glas

PETEK, 13. JULIJA 2018

LETO LXXI, ŠT. 56, CENA 1,85 EUR | ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK | ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH | INFO@G-GLAS.SI | WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Na Gorenjskem trije diamantni

V srednjih šolah so v sredo podelili letošnja maturitetna spričevala. Maturu je v spomladanskem roku uspešno opravilo skoraj 94 odstotkov kandidatov, deset jih je doseglo najvišji možni uspeh.

MATEJA RANT, MARJANA AHAČIČ, ALEŠ SENOŽETNIK

Ljubljana – Splošno maturo je letos v spomladanskem roku na 834 šolah po Sloveniji opravljalo 6248 kandidatov, od tega se je v gorenjski regiji splošne mature udeležilo 619 kandidatov. Maturantov, ki so prejeli spričevala s pohvalo, kar pomeni, da so dosegli od 30 do 34 točk, je 271 (lani 260) in prihajajo s 47 gimnazij iz 34 krajev, med njimi z Jesenic,

iz Kamnika, Kranja in Škofje Loke. Najvišji možni splošni uspeh je letos doseglo deset kandidatov, med njimi Martin Rihtaršič iz Gimnazije Škofja Loka ter Ana Medved in Mitja Roglič iz Gimnazije in srednje šole Rudolfa Maistra Kamnik.

Od 5589 kandidatov, ki so uspešno zaključili četrti letnik gimnazije in so splošno maturo opravljali prvič, jih je izpite uspešno opravilo 5235 ali 93,67 odstotka.

▶ 2. stran

Martin Rihtaršič / Foto: Gorazd Kavčič

Ana Medved / Foto: Aleš Senožetnik

Mitja Roglič / Foto: Aleš Senožetnik

Proti Pokljuki po obvoznici

Na Bledu so v torek vendarle dočakali sprostitev prometa po severni razbremenilni cesti.

MATEJA RANT

Bled – Promet po severni blejski obvoznici naj bi po načrtih stekel že preteklo soboto, a je bilo pred tem treba odpraviti še nekaj pomanjkljivosti, ki so jih odkrili ob petkovem tehničnem pregledu. Odstranitev ovir na obvoznici si je v torek dopoldne v družbi župana Janeza Fajfarja ogledal tudi minister za infrastrukturo Peter Gašperšič.

»To je res zgodovinski dogodek, gre za uresničene sanje več generacij,« je ob odprtju obvoznice poudaril župan, ki ga veseli, da bodo s tem rešili nevzdržne prometne razmere v vasi Grad. Tudi minister Gašperšič je

poudaril, da je nova razbremenilna cesta velika pridobitev za Bled, s katero so omogočili lažji dostop do

Blejskega gradu, olajšala bo tudi pot proti Gorjam in Pokljuki. Spomnil je, da so projekt začeli uresničevati leta

2014, ko v državnem proračunu za to ni bilo denarja, zato je Občina Bled sama začela postopke in priprave na gradnjo. »V zadnjem obdobju nam je sredstva za izvedbo tovrstnih projektov uspešno močno povečati. Obvoznico na Bledu smo spoznali kot enega ključnih projektov, da zagotovimo ustrezne pogoje za razvoj turizma ter večjo prometno varnost in višjo kakovost življenja na Bledu.« Novozgrajeni del ceste je vreden 4,2 milijona evrov, od tega je občina zagotovila dvesto tisoč evrov. Uradno bodo po napovedih župana cesto odprli 9. septembra, do takrat pa morajo urediti še kolesarske steze in končati dela v okolici.

Župan Janez Fajfar in minister Peter Gašperšič na novi obvoznici, po kateri je promet stekel v torek. / Foto: arhiv občine

Nadzorniki vendarle izdali soglasje za obvoznico

Nadzorni svet vendarle dal soglasje k dokončanju mengeške obvoznice.

ALEŠ SENOŽETNIK

Ljubljana – Potem ko je nedavno precej prahu dvignila odločitev nadzornega sveta Darsa, ki v začetku junija ni dal soglasja za začetek postopka javnega razpisa za izbiro izvajalca del za dokončanje manjkajočega dela mengeške obvoznice, so na ponedeljkovi seji Darsovi

nadzorniki vendarle prižgali zeleno luč za dokončanje ceste. Kot so sporočili z Darsa, so se za to odločili na osnovi ustne argumentacije uprave družbe. Strokovna komisija za izvedbo javnega naročila bo tako »v čim krajšem možnem času« pripravila razpisno dokumentacijo za javno objavo.

▶ 9. stran

M SORA 70
let tradicije in inovativnosti

AKTUALNO

V naših mrzlih jamah bi bilo bolj kritično

Reševanje tajskega dečka iz jame so pozorno spremljali tudi slovenski jamarski reševalci. Pogovor z njihovim vodjem Walterjem Zakrajškom.

3

GORENJSKA

Edini na svetu s šestimi zvezdicami

Garden Village Bled je kot prvi glamping na svetu prejel šest zvezdic. Prepričali so s svojim konceptom ter unikatnostjo, povezanostjo s svojo zgodbo, arhitekturo in naravnostjo k trajnostnemu razvoju.

7

KMETIJSTVO

Prašiče lovijo tudi ob umetni svetlobi

V Lovski družini Škofja Loka imajo veliko težav z divjimi prašiči, zato imajo kot eni redkih dovoljenje za nočni lov ob umetnih virih svetlobe, poleg tega pa še podaljšano lovno dobo na divje svinje.

12

CG+

Kekčeva pot v svet

Če želijo ljudje zares spoznati Slovenijo, morajo poznati tudi Kekca, prijaznega, pogumnega in veselega pastirčka, priljubljenega otroškega junaka iz knjige Josipa Vandota. Društvo Naše gore list je knjigo Kecec in Pehta izdalo tudi v angleškem jeziku.

15

VREME

Danes bo pretežno oblačno, nastajale bodo plohe in nevihte. Jutri in v nedeljo bo delno jasno s spremenljivo oblačnostjo.

12/25 °C
jutri: spremenljivo oblačno

Mladim vcepi disciplino, red in pripadnost

Danes se končuje osemnajsti vojaški tabor, ki je namenjen mladim, ki so se želeli seznaniti z življenjem in načinom dela vojaka. Udeleženci so doživeli pravo vojaško usposabljanje, vojaško disciplino, red in pripadnost.

MAŠA LIKOSAR

Bohinjska Bela – Slovenska vojska je letos že osemnajstič organizirala vojaški tabor, ki je namenjen dijakom in študentom, starejšim od osemnajst let. Udeležbo na taboru je v celoti financiralo Ministrstvo za obrambo in jo ponuja kot enkratno ter neponovljivo izkušnjo vojaškega življenja. Tokrat je bilo sedeminšestdeset udeležencev, od tega kar dvajset

deklet. Višji štabni vodnik ter glavni podčastnik učne čete šole za častnike Aleš Cvetek pojasni, da je interes iz leta v leto večji. »Vedno je prijavljenih več, kot jih lahko sprejmemo. Zdi se, da se mladi zavedajo velike dodatne vrednosti vojaškega tabora za življenje. Vsi udeleženci tabora so predhodno varnostno preverjeni in morajo uspešno opraviti zdravniški pregled, nekateri odpadejo, ker slednjega ne opravijo.«

Mlade vojaški tabor pritegne predvsem zaradi vsebin, ki so zelo avanturistično in družabno usmerjene. Tabor poteka štirinajst dni, prvi teden v Vojašnici Boštjana Kekca na Bohinjski Beli, kjer spoznajo osnove plezanja, orientacije, streljanja in temeljne veščine, s katerimi lahko nadaljujejo terensko usposabljanje v osrednjem slovenskem vojaškem vadbišču na Počku. Tu so izvedli kompleksno vajo z manevrskim strelivom, patroljiranje, pomikanje po bojišču. Na Počku je potekal tudi VIP-dan, ko so udeležence obiskali častniki, visoke in civilne osebe.

Udeleženci so se v okviru voda hkrati popolnoma spoznali z osebno opremo in oborožitvijo vojaka, postrojivostjo z in brez orožja, z vojaškimi navadami in vljudnostmi, orientacijo na zemljišču in izvedbo orientacijskega pohoda, pripravo na izvedbo in izvedbo streljanja z različnimi orožji, postopki vojaka na bojišču, ročnimi radijskimi napravami, osnovami gorništvaja,

Na strelišče Mačkovec so nekateri udeleženci prvič rokovali z orožjem. / Foto: Primož Pičulin

premagovanjem vodne ovire. Program je bil popestren tudi s študijsko ekskurzijo, družabnimi in športnimi srečanji ter s prikazom bojnih sredstev in sistemov Slovenske vojske. »Vstajanje je ob petih zjutraj in takoj sledi telovadba, dvakrat na dan morajo tudi počistiti prostore za seboj, zaradi tega zna biti tabor za nekatero kar velik izziv, ker niso navajeni takega psihofizičnega napora. Poskrbeli smo tudi za sprostitve, raftali smo po Savi Dolinki

in se popeljali s helikopterjem,« razloži štabni vodnik Aleš Cvetek in in nadaljuje: »Ob uradnem zaključku vsi udeleženci prejmejo potrdilo, da so uspešno opravili tabor. To je lepo priznanje in večer spomin.«

Namestnik vodja tabora nadporočnik Jure Repina ob koncu pojasni, da je bila letos motivacija udeležencev zelo visoka. »Najhuje jim je, da bi se kdo poškodoval in bi moral oditi. Plezanje v skalo in streljanje je za nekatero vrhunec tabora. Ključno je,

da z našo pomočjo ponotranjijo, da je orožje orodje in le skupaj s človekom postane orožje.« Doda še, da se tabora vedno udeleži skupina mladih, ki pridejo preveriti način življenja vojaka, saj razmišljajo v vojaškem poklicu in zaposlitvi v Slovenski vojski. »Opažamo sicer padanje interesa za poklic vojaka, a dejstvo je, da v vojski potrebujemo motivirane ljudi. Zavedati se moramo, da je občutek služenja domovini in njeni varnosti neprecenljiv.«

Kandidat za poveljnika voda in inštruktor na vojaškem taboru Mitja Rovšek, namestnik vodja tabora nadporočnik Jure Repina in višji štabni vodnik in glavni podčastnik učne čete šole za častnike Aleš Cvetek / Foto: Primož Pičulin

Organiziran prevoz starostnikov in invalidov

Organiziran prevoz z električnim avtomobilom za tiste, ki si prevoza za obisk zdravnika ali nujnejše opravke ne morejo privoščiti.

ANDRAŽ SODJA

Bohinjska Bistrica – V sklopu prizadevanj za okolju prijaznejši promet in prometno razbremenitev jezerske skled, so se v Turističnem društvu Bohinj skupaj z občino in društvom upokojencev in društvom invalidov odločili, da bodo starejšim občanom in invalidom v Bohinju ponudili pomoč. Tako nudijo prevoz z električnim avtomobilom za obiske zdravnika ali nujnejše opravke z njihovimi izbranimi vozniki. Pravila,

pogoje in podrobnejše informacije o organiziranih prevozih z električnimi avtomobili lahko dobite na spletnih straneh občine in Turističnega društva ter v Društvu upokojencev Bohinjska Bistrica oziroma na kontaktni številki: 051 648 624. Do brezplačnega prevoza so upravičeni člani Društva upokojencev Bohinjska Bistrica in člani društva Invalid Bohinj, ki si sami ne morejo zagotoviti prevoza ter imajo prijavljeno stalno bivališče v občini Bohinj.

Visok jubilej mošenjskih gasilcev

Prostovoljno gasilsko društvo Mošnje letos praznuje stodvajsetletnico delovanja. Jubilej so obeležili z meddruštveno gasilsko vajo, tekmovanjem gasilcev veteranov, slovesnostjo s podelitvijo priznanj ter slovesnim mimohodom gasilcev in gasilske tehnike.

MARJANA AHAČIČ

Mošnje – Prostovoljno gasilsko društvo Mošnje je sredi junija pripravilo tridnevno praznovanje, s katerim so obeležili visoki jubilej, 120-letnico delovanja društva.

»Društvo je bilo ustanovljeno 28. avgusta 1898 kot Gasilno društvo v Mošnjah. Že na ustanovni seji so naročili ročno brizgalno na četrterokolnem vozu in potrebno gasilno orodje, prva vaja s to opremo pa je bila izvedena 15. februarja 1899,« je povedal predsednik društva Brane Meglič. »Prvi požar so gasili 17. aprila istega leta v Globokem in leta 1900 začeli graditi gasilski dom. Prvo motorno brizgalno so mošenjski gasilci dobili leta 1928, leta 1969 pa so prodali konjsko vprego, ki so jo naslednje leto nadomestili s prikolico za novo motorno brizgalno znamke Rosenbauer,« je nanizal pomembne in zanimive dogodke iz zgodovine društva.

Stari gasilski dom so leta 1988 adaptirali, delo so večinoma s prostovoljnimi delom opravili člani. »Z novimi zahtevami in posodabljanjem društva smo se soočili s pomanjkanjem prostora, in ker na starem domu povečanje ni bilo več izvedljivo, se je porodila ideja o novem gasilskem domu. Zgradili smo ga večinoma z lastnimi sredstvi, le del je sofinancirala

občina,« je še povedal Meglič. Lani je društvo kupilo še novo, sodobno opremljeno vozilo GVGP-2, ki omogoča hitrejše in kakovostnejše posredovanje, primerno pa je za vožnjo po zahtevnih terenih. Za vozilo je nekaj več kot dve tretjini sredstev prispevala gasilska zveza oziroma Občina Radovljica, tretjino, nekaj več kot štirideset tisoč evrov, pa društvo.

Kot je povedal poveljnik PGD Mošnje Dušan Jelovčan, društvo trenutno šteje 120 članov, ki prihajajo večinoma iz Mošenj, pa tudi Globokega in Otoka. Imajo 34 rednih operativnih gasilcev, 15 pa je tudi aktivnih veteranov, ki so zelo uspešni na tekmovanjih, in tudi dejaven podmladek, tako da se za prihodnost gasilstva v Mošnjah ni bati.

Župan Radovljice Ciril Globočnik, poveljnik Dušan Jelovčan in Uroš Štefelin pred novim gasilskim vozilom.

Knjižni maček v žaklju

Zaposleni v Knjižnici dr. Toneta Pretnarja v Trziču ne ostajajo za svojimi zidovi, ampak s svojim gradivom in programom vstopajo tudi v vrtnice, šole, dom za starejše občane, varstveno-delovni center, v vaseh pa z bibliobusom omogočajo dostop do gradiva, branja, znanja. Bralna pismenost pa se začne že v najzgodnejših letih ...

SUZANA P. KOVAČIČ

Trzič – Maček v žaklju je poletni projekt Knjižnice dr. Toneta Pretnarja, namenjen je mladim in odraslim z namenom dvigniti bralno kulturo uporabnikov in ponuditi kakovostno branje. Knjižničarji po lastni presoji izberejo knjige, ki jih ponudijo v projektu, zavijejo po dve knjigi skupaj glede na kategorijo bralcev. Uporabnik, ki si izposodi tak paketek, ne ve, kaj nese domov. Prepričan pa je lahko, da je predlagano branje vredno branja. Večletna vodja tega projekta je Martina Klemenčič.

Še preden se zaključi Družinsko branje, ki ima svoje korenine v kranjski knjižnici in je namenjeno branju otrokom v družinskem okolju, se začnejo Poletavci (projekt je razvila Mestna knjižnica Ljubljana). »Poletavci so poletni bralci. Ker knjižnice še kako želimo, da bi otroci dobro brali in se zavedali, kako velikega pomena je branje, smo obiskali vse osnovne šole v občini in povabili k branju otroke med sedmim in 12. letom. Otrok v treh poletnih mesecih izbere trideset dni, v katerih bere vsak dan, karkoli. Lani se je projektu spodbujanja branja pridružilo 79 otrok, od 10. junija, ko so se začeli letošnji

Sodelavci Knjižnice dr. Toneta Pretnarja Trzič

Poletavci, pa smo vpisali že 72 mladih bralcev, kar kaže, da se branje lepo prijema,« je povedala Sabina Šolar, ki koordinira projekt.

»Bralna pismenost ima svojo predbralno fazo. V času, ki ga najmlajši preživljajo še doma, jim že starši kažejo prve kartonke in jih z ritmom in rimo pomirjajo in obdajajo z zvoki in barvami. Prav kmalu vstopimo v to predbralno obdobje vrtci in knjižnice. V trziški občini vrtci in knjižnica z gledno sodelujemo med seboj, saj se zavedamo nujnosti povezave v dobrobit otrok. Bibliotekarji večkrat na leto obiščemo prav vse skupine vrtcev; srečanje s pravljico, tematsko knjigo, knjižno

in knjižnično vzgojo imenujemo Knjižnica na obisku. In potem gre obisk v drugo smer, to pa je vrtec na obisku v knjižnici. Za bogastvo branja, zgodb in znanja ni treba biti bogat, treba je prestopiti prag knjižnice in osvoboditi bogastvo izza platnic. Letos sta Sabina Šolar in Nejc Perko naredila že 26 obiskov,« je povzela direktorica knjižnice Marinka Kenk-Tomazin. A to še ni vse. Med letom imajo v knjižnici tedenske ure pravljic, knjižni kviz pod vodstvom Valerije Rant Tišler po osnovnih šolah (v tem šolskem letu so rešili kar 446 kvizov), knjižno čajanko za devetošolce pod mentorstvom Eve Maršič, zaključek bralne značke

za osnovnošolce, zabavno angleščino za predšolske otroke, berejo tudi s Tačkami pomagačkami ... »Za osmo in devetošolce pa pripravimo tudi dogodek v Kulturnem centru Trzič. Maja smo gostili izjemna dr. Igorja Saksido in raperja Roka Terkaja s Kla kla klasiko,« je dejala direktorica knjižnice.

Vsakoletnim petošolcem pripravijo tudi uro o izrednem rojaku, po katerem knjižnica nosi ime, Tonetu Pretnarju in jim podarijo Zgodbe o Tonetu. Počitniške delavnice za otroke pa so letos tematske, tematika zdravilnih rastlin jih poveže s knjižničnim strokovnim gradivom, za katerega prirast skrbi Špela Jerala.

Hrvat. »V naslednjih letih se bo režim širil tudi na druge parkirne površine v občini. Sicer pa se zavedamo težav s pomanjkanjem parkirišč v občini; na dolgi rok jih bomo ustvarjali v smislu strategije, ki je bila že narejena pred leti in predvideva širitev parkirišč tako z garžno hišo kot z zagotavljanjem dodatnih parkirišč v smeri Podkorena.«

obnove vzpostavljamo povečano tako imenovano modro cono, ki bo zdaj obsegala parkirni režim ne le pred trgovsko-poslovno stavbo,

ampak vse območje ceste od žičnice do hotela Prisank. Parkiranje bo tu dovoljeno dve uri ob uporabi parkirne ure,« je povedal župan

V teh dneh se zaključujejo obnovitvena dela na cesti skozi središče Kranjske Gore.

Janezu Poklukarju nov mandat

MARJANA AHAČIČ

Jesenice – Svet zavoda Splošne bolnišnice Jesenice je dosedanega direktorja Janeza Poklukarja, doktorja medicine, soglasno imenoval za naslednje mandatno obdobje štirih let. Imenovanje mora potrditi še pristojni minister. Janez Poklukar jeseniško bolnišnico vodi od leta 2014, ko je bil junija imenovan za vršilca dolžnosti, avgusta pa je nastopil svoj prvi redni štiriletni mandat. »Središče prizadevanj v novem mandatu je in bo še vedno bolnik, za katerega pa je moč zagotoviti optimalno zdravljenje le ob zadovoljnem zdravstvenem delavcu, zato bomo energijo usmerjali v širjenje organizacijske in strokovne kulture zavoda, spodbujali strokovni razvoj zaposlenih in izvajali izobraževanja za področje komunikacije, kakovosti in organizacijske klime,« je ob imenovanju dejal Janez Poklukar. Njegovi cilji bodo, je napovedal, usmerjeni v izvajanje projektov, kot so projekt nove bolnišnice za potrebe akutne bolnišnične oskrbe, vzpostavitev invazivne angiološke

Foto: Gorazd Kavčič

Janezu Poklukarju je svet zavoda Splošne bolnišnice Jesenice namenil še drugi direktorski mandat.

diagnostike ter interventno angiološko in angiokirurško zdravljenje, vzpostavitev centra za abdominalne bolezni, projekt enote za možgansko kap, razvoj urološke dejavnosti in diagnostike in vzpostavitev mikrobiološkega laboratorija za lastne potrebe, ob tem pa še nadgradnja sistema vodenja kakovosti, raziskovalna dejavnost, razvoj tehnologije, optimizacija bolnišničnih kapacitet in razvojne usmeritve v organizaciji dela ter realizacija vseh ostalih strateških ciljev in projektov iz letos sprejete Strategije Splošne bolnišnice Jesenice do leta 2025.

Vozilo za urgentnega zdravnika

MATEJA RANT

Trzič – Občina Trzič se je kot ustanoviteljica Zdravstvenega doma (ZD) Trzič prijavila na javni razpis ministrstva za zdravje za sofinanciranje nakupa vozila za prevoz urgentnega zdravnika. »Vozilo urgentnega zdravnika mora biti na voljo 24 ur na dan vse dni v letu v brezhibnem tehničnem stanju, saj v primeru odsotnosti reševalnih vozil predstavlja dodatno vozilo za prevoz medicinskega

osebja in opreme v primeru intervencij oziroma večje ali množične nesreče,« so pojasnili na občini. Za nakup novega vozila, so še dodali, so se odločili tudi zaradi povečanega obsega dela. Vrednost vozila z vso potrebno medicinsko, informacijsko in telekomunikacijsko opremo ter ustrezno signalizacijo po oceni znaša dobrih 33 tisoč evrov. ZD Trzič ima za ta namen ta čas na voljo dve vozila, prvo je letnik 2008, drugo pa 2013.

Zaključek obnove ceste skozi Kranjsko Goro

MARJANA AHAČIČ

Kranjska Gora – Obnova ceste skozi središče Kranjske Gore se v teh dneh počasi zaključuje. Kot pravi župan Občine Kranjska Gora Janez Hrovat, so z obnovo doslej tako boljše funkcionalnosti prometa kot lepši videz središča kraja. Z zaključkom obnove pa se spreminja tudi prometni režim. Promet sicer ostaja dvosmeren, a ga umirjajo s tako imenovano modro cono.

»Cilj spremenjenega režima je, da statično pločevino spravimo ven iz središča kraja, tako da bodo dnevni obiskovalci trgovin in lokalov lahko prišli do svojih storitev, kar je bilo doslej skoraj nemogoče. Prav zato z zaključkom

razpisuje prosto delovno mesto

STROKOVNI SODELAVEC ZA VODENJE PROCESOV ODPADNIH VODA (m/ž)

- Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:
- VI. stopnja strokovne izobrazbe naravoslovne smeri
 - najmanj 7 mesecev delovnih izkušenj,
 - organizacijske sposobnosti,
 - zahtevnejše uporabniško znanje računalništva,
 - vozniško dovoljenje kategorije B.

Delovno razmerje bo sklenjeno za določen čas 12 mesecev.

Kandidati, ki izpolnjujejo pogoje, naj pisne prijave s kopijami zahtevanih dokazil o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov: **Komunala Radovljica, d. o. o., Ljubljanska c. 27, 4240 Radovljica z oznako »Prijava na razpis«.**

Načrt za ureditev krajevnega središča

V Preddvoru so obravnavali občinski podrobni prostorski načrt za središče Preddvora.

V postopku je občinski podrobni prostorski načrt za središče Preddvora. / Foto: Gorazd Kavčič

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Preddvor – Z več pripombami so svetniki občine Preddvor sprejeli dopolnjeni osnutek občinskega podrobnega prostorskega načrta (OPPN) za središče Preddvora. Z načrtom se že dolgo ukvarjajo, saj je bil za središče kraja narejen tudi konservatorski načrt, bila so usklajevanja z zavodom za varstvo kulturne dediščine, pripravili so delavnico z lastniki, trenutno pa je načrt v fazi javni obravnavi.

Predmet prostorskega načrta so parkirišča v središču kraja, obnova objektov in novogradnje, vključen je tudi grad s parkom. Predvideno je tudi, da bi se znova vzpostavilo nekdanje kegljišče. Ob župnišču naj bi zrasel nov objekt. Grad bodo

prenovili v skladu s kulturno dediščino, z notranjega dvorišča naj bi pregnali parkirane avtomobile. Dokument dopušča novogradnje zahodno od trgovine. Župan Miran Zadnikar je dodal, da naj bi OPPN predvidel tudi obvezno priključitev stavb na sistem daljinskega ogrevanja na biomaso. Občinska stavba in dom krajanov naj bi dobili dvigali. Prometna ureditev naj bi bila prijazna pešcem, ob čemer se je pojavil dvom, ali bo to sploh mogoče ob dejstvu, da skozi središče Preddvora poteka cesta proti vsem ostalim krajem v občini. Toda dobili so odgovor, da je v prihodnosti predvidena tudi obvoznica, ki bi razbremenila promet skozi središče. Ta naj bi se začela v Tupaličah in potekala skozi industrijsko cono.

Tudi obremenjenost z vonjem je mogoče izmeriti

Država je vendarle naročila pripravo raziskav, na podlagi katerih bo vzpostavljen sistem za obvladovanje obremenjenosti zraka z neprijetnim vonjem oziroma pripravljena uredba o motečih vonjavah. Na Gorenjskem največ pritožb od ljudi, ki živijo v bližini večjih podjetij.

MARJANA AHAČIČ

Ljubljana – Ministrstvo za okolje in prostor je konec maja z zunanjimi izvajalci – Veterinarsko fakulteto in Fakulteto za strojništvo Univerze v Ljubljani ter podjetjem Studio okolje – sklenilo pogodbo, na podlagi katere bodo omenjene institucije pripravile strokovne podlage za vzpostavitev sistema za obvladovanje obremenjenosti zunanjega zraka z neprijetnim vonjem.

Kot so sporočili iz okoljevarstvene organizacije Alpe Adria Green (AAG), so prepričani, da bo projekt uspešno izveden, pridobljeni rezultati pa bodo temelj za pripravo uredbe o motečih vonjavah, za katero si Alpe Adria Green prizadeva že od leta 2013, ko so s posebno peticijo zahtevali ureditev tega področja.

Kot je povedal predsednik Alpe Adria Green Vojko Bernard, na območju gorenjske regije dobijo največ pritožb zaradi neprijetnih vonjav od ljudi, ki živijo v bližini večjih podjetij v Radovljici, na Jesenicah in v Škofji Loki. »Največ pritožb dobimo od sosedov Elana iz Begunj,

Acronija z Jesenic, Knaufa v Škofji Loki ... Težave najprej poskusimo reševati z medicijami med prebivalci in povzročiteljem smradu, če to ne uspe, povzročitelja prijavimo inšpekcijskim službam. Preventivno se, če dvomimo, da bo nova naprava oziroma obrat povzročal smrad, prijavimo kot stranski udeleženec v postopek za pridobivanje okoljevarstvenega soglasja, ki ga izdaja Agencija RS za okolje,« je pojasnil Bernard.

»Moteče vonjave so poseben problem onesnaževanja zraka, ki ga predstavljajo

obremenitvah ljudje pritožijo. Moteče vonjave namreč delujejo na počutje negativno, saj zmanjšujejo delovno sposobnost in povečujejo dovzetnost za obolenja,« pa pojasnjuje strokovnjaki, ki bodo pripravili podlage za vzpostavitev sistema za obvladovanje obremenjenosti zunanjega zraka z neprijetnim vonjem.

Obremenjenost okolja z vonjem, kot še navajajo, merijo na različne načine, eden od njih je tudi metoda anketiranja krajanov, ki živijo na izpostavljenih območjih, kjer se čuti neprijeten

določiti zanesljivost metode, njeno natančnost in veljavnost. Določitev kvantitativnih standardov kakovosti zraka, ki so namenjeni zaščiti prebivalstva pred vplivi motečih vonjav, so temelj za pregledne in enotne predpise,« še pojasnjujejo. Vzpostavitev sistema za obvladovanje obremenjenosti zunanjega zraka z neprijetnim vonjem bo na določenem področju potekalo tudi preverjanje drugih metod za ocenjevanje celotne obremenitve okolja z motečimi vonjavami. Primerjava rezultatov različnih metod bo ob drugem strokovnem gradivu temelj strokovnih podlag v pripravi. Rok za dokončanje projektne naloge je slabi dve leti.

Kot so sporočili iz organizacije Alpe Adria Green, se je anketiranje sicer že začelo, a Gorenjska doslej še ni prišla na vrsto. »Odziv širše javnosti, zlasti krajanov, je izredno pozitiven, nika kor pa ne bi mogli reči za javne institucije. V naslednjih mesecih bodo naključni krajanji dobili anonimne ankete, ki jih bodo morali izpolniti. Možnost izpolnjevanja je elektronski način ali pa ročni. Anketa je popolnoma anonimna.«

»Ker je tolerančni prag človeka zaradi motečih vonjav pogosto prekorčen, se ob čezmernih obremenitvah ljudje pritožijo. Moteče vonjave namreč delujejo na počutje negativno, saj zmanjšujejo delovno sposobnost in povečujejo dovzetnost za obolenja.«

emisije plinov, katerih koncentracije v zraku sicer niso visoke, a tudi pri nizkih koncentracijah delujejo moteče. Te spojine najpogosteje predstavljajo netoksično onesnaženje zraka. Ker je tolerančni prag človeka zaradi motečih vonjav pogosto prekorčen, se ob čezmernih

vonj, ki prihaja od različnih dejavnikov. »Anketni vprašalnik vključuje vprašanja o intenzivnosti vonja, prijetnosti oziroma neprijetnosti vonja, pogostosti pojavljanja vonja, časa dneva, v katerem se pojavljajo "epizode" vonja. Z izvedbo ankete želimo ugotoviti motnjo in

V Stražišču se bojijo okoljske katastrofe

V Civilni iniciativi za zeleno Stražišče se ne strinjajo s predvidenim občinskim projektom kanalizacije v Lazah, saj pravijo, da ni okoljsko vzdržen.

VILMA STANOVNIK

Kranj – V Civilni iniciativi (CI) za zeleno Stražišče te dni znova protestirajo, saj se ne strinjajo s predvidenim projektom kanalizacije v industrijski coni Laze.

Kot pojasnjujejo na kranjski občini, bosta v prvi fazi zgrajeni kanalizacijsko omrežje in črpališče v industrijski coni, v drugi fazi pa je predvidena izvedba priklopa črpališča na obstoječe kanalizacijsko omrežje. Trenutno je že izdelana projektna dokumentacija za PGD in pridobljeno gradbeno dovoljenje – ki pa še ni pravno močno – za prvo fazo. Vzpostavitev projekta za izvedbo, na podlagi katerega se trenutno pripravlja razpisna

Tudi te dni so opazili in slikali oljne madeže.

dokumentacija, na podlagi te pa bo izveden razpisni postopek za izbiro izvajalca. Če v postopku razpisa za izbor izvajalca ne bo prišlo do nepričakovanih zapletov ali zamud, je v zadnji tretjini letošnjega leta in prvi četrtini

prihodnjega leta predvidena tudi izgradnja kanalizacijskega omrežja v okviru prve faze. Izgradnja druge faze je predvidena v letu 2020 oziroma po pridobitvi vseh potrebnih zemljišč, na katerih je predvidena gradnja. Šele

po zaključku obeh faz bo namreč možen tudi dejanski priklop na kanalizacijsko omrežje in s tem zmanjšanje nastajanja domnevne okoljske škode.

Na občini prav tako dodajajo, da mora vsak gospodarski obrat že zdaj zagotoviti ustrezen način čiščenja industrijske odpadne vode skladno z veljavno zakonodajo, ki velja na območju, kjer ni zagotovljena kanalizacija. Pri posodabljanju in dogradnji kanalizacijskega sistema bo omrežje zgrajeno z mehanizmi za kontrolo meritev in ugotavljanja onesnaževalca z industrijskimi odpadnimi vodami. Prav tako bo vsak priklop na kanalizacijsko omrežje izveden pod pogoji upravljavca omrežja, kjer bodo

natančno definirani zahteve in pogoji za priklop.

Skrbi jih možnost katastrofe

»Ljudje v tem delu Stražišča so večinsko proti poceni "flikanju" zadev, ki jih je v preteklosti nepremišljeno povzročila občina sama,« v imenu CI za zeleno Stražišče pravi Marko Špolad in dodaja, da projekt kanalizacije, kot so si ga zamislili na občini oziroma župan Boštjan Trilar, ni okoljsko vzdržen.

»To meni tudi mednarodna okoljevarstvena organizacija Alpe Adria Green. Vzrokov je več, glavni pa so, da ni poskrbljeno za meteorne vode. Prav tako ni predvidena mala čistilna naprava, kar je bil naš osnovni pogoj

za predviden poseg. V industrijski coni med drugim delujeta podjetji za predelavo odpadkov Ekol in Ekorel. Prav tako je tam livarstvo Blisk in pekovsko podjetje Don Don. Ob katastrofi tipa Kemis bi se lahko zgodilo onesnaženje neslutnih dimenzij,« pravi Špolad in dodaja, da se ljudem na priključnih ulicah (Ješetovi in Bavdkovi) večja nevarnost izliva fekalnih voda v kletih, saj kanalizacija tod ne deluje.

»Zato pada vrednost nepremičnin in prav zaradi Laz že tako borna življenjska raven Strašanov,« pravi Špolad in pojasnjuje, da se bo dodatno s predvidenim posegom ogrožal bogat bazen s podtalnico. »Problem ne bo rešen, pač pa razširjen,« se bojijo v Civilni iniciativi za zeleno Stražišče.

Edini na svetu s šestimi zvezdicami

Garden Village Bled je kot prvi glamping na svetu prejel šest zvezdic. Prepričali so s svojim konceptom ter unikatnostjo, povezanostjo s svojo zgodbo, arhitekturo in naravnostjo k trajnostnemu razvoju.

MATEJA RANT

Bled – Garden Village Bled si je pridobil šest zvezdic na podlagi 150 kriterijev, razdeljenih v šest področij, to so unikatnost, krajinska arhitektura, trajnostna politika, celostna ponudba, posamične nastanitve in zaposleni, ter ocene mednarodnih strokovnjakov World of Glamping. Znamka World of Glamping, ki so jo lansirali pred tremi tedni, je sicer plod slovenskega znanja in izkušenj ter sistematično in profesionalno ureja področje glampinga oziroma glamuroznega kampiranja, ki velja za enega najhitreje rastočih in razvijajočih se produktov v globalnem turizmu. Glampingi bodo tako po novem razvrščeni po jasnih in transparentnih kriterijih, pojasnjujejo pri Slovenski turistični organizaciji.

»Garden Village Bled je kot prvi na svetu prejel šest zvezdic od sedmih možnih, saj gre za odličen primer

Garden Village Bled se po novem ponaša s šestimi glamping zvezdicami. / Foto: Gorazd Kavčič

inovativnosti v povezavi z ekološko usmerjenostjo,« je ob podelitvi zvezdic na Bledu poudarila direktorica Slovenske turistične organizacije Maja Pak. Po besedah ustanoviteljice in lastnice blagovne znamke World of Glamping Maje Dimnik bi Garden Village Bled, čeprav se nahaja v bližini turistično oblegane destinacije,

zaradi svoje originalnosti in unikatnosti kjerkoli na svetu pomenil vrhunec glamping ponudbe v svetovnem merilu. »Drugačnega ga poleg unikatnih detajlov, kot so restavracija, skozi katero teče potoček in v kateri raste trava na mizah, lesenih ključev, dviznih stopnic do poročne hiške, savne v obliki ptičjega gnezda, ribnikov

pod šotori, lastnega rastlinjaka in naravnega biotopa delajo tudi štirje različni tipi nastanitve ter sadni in zelenjavni vrtovi, zasajeni po celotnem resortu, katerih plovce si gostje lahko prosto naberejo,« je pojasnila Maja Dimnik in dodala, da njegova zgodba in koncept temeljita na dejstvu, da se je na tej lokaciji nekaj nahajala

Prostovoljci v Bohinju

Stara Fužina – V javnem zavodu Triglavski narodni park (TNP) že več let v delo na terenu vključujejo tudi prostovoljce. V teh dneh pripravljajo prostovoljske akcije na območju Bohinja, pri katerih sodelujejo različne skupine skavtov predvsem iz Belgije in Francije. »Prostovoljci opravljajo okoljska in družbeno koristna dela, s katerimi pomagajo lokalni skupnosti pri delih v naravi in različnih vzdrževalnih delih ter s tem prispevajo k varovanju narave,« pojasnjujejo v javnem zavodu TNP. Akcije pripravljajo v sodelovanju s Taborniško zvezo Slovenije, krajevno skupnostjo Stara Fužina - Studor, Turizmom Bohinj, Občino Bohinj, Režijskim obratom Bohinj in Smučarsko-skakalnimi klubom Bohinj. Ob tem so v javnem zavodu TNP še pojasnili, da je lani v različnih prostovoljskih akcijah sodelovalo več kot sto prostovoljcev, ki so skupno opravili več kot 2200 ur prostovoljnega dela. Letos pričakujejo približno 150 prostovoljcev. »Njihov trud in opravljeno delo pomenita velik prispevek lokalnemu okolju in skupnosti, saj večina turističnih krajev v poletnih mesecih ne premore dovolj rok za dela, ki so za podobo kraja in tudi varstvo narave nujna.«

vrtnarija, ki je bila podlaga za načrtovanje. »Garden Village Bled sledi temu konceptu, ga nenehno razvija in dopolnjuje, obenem pa skrbi za okolje in trajnostni razvoj.«

Gostom v Garden Village Bled nudijo edinstveno doživetje preživljanja prostega časa v naravi, je razložil vodja resorta Garden Village Bled in restavracije Vrtnarija Bogdan Capuder. »Dodeljenih šest zvezdic nam pomeni potrditev pravilnosti naše vizije, ki je usmerjena v oblikovanje visokokakovostnih doživetij za zahtevnega gosta, hkrati pa spodbuja vrednote, kot so zdravo življenje, spoštovanje vsega živega, prijaznost do narave in drugih ljudi, bivanja v sožitju z naravo, skupno preživljanje časa z družino, medgeneracijsko družbeno in druženje z vrstniki,« je pojasnil Capuder in dodal, da poudarek dajejo tudi samooskrbi s hrano, uporabi obnovljivih virov in razvoju sonaravnega turizma.

Največ je gradbenih odpadkov

V Sloveniji je v registru divjih odlagališč kot neočiščenih še vedno označenih prek osem tisoč odlagališč, odstranjevanja katerih se bodo znova lotili v okviru akcije Očistimo Slovenijo 2018.

MATEJA RANT

Kranj – V Sloveniji je po trenutnih podatkih, s katerimi razpolagajo v društvu Ekologi brez meja, okrog deset tisoč divjih odlagališč. Na Gorenjskem imajo po besedah Katje Sreš iz omenjenega društva na seznamu približno sedemsto neočiščenih lokacij. »V resnici jih je zagotovo manj, saj jih večina v zadnjih letih ni bila preverjenih.« Od zadnjega čiščenja Slovenije v letu 2012 je sicer po njenih besedah nastalo tudi nekaj deset novih odlagališč. Tako kot drugod po Sloveniji tudi na Gorenjskem po prostornini prevladujejo gradbeni odpadki, največ odlagališč pa je v dolinskem delu v bližini naselij, je še pojasnila Katja Sreš. Čiščenje divjih odlagališč se bodo v društvu letos skupaj s številnimi partnerji lotili pod geslom »Še zadnjič«.

V sklopu letošnje akcije Očistimo Slovenijo, ki jo bodo pripravili 15. septembra, bodo obenem posodobili in s stanjem ob vodotokih dopolnili Register divjih odlagališč, ki je kot prvi in edini tovrstni

Največja težava na divjih odlagališčih so gradbeni odpadki. / Foto: Tina Dokl

register v Sloveniji nastal leta 2010 s sistematičnim popisom v okviru projekta Očistimo Slovenijo v enem dnevu! V zadnjih osmih letih je bila po podatkih društva očiščena tretjina vseh odlagališč, a v naravi še vedno ostaja več kot 230 tisoč kubičnih metrov odpadkov oziroma kot so bolj slikovito ponazorili – 92 olimpijskih bazenov ali 77 velikih dvoran postojnske jame ali 19 trboveljskih dimnikov. Največja težava so gradbeni odpadki, ki predstavljajo skoraj polovico vseh odpadkov na divjih odlagališčih. »V

povprečju se moramo od slovenskih šol do prvega divjega odlagališča sprehoditi le štiristo metrov,« opozarjajo v društvu. Med razlogi, zakaj prihaja do divjega odlaganja odpadkov, v društvu navajajo finančne prihranke, neučinkovit nadzor, premajhno informiranost in ozaveščenost ter pomanjkanje sodelovanja med pristojnimi in zainteresirano javnostjo. Tako odloženi odpadki, opozarjajo v društvu, predstavljajo grožnjo okolju in ljudem, saj pogosto vsebujejo nevarne snovi, ki lahko prodrejo tudi v podtalnico

in nepovratno onesnažijo vire pitne vode. Posledice divjega odlaganja se tako ne odražajo samo na kopnem, ampak tudi v vodah. Samo nadzor nad tovrstnim odlaganjem odpadkov ne bo dovolj, še dodajajo, saj dejanja dveh milijonov posameznikov na lokalni in republiški ravni nadzira 150 inšpektorjev, zato je po njihovem nujno tudi osveščanje. Obenem še poudarjajo, da mora ravnanje z odpadki postati enostavno za občane, saj je ta čas »kritično skoraj ceneje položiti kot odložiti v zbirni center.«

Stražiška tržnica in festival piva

Stražišče – Na Baragovem trgu v Stražišču, kjer je vsak drugi petek v mesecu tržnica, bo danes med 17. in 21. uro potekala Stražiška tržnica. Obeta se pestra ponudba letošnje zelenjave, vedno bogato ponudbo tržnice pa bodo tokrat popestrili mali pivovarji, ki pripravljajo festival piva.

V Švici takoj zaposlimo
sodelavca
za strežbo m/ž
(Service-Mitarbeiterin)

Pogoj so delovne izkušnje in znanje nemščine.

Mesečna plača 4.000,00 švicarskih frankov + 600,00 švicarskih frankov dodatkov.

Nudimo vam tudi
lepo dvosobno stanovanje.

Prosimo, javite se nam na:
ahlmann@bluewin.ch

Restaurant Bruggtobel
Heidenerstr.1 • CH-9437 Marbach
www.bruggtobel.ch

Dupljsko župnišče obnovljeno

Z blagoslovitvijo obnovljenega župnišča so bila sklenjena obsežna in zahtevna obnovitvena dela v dupljski župniji.

Ljubljanski nadškof metropolit Stanislav Zore blagoslovlja obnovljeno dupljsko župnišče.

JOŽE KOŠNJEK

Duplje – »Želim, da božja beseda ne pride le do naših ušes, ampak se dotakne tudi našega srca.« je dejal prvo julijsko nedeljo v Dupljah ljubljanski nadškof metropolit Stanislav Zore, ko je blagoslovil in s tem odprl obnovljeno župnišče in gospodarsko poslopje.

Na slovesnost so povabili tudi nekdanjega dolgoletnega župnika Franca Grahka, ki je bil dupljski dušni pastir 32 let in mu, tako kot nadškofu in sedanjemu župniškemu upravitelju Davidu Jensterletu, izročili spominsko darilo. Ivan Meglič se je v imenu župniškega pastoralnega sveta zahvalil vsem, ki so se trudili in prispevali za obnovo cerkve, župnišča

in gospodarskega poslopja, svečane maše in družjenja po njej pa se je udeležilo veliko župljanov. Cerkev in prostor pred njo sta bila polna kot že dolgo ne. Notranjost župnišča je v celoti urejena na novo. Zamenjana so vsa okna in vhodna vrata, instalacije so vgrajene na novo, tako kot tlaki, stropi in opleski. Župnik je dobil primerne prostore za bivanje in delo, obiskovalci župnišča, cerkve in pokopališča pa tudi zunanje stranišče. Propada je rešeno tudi bližnje gospodarsko poslopje ter urejeno dvorišče med župniščem in gospodarskim poslopjem. S predhodno ureditvijo oltarnega prostora in ogrevanja so bila tako sklenjena obširna obnovitvena dela v dupljski župniji.

Upoštevali polovico pobud občanov

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Preddvor – V Preddvoru je občinski svet nedavno obravnaval spremembe in dopolnitve občinskega prostorskega načrta (OPN), osnovni dokument so sprejeli pred štirimi leti.

S spremembami želijo rešiti čim več pobud občanov in hkrati vnesti v dokument nekaj popravkov. Postopki sprejemanja takšnega dokumenta so dolgotrajni, dve leti je trajalo samo iskanje soglasij nosilcev urejanja prostora, pri čemer so morali sprejeti veliko kompromisov. Kot so na junijski seji povedali strokovnjaki, ki so pripravljali prostorski načrt, je bilo vloženih okoli 150 pobud občanov in okoli 60 pobud občine,

upoštevanih pa je približno polovica pobud občanov in dve tretjini občinskih pobud. Med tistimi, ki jih je vložila občina, so najbolj izstopajoče želja po ureditvi naselbina Slovanov v Bašlju, kopališče na otoku reke Kokre, kjer je nekoč že bilo, in ureditev parkirišč na Možjanci. Kot so še slišali svetniki, bo največ širitve stavbnih zemljišč dovoljenih v vaseh Bašelj, Breg, Tupaliče in Možjanca, največ negativnih odgovorov pa je za Preddvor. Med drugim so bile na tem območju vložene pobude za Novine, kjer si občani že več let želijo graditi, a pobude kot problematične zavračajo kar štirje nosilci urejanja prostora, so na seji pojasnili pripravljavci dokumenta.

Vse se začne s pozdravom

Večja skupina otrok se je skupaj s prostovoljci sprehodila po ulicah Kranja. Otroci so imeli zelo pomembno opravilo: lepo pozdravljati mimoidoče. In kakšen je bil odziv?

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranj – »Prostovoljci v Medgeneracijskem centru Kranj smo 3. julija organizirali pohod skupine tridesetih otrok po ulicah Kranja. Pred tem smo jih pripravili in jim obrazložili, kako pomembno je, da mimoidoče pozdravimo, saj še posebno odraslim to veliko pomeni. S pozdravom si namreč polepšamo dan.« Takole zanimivo pobudo najprej razloži prostovoljec v Medgeneracijskem centru Kranj Milan Bahić. Zgodilo se je vse prej od pričakovanega. Bahić je dejal, da se je sicer nekaj odraslih odzvalo z vidnim navdušenjem, večina mimoidočih pa pozdravov otrok ali ni slišala, kar je malo verjetno, oziroma na pozdrave otrok niso reagirali oziroma v svojem odzdravu niso bili iskreni. Razočarani so bili prostovoljci kot otroci, ki so po pohodu povedali, da sploh ne bodo več pozdravljali na ulici. »Veliko truda bo potrebnega, da bom prepričal otroke, da je to bilo prvič in da če bomo vztrajali, se bodo tudi ljudje

Milan Bahić je dejaven tudi kot prostovoljec. / Foto: Gorazd Kavčič

tega navadili in odzdravili. Si lahko zamislite, kako bi prav najmlajši dosegli prijaznejše vzdušje na ulicah naše lepe občine Kranj?« je poudaril Bahić, ki razmišlja naprej: »Občina smo ljudje prav vseh generacij, ki so si čedalje bolj odtujene. Ravno ta odtujenost povzroča občutek, kako je vse narobe, in slišati je samo jokanje, stokanje, kritiziranje vsega mogočega in rojstvo besedne zveze "Ah, ta generacija". Skupaj z opisi, ki niso primerni

za objavo ... A za vzgojo otrok odgovarjamo odrasli – današnja mlada generacija je odraz nas samih, družbenih in medsebojnih odnosov.« Odrasli smo po Bahićevem pravzaprav tisti, ki si bomo morali povrniti zupanje otrok.

Milan Bahić deluje kot prostovoljec tudi v domovih starejših, društvih, vrtcih ... »V otrocih spodbujam tisto nezavedno, z njih želim potegniti intuicijo. Včasih oblikujemo z glino, rišemo, izdelke

kdam razstavimo,« je pojasnil Bahić, ki septembra v Medgeneracijskem centru Kranj pripravlja prostovoljni projekt za odrasle pod naslovom S pozdravom se prične pogovor in še marsikaj. Podnaslov projekta je Prebujanje in uporaba nezavednih sil, duhovno vodilo projekta pa družina kot največja družbena vrednota. Omenimo nekaj vsebin, ki jih bo vodil: Spoznajmo se medsebojno in skupinsko, Nič ni tako, kot je videti, Pomen in doseganje duševnega miru, Pogovor zdravi, Možganska sprostitiv in počitek, Odpustimo tudi sebi – preteklost je mrtev čas, Vaje za krepitev delovanja notranjih organov in skeleta, Spoznavanje učinkov bioenergije, Sosed ni tujec in obratno, Zdravilno učinkovita meditacija nekoliko drugače, kot jo poznamo ... Bahić pravi, da je samouk na vseh področjih, v izziv so mu tudi inovacije (njegov je npr. mini maxi vrt za starejše), zanima ga alternativa, ki jo razume kot enostavno iskanje rešitev v našem materialnem svetu.

Prostorski načrt v javni obravnavi

Na Jezerskem je občinski svet obravnaval spremembe in dopolnitve občinskega prostorskega načrta (OPN), ki je julija javno razgrnjen.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Jezersko – Gre za zelo pomemben dokument, od katerega je odvisno prihodnje upravljanje in oblikovanje prostora in ki je v treh letih terjal tudi veliko denarja, kar okoli sto tisočakov, je na seji dejal župan Jurij Rebolj. Po obravnavi na občinskem svetu je šel dokument v javno razgrnitev, ki poteka julija, ko se bo zainteresirana javnost lahko vključila s svojimi pripombami. 19. julija je predvidena tudi javna obravnavna. Do jeseni, ko se izteče sedanji mandat, pa župan pričakuje, da bo akt sprejet.

Svetnikom je postopek priprave predstavila Manca Jug iz podjetja Locus: »Osnovni OPN je bil sprejet leta 2015, a že kmalu se je pokazala potreba po spremembah. Akt je usklajen tudi z jezersko razvojno strategijo, enako s strategijo parkiranja. Občina je v postopku prejela 18 pobud občanov, je pa tudi nekaj pobud Občine Jezersko za zagotavljanje javnega interesa. Jezersko ima veliko

Na Jezerskem spreminjajo pred tremi leti sprejet občinski prostorski načrt. /Foto: Tina Dokl

omejitev zaradi svoje naravne in kulturne dediščine, kar je treba pri urejanju prostora upoštevati.« Jezersko je v tem pogledu zelo zaščiteno in po besedah Jurija Rebolja se ni bati, da bi se z večjim vplivom kapitala in željo po širitvi turističnih kompleksov kraj občutno spremenil. Kot meni svetnik Jurij Marčič, so v postopku pridobivanja soglasij nosilcev urejanja prostora na drugi strani precej trdi sogovorniki. Manca

Jug pa pravi, da so pridobili že 25 tovrstnih soglasij, da je dokument že večinoma usklajen, kar gre šteti za uspeh ob dejstvu, da so ga vložili januarja letos. Drejc Karničar je pohvalil odločitev, da se OPN pripravi z novim strokovnim sodelavcem, ki stvari pozna in zagovarja strokovne interese in interese lokalne skupnosti. Pohvalo je namenil županu, občinski upravi in strokovnim sodelavcem in poudaril, da gre za spremembo

v dobro vseh prebivalcev. Primož Muri pa ocenjuje, da so taki dokumenti preveč podrobni in zapleteni, več ko je pravil, večji je kaos. Kdor bo na Jezerskem gradil, mu bodo delo bolj otežili kot olajšali, je menil.

Poleg tega so sprejeli tudi spremembo v OPN za območje hotela Planinka, ki novemu lastniku omogoča, da objekt nekoliko dozida, za kar doslej ni bilo zakonske podlage.

Zdravstveno osebje doživlja nasilje

Zaradi krize v zdravstvu so na preizkušnji tudi odnosi med bolniki in zdravstvenim osebjem, prihaja celo do nasilja. V Zdravstvenem domu Škofja Loka smo na oglasni deski zasledili zapis o nedopustnosti nasilja nad zdravstvenimi delavci in o tem, da bodo o vsakem takšnem dejanju obvestili policijo.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka – Na oglasni deski v Zdravstvenem domu Škofja Loka visi obvestilo, da je nedopustno nasilje bolnikov nad zdravstvenimi delavci in da bodo o vsakem primeru nasilja obvestili policijo. Zakaj takšno sporočilo, ali nemara zdravstveno osebje v škofjeloškem zdravstvenem domu doživlja nasilje pacientov?

Direktor dr. Aleksander Stepanović, dr. med., pojasnjuje: »Razlogov za nasilje je nad zdravstvenimi delavci gotovo več. Med drugim tudi to, da se s korenito zdravstveno reformo odlaša v nedogled, v zadnjih 25 letih pa je mreža na primarni ravni ob vse večjih obremenitvah praktično enaka. Zaupanje v zdravstveni sistem je tudi zaradi številnih negativno obarvanih prispevkov v medijih (pri tem je Gorenjski glas med svetlimi izjemami) nizko, s tem pa so na preizkušnji tudi medčloveški odnosi med bolniki in zdravstvenimi delavci. Zdravstvena politika, odločevalci, strankarski sistem, ministristvo in zavarovalnica so predaleč od izkušnje vsakdanjega življenja, da bi se ljudje poglobljali in iskali odgovornost med odločevalci

in tvorci zdravstvene politike. Zato bodo prst ali še kaj drugega uperili v tiste, ki so jim blizu, torej na zaposlene v osnovnem zdravstvu, ki smo od vseh naštetih za nastale razmere še najmanj odgovorni in v teh nemogočih razmerah delamo po svojih najboljših močeh.«

Ničelna toleranca do nasilja

Tudi raziskave kažejo, da je nasilja nad zdravstvenimi delavci vse več, tako je denimo 76 odstotkov medicinskih sester v Sloveniji potrdilo, da na delovnem mestu redno, pogosto ali občasno zaznava psihično nasilje, 60 odstotkov pa je bilo redno, pogosto ali občasno žrtev psihičnega nasilja. »Žal je veliko tudi fizičnega nasilja, kot najbolj drastična lahko izpostavim primera, ko sta zdravnik v Izoli in zobozdravnica v Ljubljani podlegla poškodbam, zadanim s strani pacientov. V Osnovnem zdravstvu Gorenjske smo nad takim stanjem zelo zaskrbljeni, saj zaposleni v zdravstvu skrbimo za zdravje bolnikov in je nedopustno, da smo tarča njihovih napadov. Zato je Strokovni svet OZG na svoji seji dne 13. septembra 2016

sprejel sklep o ničelni toleranci do nasilja. V skladu s tem sklepom smo tudi objavili izjavo, v kateri prosimo bolnike za sodelovanje in reševanje morebitnih konfliktov po mirni poti in postopkih, ki so za to predvideni. Obvestili smo jih tudi, da bomo v primeru nasilnega vedenja obvestili policijo in ne bomo mogli izvesti pregleda bolnika, razen nujne medicinske pomoči v primeru življenjske ogroženosti nasilnega bolnika,« dodaja direktor ZD Škofja Loka.

Nihče ne dvigne telefona

Dr. Aleksandra Stepanovića pa smo tudi vprašali o opažanjih, na katera nas opozarjajo naši bralci, ki so se želeli naročiti na obisk k zdravniku, a jim po telefonu to kljub večkratnim poskusom ni uspelo, češ da na drugi strani nihče ne dvigne telefona. Zakaj takšna neodzivnost, ki nedvomno povečuje tudi nestrpnost bolnikov do zdravstvenega osebja? Je sploh mogoč še kak drugačen način naročanja, morda po telefonski poti?

»Zavedamo se težav pri vzpostavitvi telefonske zveze, na to nas opozarjajo tudi rezultati ankete o zadovoljstvu uporabnikov, ki jo izvajamo

Na osnovi sklepa o ničelni toleranci do nasilja so v Zdravstvenem domu Škofja Loka izobesili izjavo o mirnem reševanju morebitnih konfliktov in o tem, da bodo v primerih nasilja pacientov obvestili policijo / Foto: Tina Dokl

vsako leto,« odgovarja dr. Stepanović. »Medicinske sestre so preobremenjene, saj morajo poleg odgovarjanja na telefonske klice opravljati še številna strokovna opravila, npr. preveze, snemanje EKG, aplikacije terapije, cepljenje in nadzor bolnikov. Prav tako skrbijo za urejenost ambulante, naročanje materiala, usklajujejo želje bolnikov in njihovih svojcev ter koordinirajo njihovo oskrbo, zato jim dela res ne zmanjka.

Položaj je še posebej pereč v času dopustov, ko je treba delati na več deloviščih in medicinske sestre nosijo dokumentacijo ter spremljajo bolnike k nadomestnemu zdravniku. Zato se je možno razen po telefonu naročiti na pregled tudi osebno v ambulantah pa tudi z eNapotnico preko portala eZdravje ali s potrdilom o izdani napotnici, poslanim po navadni pošti. V kratkem načrtujemo uvedbo

elektronskega naročanja tudi v ambulantah družinske medicine. Rad bi izkoristil to priložnost tudi za prošnjo bralcem, naj v času dopustov nadomestnega zdravnika obiščejo le v nujnih in neodložljivih primerih, ne pa za reševanje kroničnih in administrativnih težav ali celo za 'drugo mnenje'. Vodenje in urejanje kronične terapije bo najboljše opravil izbrani zdravnik, ki bolnika dobro pozna.«

Odpri grbinasti poligon za kolesarje

Na območju nekdanje vojašnice v Škofji Loki so odprli nov pumptrack (grbinasti ali tlačni) poligon za kolesarje, rolarje, rolarje, voznike skirojev.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka – V Škofji Loki so odprli prvi t. i. pumptrack poligon ali kolopark, ki na svojih grbinah omogoča kolesarjem, rolarjem, rolarjem, voznikom skirojev in drugim urbanim dvo- ali štirikolesnikom varno vožnjo. Prvi se je po uradnem odprtju parka, ki so ga uredili poleg površine za skejt, s kolesom zapeljal župan Miha Ješe. »Gre za prvi park te vrste v Škofji Loki, ki smo ga nameravali urediti in odpreti že lani, letos pa nam je to tudi uspelo. Tu se bodo mladi in drugi urbani rekreativci lahko lepo razgibavali,« je ob tem dejal župan. Zraven je že več let tudi park za skejterje, v prihodnje pa bodo ponudbo za urbane rekreativce dopolnili še s »telovadnico v naravi«, namenjeno vsem generacijam, vse skupaj pa bo po županovih besedah dobro vkomponirano v tukajšnji

ambient, kjer bo v naslednjih letih zrasel tudi nov vrtec Kamnitnik.

Projekt je v občini vodil podžupan Tine Radinja, ki je izrazil zadovoljstvo z novo pridobitvijo: »Z novim objektom smo dobili potrditev, da imajo urbani športniki v Škofji Loki svoj domicil. V preteklosti so se s kolesarskimi poligoni v Gosteh in Gotrajtah že trudili za te športe, prav tako sta pred nekaj leti Matej Hartman - Mah in Nejc Ključevšek - Ključo pred upravno enoto postavila pumptrack, s čimer se je izkazalo, kako pomemben je ta šport. Odtlej smo razmišljali o postavitvi pumptrack poligona in letos zamisel uspešno uresničili.« Dodaja še, da se ljubitelji teh športov v Škofji Loki družijo v dveh klubih, v Društvu ekstremnih športov Mungo in v Društvu povprečnega rolanja Kesa.

Mladi kolesarji, zaščiteni s čeladami, so se radostno zapodili po novem poligonu, kjer je predpisana vožnja v eno smer. / Foto: Tina Dokl

V Sloveniji je že več poligonov, kakršen je novi škofjeloški »kolopark«, kakor ga imenujejo, velja pa za enega večjih in zahtevnejših, je ob odprtju povedal Igor Draksler, direktor Zavoda za šport. »Vrednost investicije je znašala 66.780 evrov. Zanj smo se prijaviли na razpis Fundacije za šport,

ki je naložbo občine sofinancirala v znesku 14.682 evrov,« je povedal Draksler, ki se mu zdi umeščenost poligona v osrčje nekdanje vojašnice zelo dobra lokacija, ne le zaradi bližnjega skejterskega parka, temveč tudi zato, ker na tem območju deluje vrsta škofjeloških društev in klubov.

Nadzorniki vendarle izdali soglasje za obvoznico

◀ 1. stran

Kot je na nedavnem sestanku v Mengšu povedal član uprave Darsa Vili Žavrlan, pričakujejo, da bodo izvajalca izbrali predvidoma do konca leta, dela pa se bodo začela v začetku gradbene sezone prihodnje leto, zaključena pa naj bi bila v desetih mesecih.

Kot komentirajo na menigeški občinski upravi, se je

s tem uspešno zaključil niz aktivnosti, ki jih je v juniju in juliju vodil menigeški župan Franc Jerič. V Mengšu, kjer so v primeru, da nadzorni svet soglasja ponovno ne bi izdal, napovedovali proteste, bodo tudi v prihodnje budno spremljali postopke v zvezi z gradnjo obvoznice in se, če bo treba, tudi ustrezno odzvali, so sporočili z občinske uprave.

Vodijo po poti loške ustvarjalnosti

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka - Turizem Škofja Loka to poletje zopet vse sobote v mesecu juliju in avgustu organizira brezplačno vodenja po mestnem jedru Škofje Loke in ustvarjalne rokodelske delavnice. Udeležence lokalni vodniki izpred glavne avtobusne

postaje v Škofji Loki ob 10. uri popeljejo po starem mestnem jedru Škofje Loke, zaključijo pa v novem kreativnem centru Kreativnice na Spodnjem trgu v Škofji Loki, kjer ustvarjajo na rokodelski delavnici. Vodenja in delavnice v poldrugi uri dolgih ogledov potekajo v angleškem in slovenskem jeziku.

Trije »ljubiči«, nakar še Paasilinna

Poletje prinaša tudi poletno branje.

IGOR KAVČIČ

Ljubljana – Pri Mladinski knjigi so predstavili nekaj romanov, ki vam bodo krajšali poletne dni. Istočasno kot v tujini je tudi pri nas izšel roman angleške avtorice Rosie Walsh (doslej je napisala štiri romane pod psevdonimom Lucy Robinson). Pravzaprav ne gre za klasični »ljubič«, ljubezenski roman, pri katerem bi bralke kaj so brale, saj razplet in konec zgodbe nista predvidljiva že od prve strani. Sarah, ki vsako leto iz ZDA v domačo Anglijo pripotuje na dopust, nepričakovano preživi sedem dni z moškim, ki ga komaj pozna in se vanj brezglavo zaljubi. Prepričana je, da bo z Eddiejem skupaj za vedno, toda ko se za nekaj dni ločita, od njega ni več glasu. Kljub obljubam. Prijatelji ji govorijo, da je šlo pač za poletno romanco, ona

on ima z dediščino drugačne načrte. Vrtnarija jima življenje obrne na glavo, sicer pa ima vsaka vrtnarija tudi čednega vrtnarja, mar ne?

Aktovka je naslov romana ene najbolj priljubljenih sodobnih japonskih pisateljic Hiromi Kawakami. Roman, iz japonščine ga je prevedel Iztok Ilc, nas popelje v svet japonske kulinarike, kulture in običajev. In dlje kot bremo, bolj se nam zdi, da gre za ljubezen. Ljubezen med Tsukiko, žensko sredi tridesetih, ki povsem po naključju sreča svojega nekdanjega profesorja japonščine. Ne da bi se dogovorila, se dobivata v nekem bistroju in uživata v hrani in pijači, diskutirata o tem in onem, se ga kdaj tudi napijeta in pri tem spoznavata, da ju povezuje kup stvari. Kot je povedal prevajalec, je roman zelo atmosferičen in hkrati čuten. Ni velike akcije, razen na primer nabiranja gob. Roman

Ah, koliko različnih poti ima ljubezen. / Foto: Igor Kavčič

pa se ne more znebiti občutka, da se mu je nekaj zgodilo. Avtorica v romanu, ki vse bolj dobiva oblike psihološkega trilerja, bralcu pušča nove in nove drobtinice, s katerimi se odstira resnična zgodba, ki sega v mladost (zdaj se bližata štiridesetim) obeh glavnih junakov in ju postavlja na dva različna bregova, čeprav nista nič kriva za to. Po besedah prevajalke Danice Križman nam zgodba zastavlja vprašanje, koliko ljubezen lahko odpusti in ali je zaradi nje mogoče nekatere stvari preseči.

Roman Otok Kamelij, literarni prvenec nemške avtorice Tabee Bach v prevodu Neže Božič, pa je klasični ljubezenski roman. V življenju in poslu uspešen poslovni par je pred preizkušnjo. Ona izve, da ji je teta, s katero vrsto let ni imela nobenih stikov, v oporoki zapustila propadajočo vrtnarijo v Bretaniji. Ona je nad posestvom na otočku in pokrajino ob Atlantiku očarana,

na neki način tudi govori o problemu sodobnega človeka, bolj kot osamljenosti njegovi samosti.

Tu je še letošnji biserček, ki življenje in ljubezen obravnava na finski način ali bolje rečeno tako, kot ga opisuje Arto Paasilinna. Ladjar z lepimi stopali je že dvanajsti prevedeni roman tega med Slovenci zelo priljubljenega avtorja. Poseben humor, živopisni liki in »odbite« zgodbe – to je Paasilinna. Tokrat piše o Auliusu Rävänderju, ki ima na tem svetu dva zaklada – vlačilec Vulcanis in ženo Liiso. S prvim si služi kruh, z drugo krajša noči – in se sam sebi zdi najsrečnejši človek na svetu. Ampak žena si omisli ljubimca in hoče ločitev. Možaku se podre svet, a ne do konca ... poklice pomoč v tiski za nasvet, a pomotoma pokliče pedikerko Ireno. Njegova pomota se izkaže za srečo v nesreči, posebno ko Irene ugotovi, kako lepa stopala ima ladjar Aulis.

Ko fotografi stopijo skupaj

V Galeriji Kranjske hiše so v sredo odprli skupinsko fotografsko razstavo, na kateri sodelujejo člani štirih gorenjskih fotografskih društev iz Kranja, Tržiča, z Bleda in Jesenic. Na štirih razstaviščih bodo fotografije skupaj na ogled kar štiri mesece.

IGOR KAVČIČ

Kranj – V Galeriji Kranjske hiše, ki najmanj dvakrat na leto razstavi prostor odpre fotografiji, bo vse do septembra na ogled razstava fotografij članic in članov štirih fotografskih društev in klubov, ki delujejo na Gorenjskem. Svoje moči so za razstavo preprostega naslova Srečanje gorenjskih fotografov 2018 združili v Fotografskem društvu Janez Puhar Kranj, Foto klubu Triglavski narodni park Bled, Foto klubu Tržič in Fotoklubu Jesenice. Pobudo za skupinsko razstavo je lani dal Simon Krejan iz kranjskega društva: »Fotografi se med seboj poznamo in vem, da na Gorenjskem deluje več odličnih fotografov, uveljavljenih doma in v tujini. Mnogi aktivno delujejo v gorenjskih fotografskih društvih in klubih. Prav prijateljstvo in povezovanje sta porodila idejo, da v javnosti nastopimo skupaj. Rezultat tega je ta razstava.«

V štirih društvih so pripravili notranje selekcije fotografij, v nadaljevanju pa so jih skupaj izbrali 28, po sedem iz vsakega društva oziroma kluba. Te so v Kranjski hiši razstavili po tematici. Izziv fotografom so bile linije in strukture, v Kranju pa so fotografije razstavljene v sedmih sklopih med seboj

Predstavniki štirih fotografskih društev, ki so na razstavi združili moči: (od leve) pobudnik Simon Krejan iz Kranja, Beno Bregant z Bleda, Janez Kramar z Jesenic in Pavel Loc iz Tržiča.

sorodnih del – od geometrij v arhitekturi, struktur v kamnu do linij v naravni in urbani krajini.

Fotografije iz KD Janez Puhar so prispevali Aleksandra Jereb, Aleš Komovec, Anuška Vončina, Dare Jazbinšek, Simon Krejan, Rok Štirn in Vlado Sofronievski, barve blejskega kluba zastopajo Beno Bregant, Marjan Burgar, Miha Podlogar, Miro Zalokar, Marta Grašič, Vili Vogelnik in Drago Vogrinec, iz tržiškega Foto kluba fotografije razstavljajo Alja Gladek, Benjamin Goričan,

Vili Vogelnik, Mark Per, Milan Malovrh, Špela Kurnik in Tomi Križaj, jeseniške fotografije predstavljajo Andrej Mežik, Gaber Košir, Janez Kramar, Janez Vrzel in Pia Morič. Na odprtju je Krejan poudaril, da je tako povezovalje koristno iz več vidikov, tako izmenjave mnenj in izkušenj s področja fotografije kot tkanja prijateljskih vezi med gorenjskimi fotografi kot krepitev fotografske dejavnosti ter dvigovanje nivoja fotografske umetnosti. Zbrane je pozdravil tudi pred dvema mesecema novo

izvoljeni predsednik Fotografske zveze Slovenije Igor Debevc, ki je med drugim poudaril, da fotografska društva in klubi na Gorenjskem predstavljajo hrbtenico zveze, saj imajo tako tradicijo kot kvaliteto. »Ta projekt in razstava sta najlepši kazalnik, kako se da združiti fotografije različnih društev v regiji.«

Drug teden bodo enako razstavo odprli v Galeriji Paviljon v Tržiču, jeseni, v septembru, v Mercator centru na Jesenicah, oktobra pa v Hotelu Astoria na Bledu.

Kranjski likovniki »na liniji«

Petnajst umetnikov Likovnega društva Kranj se ta čas s svojimi deli predstavlja v Galeriji ZDSLU v Ljubljani na razstavi z naslovom Linija kot nosilec podobe.

IGOR KAVČIČ

Ljubljana – Likovno društvo Kranj je z več kot štiridesetimi aktivnimi člani nedvomno eno najbolj dejavnih med stanovskimi društvi v Sloveniji. Pred dobrima dvema

letoma so se v Galeriji Zveze društev slovenskih likovnih umetnikov posvetili izrazito prostorsko obarvani temi Iluzija in prostor, tokrat pa se spuščajo k bolj prvinski tematiki, za katero se skrivna naslov Linija kot nosilec

podobe. »Linija je lahko konstrukcijski element in nastopa v preprosti samostojni vlogi, naprednejši podobi obrisa telesa ali prostora ter kot svetlobni kontrastni element. Vsem primerom pa je skupna unikatno

izrazna afiniteta, ki posreduje vzdušje in individualno osebno ter čustveno obarvano zgodbo posameznika,« je ob razstavi poudarila umetnostna zgodovinarica Melita Ažman. »Dela tokratne razstave kažejo širok spekter pristopov, zaznamovanih v risbi, sliki, tako digitalni kot tudi klasični grafični in kiparstvu ter instalaciji.«

S svojimi deli se predstavljajo: Tomaž Šebrek, Lučka Šparovec, Boge Dimovski, Nejc Slapar, Miha Perčič, Klementina Golija, Jaka Bonča, Klavdij Tutta, Franc Bešter, Irena Jeras Dimovska, Maruša Štibelj, Andreja Eržen, Kaja Urh, Jože Eržen in Cveto Zlate. Razstava bo v Galeriji ZDSLU na Komenskega 8 v Ljubljani na ogled še do konca meseca.

Večina avtorjev del na aktualni razstavi v Galeriji ZDSLU v Ljubljani / Foto: arhiv LDK

Bled bo tekaška prestolnica

Vitezi dobrega teka so že pripravljene na novo Nočno 10ko z rekordno udeležbo tekačev, med katerimi ne bo manjkal predsednik države Borut Pahor. Start bo v centru Bleda na promenadi.

VILMA STANOVNIK

Bled – Z današnjo popoldansko izdajo startnih števil se na Bledu začne že 12. tekaški praznik, ki so organizatorji iz vrst Vitezov dobrega teka poimenovali Nočna 10ka. Bled bo namreč prepravilo več kot štiri tisoč tekačev in zagotovo še enkrat toliko obiskovalcev.

Jutrišnji spored se bo začel ob 15. uri, od 16. ure naprej pa bodo potekale predstavitve na stojnicah in izdaja startnih števil. Ob 18. uri je na sporedu rekreativni Ozara tek na 1200 metrov, prav tako bodo potekale Bolje delavnice eko svečk.

»Na prizorišču bomo postavili atraktiven prireditveni prostor z zanimivimi razstavljalci, kot so Coca-Cola, Nissan, Hervis, Hoka one one, Icepower, Vzajemna, Goggle, CEP, SKB, Virus, Radio 1, Modiana, Chantal in RT TRI in drugi. V živo bo kot vsako leto igrala skupina

Jutri se na Bledu obeta nov tekaški praznik, ki bo še množičnejši od lanskega. / Foto: Tina Dokl

Joške v'n,« pravijo organizatorji in dodajajo, da bo v otroškem kotičku poskrbljeno tudi za otroško varstvo. Otrokom bosta namenjena tudi Icepower teka na štiristo in osemsto metrov z začetkom ob 20. uri, glavna preizkušnja pa bo seveda Nočna

10ka ob 22. uri. »Start bo v centru Bleda na promenadi, novost pa so t. i. tempo zajčki in še bučnejši navijači. Temperature od 15 do 20 stopinj bodo zvečer idealne za tek in odlične dosežke. Posebna počitniška darila v darilni vrečki bodo inovativna in uporabna. Tekači bodo dobili tudi tekaške lučke in vabimo vse, da jih med tekom tudi uporabijo,« pravijo organizatorji in dodajajo, da bodo letošnjo izvedbo Nočne 10ke popestrili tudi zanimivi gostje. Med drugimi bodo to predsednik države

Borut Pahor, vrhunski tekači in znani olimpijci Primož Kobe, Sonja Roman, Mitja Krevs, Janez Mulej, Helena Javornik ter Neja Kršinar in Neža Mravlje, obiskala pa jih bo tudi vrhunska atletinja Maruša Mišmaš.

Podelitev medalj in nagrad je predvidena ob 23.15, sledila pa bosta koncert skupine Joške v'n in zabava. Brezplačno parkiranje je mogoče na za to določenih površinah v bližini prireditvenega prostora in drugje po Bledu, organizatorji pa opozarjajo, da se držite se navodil redarjev.

Nočna 10ka je eden redkih tekov v tem delu Evrope, ki je dejansko nočni. Glavni tek – točno deset kilometrov dolg krog in pol okoli Blejskega jezera – se začne natanko ob 22. uri, ko nastopi trda tema. Reka lučk takrat zaokroži po progi okrog jezera in že pogled nanje je nekaj posebnega.

Gorski kolesarji na tekmi po Alpah

Ekipa Trans Juliusa je pripravila štiridnevno kolesarsko preizkušnjo, ki so se je udeležili tekmovalci iz desetih držav, zmagal pa je Tadej Razpet.

VILMA STANOVNIK

Žirovnica – Drugo leto zapored je konec junija v alpskem delu Slovenije potekala štiridnevna gorskokolesarska preizkušnja Trans Julius. Mlada in maloštevilna ekipa Trans Juliusa, ki organizira tekmovanje, je za 89 tekmovalcev pripravila več kot samo kolesarjenje. Po lanskoletni premieri tekmovanja so bili tudi letos najbolj številni Slovenci, poleg njih pa so tekmovali tudi predstavniki Hrvaške, Madžarske, Italije, Avstrije, Švice, Velike Britanije, Danske, Nove Zelandije in Nemčije.

»Trans Julius je nastal v želji, da gorsko kolesarstvo dobi nekaj posebnega in celovitega. Kolesarji imajo radi naravo, dobro kulinariko in se radi družijo,« je povedal Primož Ravnik - Figaro, eden od ustanoviteljev zavoda, ki se na različnih področjih trudi dodati svoj kamenček v mozaik

Zmagovalec Tadej Razpet na progi v Kranjski Gori / Foto: Mitja Sodja

razvoja gorskega kolesarstva pri nas.

Gorski kolesarji so tekmovanje začeli v Kranjski Gori, kjer so se preizkusili na lani odprti kolesarski poti Robe Twist. Naslednji dan so se preselili v Bohinj, kjer jih je čakal vzpon proti Soriški planini, na Vrh Bače in spust prek Bače v Podbrdo. V Bohinjsko Bistrico so se vrnili s prilagojenim vlakom za

kolesa Slovenskih železnic.

V Bohinju je potekal tudi osrednji koncert prireditve Trans Julius z mlado slovensko indie rock skupino Koala Voice, Bohinjci pa so ob tej priložnosti zaprli tudi osrednjo tržnico s parkiriščem, za katero si v prihodnosti želijo, da bi postala eno od novih prizorišč družabnih dogodkov. Tekmovalci in obiskovalci so v Bohinju

preizkusili tudi posebno izdajo bohinjskega piva Trans Julius, ki so ga zvarili v bohinjski mikropivovarni Lintvern.

Tretji dan so se tekmovalci podali z avtovlakom proti Mostu na Soči, kjer jih je čakala zahtevna etapa iz Tolminskega Loma v dolino Soče, zadnji dan tekmovanja pa so preizkusili enega najmlajših slovenskih kolesarskih parkov v Cerknem, kjer so jih čakale tri etape, zadnja s skupinskim startom, ki velja za prav posebno doživetje med gorsko kolesarskimi navdušenci. V vseh štirih dneh sta bila najhitrejša na spustih dva Slovenca. Nejc Huth je po lanski zmagi najvišjo stopničko tokrat odstopil Tadeju Razpetu, tretji pa je bil Švicar Max Dupois.

Kot v imenu organizatorjev pravi Vesna Stanič, je znan tudi že datum tretje izvedbe Trans Juliusa, ki bo prihodnje leto potekal od 20. do 23. junija.

Pred izzivom kariere

Najuspešnejša slovenska boksarka Ema Kozin je v sredo v Komendi razkrila, kakšen izziv jo čaka septembra.

ALEŠ SENOŽETNIK

Komenda – Najuspešnejša slovenska boksarka Ema Kozin je po septembrski borbi v Oklahoma Cityju konec tedna v Budimpešti znova premagala Evo Halasi. »Tekma je bila zelo dobra, a naporna. Zanj sem naredila 235 ur sparringa. Nasprotnica je bila boljša kot v Ameriki, vmes je imela še dve borbi in se tudi taktično dobro pripravila,« je vtise na sredini tiskovni konferenci v Komendi strnila 19-letna Ljubljanka, najmlajša svetovna prvakinja v zgodovini profesionalnega boksa, ki tako po 14 borbah ostaja neporažena.

Simpatično Evo z vzdevkom The Princess sedaj čaka izziv kariere. Sprejela je vabilo za septembrski nastop v

zagrebški Areni, ko bo prvič v karieri nastopila v višji težnostni kategoriji. »To bo nova stopnička, nov izziv, zanima me, kako se bom znašla v težji kategoriji. Mislim, da sem si zaslužila priložnost za naslov po verziji WBC. Verjamem, da se bom še bolje pripravila kot zdaj. Iz borbe v borbo sem boljša in se že veselim dvoboja,« pravi Ema, ki nasprotnico še čaka, priprave na dvoboj pa je začela le nekaj dni po borbi na Madžarskem. »Najprej bo največ poudarka na masi, čeprav gre samo za štiri kilograme več, se pozna. Poskusila bom narediti čim več treninga z različnimi sparring partnerji, kot že doslej,« še dodaja Ema Kozin, ki skupaj s trenerjem Rudolfom Pavlinom z optimizmom zre v dvoboj, ki jo čaka.

Ema Kozin se bo septembra borila za naslov v zagrebški Areni.

Kranjski nogometaši v nedeljo s Turki

Kranj – Nogometaši Triglava se pripravljajo na začetek nove sezone. V soboto so odigrali dve prijateljski tekmi. Dopoldan so na Dobu nogometaše NK Roltek Dob z zadetkoma Qendrima Hasanaja in Žana Roglja premagali z 2 : 0. Popoldan so doma igrali še z Gorico in izgubili z 1 : 3. Zadetek za Triglav je dosegel Luka Majcen. V sredo so zaradi obilnih padavin tekmo z ekipo Fužinar Ravne Systems odigrali na pomožnem igrišču z umetno travo. Zmagali so z 1 : 0, zadel je Tom Žurga. Naslednjo pripravljalno tekmo bodo Kranjčani odigrali v nedeljo, ko se bodo pred praznimi tribunami v dopoldanskem času pomerili s turškim moštvom Trabzonspor.

Plavalci zbrani v Radovljici

Radovljica – Na kopališču pod Oblo Gorico se bo z jutrišnjimi dopoldanskimi predtekmovanji začel 42. Mednarodni plavalni miting Telekom 2018, ki ga tradicionalno organizira Plavalni klub Gorenjska banka Radovljica. Poleg domačih plavalcev in plavalcev je prijavljenih tudi več kot sto trideset tekmovalk in tekmovalcev iz 19 tujih klubov. Tako jutri kot v nedeljo se bodo predtekmovanja začela ob 9. uri, finalni obračuni z nastopi najboljših osmih s predtekmovanj pa se bodo oba dneva začeli ob 18. uri. Izjemi sta disciplini osemsto in tisoč petsto metrov prosto, ki se plavata samo v dopoldanskem delu kot direktni finale. Svečano odprtje tekmovanja bo jutri, v soboto, ob 18. uri.

Sprejem odlične Tine Čelik

Kranj – V Plavalnem klubu Triglav Kranj so ponosni na uspehe svoje tekmovalke Tine Čelik, ki je na minulem evropskem mladinskem prvenstvu v Helsinkih osvojila tretje mesto v disciplini petdeset metrov prsno in s tem ponovno dokazala, da spada v evropski vrh mladih plavalč prsnega sloga. Dobitnici bronastega odličja sprejem pripravljajo danes ob 17.30 na letnem kopališču v Kranju.

Prašiče lovijo tudi ob umetni svetlobi

V Lovski družini Škofja Loka imajo veliko težav z divjimi prašiči, zato imajo kot eni redkih dovoljenje za nočni lov ob uporabi umetnih virov svetlobe, poleg tega pa še podaljšano lovno dobo na divje svinje. Lani so uplenili petdeset divjih prašičev, letos že sedemindvajset.

ANA ŠUBIC

Škofja Loka – Na Gorenjskem imajo zadnja leta največ težav z divjimi prašiči v lovišču Škofja Loka. Škod na kmetijskih zemljiščih je iz leta v leto več. Lani so jih ovrednotili že za šest tisoč evrov, medtem ko jih je bilo v celotnem Gorenjskem lovsko upravljavskem območju za 16.654 evrov (izplačila, izdan material in ovrednoteno delo). LD Škofja Loka je tako že lani uspelo pridobiti dovoljenje kmetijskega ministrstva za nočni lov divjega prašiča ob uporabi umetnih virov svetlobe, kar so jim odobrili tudi letos. Poleg tega so jim letos za mesec dni podaljšali še lovno dobo na divje svinje. Predlani so v LD Škofja Loka po podatkih starešine Antona Bevka uplenili 45 divjih prašičev, lani pa že petdeset, kar je največ doslej. Plan jim je sicer določal odvzem dvajsetih prašičev. Po letošnjem jih morajo odvzeti štirideset, doslej so jih uplenili že 27.

Poleg LD Škofja Loka imajo dovoljenje za uporabo

umetne svetlobe za odstrel divjih prašičev letos še Lovišče s posebnim namenom Kozorog Kamnik in vse LD Pomurskega lovsko upravljavskega območja. S pomočjo umetnih virov svetlobe so pri lovu lahko bistveno bolj uspešni. Nočni lov divjega prašiča je sicer dovoljen vsem, a ga je v praksi možno izvajati le v dneh pred in po polni luni, če je vreme jasno in s tem vidljivost dovolj dobra.

K uspešnemu lovu pripomogel tudi sneg

Škofjeloški lovci imajo tudi kot edini na Gorenjskem odločbo za podaljšano lovno dobo na divje svinje. Ta sicer traja od julija do konca januarja, v lovišču Škofja Loka pa so samice smeli loviti še ves februar. »To se nam je obneslo, zato bomo zaprosili, da nam jo podaljšajo tudi prihodnje leto,« je razložil Bevk. Do 15. februarja so imeli zelo uspešne love na divje prašiče. K temu je pripomogel tudi sneg, v katerem jim je lažje slediti. V prvi polovici februarja

Starešina Anton Bevk

so odstrelili kar 15 od letošnjih 27 uplenjenih prašičev, nato pa so zaradi previsokega snega lov končali.

Od lanskih šest tisoč evrov škod so imeli za 4183 evrov izplačil, preostalo pa so bile delovne ure, ki so jih lovci opravili za odpravo škode na kmetijskih zemljiščih. Letos so za ravnanje travne ruše namenili že 150 delovnih ur. Bevk sicer pričakuje, da bo škoda podobna kot lani, doslej je prijave podalo že 25 lastnikov zemljišč. »Med 59 lovci v naši družini je štirideset aktivnih. Vsak

mora na leto opraviti trideset delovnih ur, od tega deset na vzdrževanju lovskih naprav in stez, dvajset pa za odpravo škode po divjih prašičih. Poleg tega imamo 19 električnih pastirjev, s katerimi kmetom pomagamo ograditi zemljišča, a prašiči potem pritisnejo na neograjene površine. Po koncesijski pogodbi smo lovci dolžni kmetom povrniti škodo po divjem prašiču, obenem pa smo edini, ki plačujejo koncesijo državi za uporabo gozdnih in kmetijskih površin. Država bi morala obremeniti tudi druge uporabnike gozda,« meni Bevk.

Skrbijo jih tudi jeleni

Kot pravi, se divji prašiči v njihovem lovišču radi zadržujejo – predvsem zaradi obilja kostanja, želoda in žira. »Doslej so bili večinoma na desnem bregu Poljanščice, letos pa se jih je precej preselilo na levo stran te reke, se pravi na Lubnik in Gabrško Goro. Zdi se tudi, da so se malo razbežali v lovišča sosednjih družin Križna Gora in Selca,« opazuje Bevk. Skrbni pa ga tudi širjenje jelenjadi,

Letos so za ravnanje travne ruše namenili že 150 delovnih ur.

ki vse bolj pritiska tudi v njihovo lovišče in bi po njegovem v prihodnjih letih znala biti še celo večji problem kot divji prašič.

Tudi Miran Hafner, vodja odseka za gozdne živali in lovstvo v kranjski enoti Zavoda za gozdove Slovenije, je potrdil, da je problematika divjega prašiča v zadnjih letih največja v škofjeloškem delu Gorenjskega lovsko upravljavskega območja, predvsem v lovišču Škofja Loka, deloma pa tudi v loviščih Medvode, Šentjošt, Toško čelo in Dobrova. »Letos se z

večjo prisotnostjo divjih prašičev nakazuje tudi naraščajoča problematika v Lovišču s posebnim namenom Kozorog Kamnik, na območju pod Krvavcem (Štefanja gora, Šenturška gora), ki pa do sedaj še ni primerljiva s problematiko v lovišču Škofja Loka,« je razložil. V Gorenjskem lovsko upravljavskem območju so sicer lani odvzeli 283 divjih prašičev, kar je 63 več od načrtovanega. Lanski plan odvzema so z 220 letos povišali na 250 živali, od tega mora biti vsaj petina enoletnih in odraslih samic.

Priznanja tudi Gorenjcem

ANA ŠUBIC

Kranj – Pod okriljem kmetijsko-živilskega sejma AGRA, ki bo konec avgusta v Gornji Radgoni, so že predstavili rezultate treh mednarodnih ocenjevanj kakovosti. Med prejemniki priznanj za mleko in mlečne izdelke tokrat ni Gorenjcev, so se pa dobro odrezali na ocenjevanju mesa in mesnih izdelkov. Žirovsko mesarstvo Oblak je prejelo zlate medalje za ocvirke v masti, gorenjsko zaseko, posebnico z vrtninami, prekajeno šunko in suhe ocvirke ter sedem srebrnih medalj. Mesarstvu Čadež z Visokega pri Kranju so dodelili zlati medalji za gorenjsko zaseko in prekajeni svinjski hrbet ter šest srebrnih medalj. Želodček s kašo je zlato medaljo prinesel Kmetiji Hribar iz Predoselj, ki se je razveselila

še treh srebrnih medalj. Piščančjereja Galjot iz Lahovč je prejela zlato medaljo za domačega piščanca, Meso Kamnik pa za mortadelo Anton in njeno različico z olivami, čevapčiče in dve vrsti kamniških odščipancev, poleg tega pa še sedem srebrnih medalj. Na ocenjevanju sokov, brezalkoholnih pijač in embaliranih vod so podjetju Voda 902 iz Stahovice dodelili naziv šampiona za vodo z okusom bezga, veliko zlato medaljo za vodo z okusom zelenega jabolka in zlato medaljo za vodo z okusom pomaranče in limone ter še tri srebrne medalje. Dragica Štirn s Suhe pri Predosljah je prejela veliki zlati medalji za zeliščni sirup ingver in njegovo različico brez dodanega sladkorja ter srebrno medaljo, podjetje Vipi z Brezije pa zlato medaljo za motni jabolčni sok.

Na srečanje kmetov petih dežel

Kranj – Skupnost južnokoroških kmetov in kmetov vabi na kmečki praznik in srečanje kmetov iz Avstrije, Slovenije, Italije, Madžarske in Hrvaške, ki bo v nedeljo, 22. julija, ob 11. uri v Galiciji pri Podkanjskem slapu v Avstriji. Kranjska območna enota Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije bo organizirala brezplačen prevoz na srečanje. Prijave zbirajo na telefonski številki 04 280 46 24 do četrta, 19. julija, oz. do zapolnitve avtobusa.

Velika pridobitev za Štularjevo kmetijo

Na Štularjevi kmetiji v Strahinju so zgradili skladišče za skoraj dva tisoč ton krompirja in čebule.

ANA ŠUBIC

Strahinje – »Danes je za našo kmetijo poseben dan,« je na nedavnem odprtju novega skladišča na Štularjevi kmetiji v Strahinju pri Naklem poudaril gospodar Ivan Štular mlajši. Kot je pojasnil navzočim prijateljem, sosedom, sorodnikom, poslovnim partnerjem in predstavnikom kmetijske svetovalne službe, so projekt začeli načrtovati že pred petimi leti, lansko jesen pa jim je uspelo urediti vso dokumentacijo, tako da so februarja letos začeli z gradnjo. Novo skladišče ima 900 kvadratnih metrov uporabne površine, kar zadostuje za skladiščenje slabih dva tisoč ton krompirja in čebule. »Količine smo povečali, trg zahteva prisotnost čez celo leto in skozi investicijo v novo skladišče smo to rešili,« je razložil Štular. Investicija jih je stala 900 tisoč evrov.

Njihov največji poslovni partner je Mercator, sledi Lidl. V imenu Mercatorja je Štularjevim za novo pridobitev čestitala vodja blagovne

skupine za zelenjavo za domači trg Ksenija Gregorčič. Kot je poudarila, je vsaka investicija v nadaljnji razvoj domače pridelave zelo pomembna. Mercator od slovenskih dobaviteljev odkupi za približno pol milijarde evrov blaga letno. Zadolžstvo kupcev po besedah Gregorčičeve zagotavljajo samo v sodelovanju z dobavitelji. »Zato je, dragi Štularjevi, vaš uspeh tudi naš uspeh in se z vami iskreno

veselimo te investicije in nadaljnega sodelovanja,« je še dejala Gregorčičeva, ki se je Štularjevim pridružila tudi pri rezanju traku ob simboličnem odprtju novega skladišča. Pri tem so sodelovale vse tri generacije: poleg gospodarja še njegova žena Alenka, otroci Jaka, Miha in Manca ter starša – mama Slavka in ata Ivan, sicer nekdanji župan Naklega.

Štularjevi obdelujejo sedemdeset hektarov lastnih

in najetih površin. Pred dvajsetimi leti so opustili govedorejo in se povsem usmerili v poljedelstvo. Imajo dolgoletno tradicijo pridelovanja krompirja. Trenutno jim uspeva na petdesetih hektarjih, čebula na štirinajstih. In koliko pridelajo na teh površinah? »To je povsem odvisno od leta. Tržnega krompirja je približno 1500 ton, čebule pa 300 ton,« je odvrnil gospodar. Pridelujejo sicer tudi pšenico.

Novo skladišče so z rezanjem traku simbolično odprle vse tri generacije Štularjevih in predstavnica Mercatorja Ksenija Gregorčič (druga z leve). / Foto: Primož Pičulin

Odjem elektrike se povečuje

Elektro Gorenjska je lani posloval zelo uspešno, ugotavlja novi predsednik uprave dr. Ivan Šmon. Odjem električne energije se je povečal kar za 3,3 odstotka.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Sredi junija je v vodstvu Elektra Gorenjska prišlo do zamenjave. Dosedanjšega predsednika uprave mag. Bojana Luskovca, ki se namerava v letošnjem letu upokojiti in ostaja zaposlen v upravi podjetja, je zamenjal dr. Ivan Šmon, MBA. Novi predsednik uprave je poklicno pot začel v Elektru Gorenjska, kasneje je delal na ministrstvu za gospodarstvo ter na SODO, v gorenjsko elektrodistribucijsko podjetje pa se je vrnil maja 2013 kot pomočnik predsednika uprave. Od januarja do junija letošnjega leta je bil izvršni direktor Organizacijske enote storitve informatike.

Foto: Tina Dokl

Dr. Ivan Šmon, novi predsednik uprave Elektra Gorenjska

Dr. Ivan Šmon, katerim ključnim nalogam se boste posvetili v tem štiriletnem mandatu?

»Prva naloga je zagotovo sprejem nove strategije, v kateri bomo bistveno večji poudarek dali skupini Elektro Gorenjska. Delamo v smeri večjega izkoriščanja medsebojnih sinergij. Razlogov za tako odločitev je več, zagotovo je eden glavnih ta, da nam bo nova regulacija v naslednjih treh letih priznane stroške donosa znižala za približno 3,7 milijona evrov. Če povem preprosteje, bo za toliko nižja priznana omrežnina, ki je glede na našo dejavnost regulirana in je naš glavni prihodek. Kaj so razlogi za tako odločitev regulatorja, ne vemo, a ta izpad bomo skušali pokriti iz drugih naslovov. Drugi razlog za večji poudarek na celotno skupino Elektro Gorenjska je nova evropska zakonodaja, ki je v postopku sprejemanja in uvaja trg storitev prožnosti.«

Kaj se skriva za to prožnostjo?

»EU želi spodbujati razvoj obnovljivih virov, zato namerava obvezati operaterje, da bomo ob načrtovani širitvi omrežja morali najprej preučiti možnosti, ali lahko težave v omrežju rešimo drugače – z alternativnimi viri. Na primer, da novo transformatorsko postajo, ki je potrebna zaradi zagotovitve večjih moči, nadomestimo z drugimi, fleksibilnimi viri električne energije, kot na primer s hranilnikom energije, elektrarno in prilagajanjem odjema. Te storitve, če bodo ekonomsko upravičene, so tržne in jih bomo morali kupovati

na trgu, lahko tudi v hčerinskem podjetju, ki se ukvarja s tržnimi produkti.«

Tudi letos boste za dividende namenili celoten lanski bilančni dobiček v višini skoraj 2,42 milijona evrov. Vaš predhodnik je večkrat izrazil željo, da bi se na račun večjih vlaganj v infrastrukturo za dividende namenilo manj dobička. Kakšno je vaše stališče?

»Seveda si tudi sam želim, da bi lahko investicijam namenili čim več denarja, a zavedam se, da moramo po drugi strani zadostiti tudi vsem pričakovanjem delničarjev. Dividende 0,14 evra na delnico bomo sicer kot edino distribucijsko podjetje izplačali že v juliju, kar nam omogoča dobro likvidnostno stanje in zelo uspešno poslovanje v letu 2017.«

Ko že omenjate – kako ste poslovali lani?

»Po številnih finančnih kazalnikih, na primer po gospodarnosti, dodani vrednosti, čistem dobičku in poslovnih prihodkih na zaposlenega, kar nekoliko odstopamo od drugih distribucijskih podjetij. Podjetje Elektro Gorenjska je v letu 2017 ustvarilo 39,6 milijona evrov prihodkov, čisti dobiček pa je znašal 7,16 milijona evrov. Vsi finančni, ekonomski in tehnični kazalniki so bili lani boljši kot v predhodnih letih. Takšno poslovanje želimo nadaljevati, če stvari dobro delujejo, je tudi povsem nesmiselno, da bi jih bistveno spreminjali. Za lansko leto sta značilni tudi rast distribuirane električne energije ter povečana potreba po konični moči

zaradi večje intenzivnosti gospodarstva ter večje uporabe toplotnih črpalk. Odjem električne energije se je povečal kar za 3,3 odstotka. Lani smo tudi končali večino strateških projektov, začeli z implementacijo novega geografskega informacijskega sistema in sistema za podporo delu na terenu, pridobili standard kakovosti ISO/IEC 27001:2013 – sistem vodenja varovanja informacij ter zaključili razvojni projekt INCREASE, katerega cilj so sodobne rešitve za povečanje integracije razpršenih virov v distribucijskih omrežjih.«

Nenehno vlaganje v omrežje je ob naraščajoči porabi električne energije zagotovo nujno. Katere večje investicije boste izvedli letos?

»Plan investicijskih projektov za leto 2018 znaša približno 16 milijonov evrov, kar je malenkost več kot lani. Več kot polovico denarja bomo namenili širjenju in ojačitvi omrežja, predvsem srednje- in nizkonapetostnega omrežja. Zgradili bomo več kot 130 kilometrov novih kablinskih povezav. V zadnjih letih se namreč intenzivno posvečamo tudi gradnji podzemnega kablanskega omrežja. Skupaj ima družba Elektro Gorenjska največji delež omrežja v podzemeljski kablinski obliki v Sloveniji, ta znaša 73 odstotkov. Zgradili bomo tudi 25 novih transformatorskih postaj. Med večje predvidene projekte sodi izgradnja ustrezne elektroenergetske infrastrukture z energetskim objektom RTP Brnik za novo industrijsko cono ob Letališču Jožeta Pučnika. Končna ocena

investicije znaša 4,5 milijona evrov. Začeli bomo graditi novo 110-kilovoltno GIS-stikalnišče v Škofji Loki. Investicijo, ocenjeno na pet milijonov evrov, bomo zaključili v letu 2020. Letos bomo končali tudi rekonstrukcijo 35-kilovoltnega daljnovoda med Jesenicami in Kranjsko Goro, začeto leta 2010. Naj še omenim, da smo letos končno prejeli zeleno luč za izgradnjo dvosistemskega 110-kilovoltnega daljnovoda med Kamnikom in Visokim, ki je skupna investicija z Elektrom Ljubljana. Ocenjujemo, da bomo v letu 2019 prejeli gradbeno dovoljenje.«

Med večletne projekte sodi tudi menjava klasičnih števcov z elektronskimi. Kako daleč ste z njihovo menjavo?

»Naš cilj je, da bi bili v letu 2021 vsi uporabniki na Gorenjskem opremljeni z naprednimi merilnimi sistemi. Trenutno ima že več kot polovica uporabnikov nameščene elektronske števce. Uporabnike z novimi števci vključujemo tudi v daljinski sistem vodenja. Z daljinskim sistemom vodenja bodo vsi uporabniki plačevali električno energijo po dejanski porabi, medtem ko zdaj mnogi še vedno plačujejo mesečni pavšal. Ob uvedbi GDPR se po pojavili tudi nekateri pomisleki glede obdelave osebnih podatkov, zbranih z daljinskim odčitavanjem. Našim uporabnikom zagotavljam, da spoštujemo veljavno zakonodajo, tudi na področju varstva osebnih podatkov uporabnikov. S podatki ravnamo zakonito in varno.«

V skupini je tudi hčerinsko podjetje Gorenjske elektrarne. Kako ste zadovoljni z njihovim poslovanjem?

»Poslovni rezultati Gorenjskih elektrarn so precej vezani na vodnatost posameznega leta. Lanski so tako nekoliko nižji od rezultatov v letu 2016, razlog pa je bil v rekordno nizki vodnatosti. Še vedno pa njihovo poslovanje ocenjujemo kot uspešno. Celotni prihodki družbe so v letu 2017 znašali štiri milijone evrov, dobiček pred obdavčitvijo pa okoli 439 tisoč evrov. Njihove in svoje poslovne rezultate želimo še izboljšati preko že omenjenega tesnejšega sodelovanja v skupini. Gorenjske elektrarne se več usmerjajo tudi v inženiring, kar bo zmanjšalo njihovo odvisnost od narave.«

Rop novi nadzornik Lona

V boju za lastniško prevlado v kranjskem Lonu je na ponedeljki skupščini delničarjev prevladal tabor okoli sklada Kylin Prime Group. Za novega nadzornika so imenovali nekdanjega premierja Antona Ropa.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Na ponedeljki skupščini kranjske Hranilnice Lon, ki je od pomladi v fazi preoblikovanja v banko, so delničarji s tesno večino za novega člana nadzornega sveta imenovali Antona Ropa, nekdanjega predsednika vlade in enega od direktorjev Evropske investicijske banke. Skupščina je sicer pričakovano minila v duhu boja za lastniško prevlado, zato ni presenečenje, da sta na Ropovo imenovanje izpodbojno tožbo že napovedala dva delničarja – Astrea Investicije Ena in Alea Iacta, slednja naj bi izpodbijala celo vse sprejete sklepe skupščine, med drugim tudi izglasovano razrešnico upravi in nadzornemu svetu. Obema delničarjema je sicer Banka Slovenije tik pred izvedbo skupščine odvzela glasovalne pravice zaradi usklajenega delovanja. Skupaj namreč presežna kvalificiran delež, a nimata dovoljenja regulatorja za povečanje deleža.

Alea Iacta je sicer želela za novega nadzornika imenovati Francija Žmavca, ker pa je bilo malo verjetno, da bo njen predlog prejel zadostno podporo ostalih delničarjev, ga je poskušala pred skupščino umakniti, vendar so bili na skupščini podani kar trije nasprotni predlogi. Delničarji so tako najprej glasovali o imenovanju Ropa, in kot rečeno je bil ta nasprotni predlog družbe Zlata doba s tesno večino tudi potrjen. Družba Alea Iacta je bila sicer neuspešna tudi s predlogom spremembe statuta, ki bi omogočila povečanje

kapitala Lona. Delničarji prav tako niso potrdili nasprotnega predloga Vseslovenskega združenja malih delničarjev (VZMD), ki se je od prvotnega predloga razlikoval le v tem, da pri morebitni dokapitalizaciji ne bi bila izključena prednostna pravica obstoječih delničarjev. Skupščina se je seznanila še z lansko bilančno izgubo Lona v višini 2,53 milijona evrov, ki bo ostala nepokrita in se bo prenesla v naslednje leto.

Kranjski Lon je v zadnjih mesecih doživel kar nekaj sprememb v lastniški strukturi, kar je sprožilo boj za lastniško prevlado v družbi. Na eni strani stoji tabor na čelu s Sergejem Racmanom in z Jožetom Kojcem oz. družbama Alea Iacta in Astrea Investicije Ena, ki sta nezadovoljna s poslovanjem Lona in si zato prizadevata za zamenjavo predsednika uprave Vadnjala in predsednika nadzornega sveta Janka Medje (nekdanji prvi mož NLB). Drugi blok, ki je na tokratni skupščini »zmagal«, se je oblikoval okoli sklada Kylin Prime Group. Irski sklad s sedežem v Švici je z nedavno dokapitalizacijo pridobil 17,28 odstotka Lona, a je po poročanju Siola pred skupščino približno polovico deleža prodal drugim lastnikom. S tem je svoj lastniški delež zmanjšal pod dovoljen prag desetih odstotkov oz. na 8,21 odstotka, s čimer je ohranil glasovalne pravice. Kylin Prime Group je sicer pred tednom dni Banko Slovenije zaprosil za pridobitev dovoljenja za povečanje deleža nad petdeset odstotkov.

Spodbude podjetnikom

DANICA ZAVRI ŽLEBIR

Tržič - Občina Tržič je tudi letos pripravila javni razpis za dodelitev spodbud za razvoj podjetništva in gospodarstva v občini. Letos sta bila zaključena že dva ukrepa, in sicer Ukrep C – spodbujanje promocije in prodora na tuje trge in Ukrep F – spodbujanje sobodajalstva. Pet vlagateljev bo skupno prejelo 14 tisoč evrov iz naslova spodbujanja promocije in prodora na tuje trge, pet vlagateljev od enajstih

prijavljenih pa dobrih 29 tisočakov za spodbujanje sobodajalstva. Skupno je bilo sicer oddanih šestnajst vlog. Najvišji možen delež sofinanciranja, deset tisoč evrov, sta prejela podjetje Magnacor za postavitve glamping parka pod policijo in Igor Zupan, nosilec dopolnilne dejavnosti na kmetiji, ki bo uredil nov apartma v pritličju skoraj tristo let stare hiše v Lomu pod Storžičem. S prejemniki sredstev so ta teden že podpisali pogodbe.

Na alkotestu padlo skoraj štirideset motoristov

SIMON ŠUBIC

Kranj – V okviru nacionalne akcije za večjo varnost motoristov, ki je potekala prejšnji teden, so slovenski policisti v poostrenih nadzorih nad motoristi in tudi drugimi udeleženci v prometu kontrolirali skupno 2270 motoristov. Odredili so 1146 alkotestov, od teh je bilo 39 pozitivnih. V nadzorih so ugotovili skupno 516 kršitev cestnoprometnih predpisov in iz prometa zaradi vožnje pod vplivom alkohola, vožnje brez vozniškega dovoljenja ali ker vozilo ni bilo tehnično brezhibno izločili 39 motoristov. V poletnem času se število motoristov

na cestah zelo poveča, a lepo vreme pogosto botruje lažnemu občutku varnosti, zato so vozniki manj previdni. Ko svoje dodajo še vročina, gneča, utrujenost, ki poslabšajo zbranost, je nesreča hitro tu, opozarjajo na generalni policijski upravi. Policisti vse motoriste in druge voznike opozarjajo, naj vozijo previdno. Ostali vozniki naj se zavedajo, da so motoristi zaradi ozke silhuete pogosto slabše vidni. Pri premiku vozila naj se zato dobro prepričajo, da imajo prostoto pot, predvsem pa naj bodo spoštljivi do vseh prometnih udeležencev, ki sodijo v kategorije šibkejših ter ranljivejših.

V Blejskem jezeru našli truplo Hrvata

SIMON ŠUBIC

Bled – V Blejskem jezeru so včeraj našli truplo 31-letnega hrvaškega državljanca Renata Babića iz Dubrovnika, ki so ga svojci pogrešali že od ponedeljka. Ko to poročamo, ogled kraja najdbe utopljenega Hrvata še poteka, zato ugotovitve kriminalistov o okoliščinah njegove smrti še niso znane. Policijska

uprava Kranj je v ponedeljek zvečer prejela obvestilo, da svojci pogrešajo 31-letnega hrvaškega državljanca Renata Babića. Gorenjski policisti so v kasnejšem obvestilu o iskanju pogrešanega Dubrovničana zapisali, da so ga nazadnje videli v ponedeljek, ko je kot potnik v avtobusu okoli 13. ure izstopil na Bledu, od takrat pa se ni več oglašil nikomur.

Voznica v trčenju umrla

SIMON ŠUBIC

Mengeš – Včeraj zjutraj, bilo je okoli 7. ure, se je v Mengšu zgodila prometna nesreča, v kateri je umrla 71-letna voznica. Policija še ugotavlja, ali je šlo za nesrečo ali za dogodek, odgovor pa naj bi dali rezultati obdukcije na Inštitutu za sodno medicino v Ljubljani.

Po ugotovitvah policistov je 71-letna voznica osebnega vozila Škoda vozila po lokalni cesti iz smeri Pri bajerju proti Loki pri Mengšu. V levem ovinku je peljala naravnost po makadamskem parkirišču, kjer je nato s sprednjim delom vozila trčila v žičnato ograjo in steber. Umrla je na kraju trčenja.

Rop na počivališču

SIMON ŠUBIC

Voklo – Na avtocestnem počivališču Voklo v smeri Ljubljane na gorenjski avtocesti sta v torek zjutraj neznana moška pristopila do oškodovanke.

Eden jo je zgrabil za roko, drugi pa ji je v tem času iz denarnice vzel denar. Po dejanju sta se moška odpeljala z osebnim avtomobilom. Policisti o kaznivem dejanju še zbirajo obvestila.

Nesreča pri delu

Kokra – V sredo okoli 18. ure si je v Kokri pri izdelavi opaža za škarpo oseba hudo poškodovala roko. Nesreča se je zgodila pri uporabi skobeljnika. Preddvorski gasilci so osebo oskrbeli do prihoda reševalcev.

Na prostosti, a se ne sme približati nekdanji ženi

Radovljčan Alaga Pajić je konec aprila bivšo ženo surovo pretepel zaradi boleznega ljubosumja in spora glede premoženja. Dejanje je storil v stanju bistveno zmanjšane prištevnosti.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Radovljčan Alaga Pajić je bil v torek na kranjskem okrožnem sodišču zaradi poskusa uboja nekdanje žene, ki ga je konec aprila storil v stanju bistveno zmanjšane prištevnosti, pogojno obsojen na tri leta zapora s preizkusno dobo petih let. Obenem mu je sodnica Marjeta Dvornik na predlog tožilstva izrekla tudi ukrep varstvenega nadzorstva z navodilom dveletne prepovedi namernega približevanja svoji žrtvi na razdaljo do sto metrov. Sodba še ni pravno močna, a ni pričakovati, da se bo obramba nanjo pritožila, saj je obtoženi krivdo priznal na predobravnavnem naroku, ob tem pa ni oporekal kaznovalnemu predlogu, ki ga je za takojšnje priznanje krivde podal okrajni državni tožilec Jože Čeru. »Žal mi je, da sem to storil,« je bil kratak Pajić, ki zadnja leta živi v Nemčiji, kjer prejema socialno pomoč, zato ga je sodišče oprostilo plačila stroškov sojenja.

Pajić je nekdanjo ženo napadel konec aprila v stanovanju v enem od stanovanjskih blokov v Radovljici.

Najhujše preprečil sosed

Gorenjski policisti so po njegovem prijettu sporočili, da je osumljenec po prepiru hudo pretepel nekdanjo ženo in ji na ta način poskušal vzeti življenje, a mu je izvršitev dejanja preprečil občan, ki je nasilje zaznal. Tako Pajić kot njegova žrtev sta bila v dogodku poškodovana. Kot smo tedaj poročali, naj bi se Pajić na nekdanjo ženo spravil, ker se mu z njo ni uspelo dogovoriti o prodaji stanovanja. Na sodišču pa smo izvedeli, da motiv za

Radovljčan Alaga Pajić je na sodišču priznal in obžaloval fizični napad na nekdanjo ženo, ki ga je tožilstvo opredelilo kot poskus uboja v stanju bistveno zmanjšane prištevnosti.

napad ni bil samo premoženjske narave, ampak tudi zaradi boleznega ljubosumja. Tožilec je ob tem pojasnil, da je kaznivo dejanje storil v stanju bistveno zmanjšane prištevnosti, na kar so poleg boleznega ljubosumnosti vplivala tudi možganski tumor in zdravila, ki jih obtoženi jemlje.

Tožilec obtožencu očital brezsrčnost

Obtoženi je sicer po zatrjevanju tožilstva nekdanjo ženo v stanovanju fizično napadel 25. aprila. Pretepal jo je z roko, pestjo, uporabil je tudi avtomobilski ključ. Ko je padla, jo je vlekel za lase, z napadom pa ni prenehal, tudi ko je pobegnila iz stanovanja na hodnik, kjer jo je dohitel in še naprej tepel, dokler ga ni ustavil sosed. Nekdanja žena je pri tem utrpela pretres možganov ter poškodbe po glavi in zgornjem delu telesa. »Ni mogoče

prezreti brezsrčnosti, s katero je izvrševal nasilje nad bivšo ženo, ki mu je vsa leta nudila tudi prenočišče na njegovih poteh v in iz Bosne, čeprav bi morda raje z njim že kmalu po ločitvi prekinita vse stike in živela brez njegovega vmešavanja v njeno življenje,« je dejal tožilec in izpostavil tudi obtoženčev globoko nespoštovanje do bivše žene, ki je morala upoštevati zgolj njegove želje, medtem ko njene zanj niso štele. »V takšnem duhu nespoštovanja žensk in pod vplivom ljubosumja se je surovo znesel nad bivšo ženo, niso ga ustavili ne kriki ne poskus bega ne kri, razmazana po tleh in stenah sobe in hodnika,« je še dejal tožilec, ki je kljub temu zaradi takojšnjega priznanja krivde predlagal izrek pogojne zaporne kazni in prepoved približevanja nekdanji ženi. Kot je razložil, je pri izbiri kazni poleg priznanja in obžalovanja treba upoštevati tudi obtoženčev

predhodno nekaznovanost in njegovo kritično zdravstveno stanje. »Utemeljeno se pričakuje, da bo pogojna obsodba zadostovala, da obdolženec kaznivih dejanj ne bo ponavljal,« je poudaril.

Obramba za milejšo kazen

Pajićev zagovornik Samo Mirt Kavšek se je po drugi strani zavzel še za milejšo kazen. Poudaril je, da je oškodovanka v fizičnem napadu utrpela le lažje poškodbe, njeno življenje pa da v nobenem trenutku ni bilo ogroženo.

Sodnica Marjeta Dvornik je ocenila, da je izrečena kazen utemeljena glede na težo kaznivih dejanj in vse ostale okoliščine. Ob tem je obtoženca poučila, da če bo svetovalec na službi za probacijo ugotovil, da namerno krši prepoved približevanja svoji ženi, mu lahko sodišče pogojno kazen prekliče in ga pošlje v zapor za tri leta.

Začenjajo se sodne počitnice

Kranj – Na slovenskih sodiščih bo za mesec dni zamrl običajen vrvež. Od 15. julija do 15. avgusta so namreč na vrsti sodne počitnice. V tem času sodišča sodnih pisanj ne vročajo, procesni roki pa ne tečejo. Tudi če bi bilo v tem obdobju vročeno sodno pisanje, začnejo procesni roki teči prvi naslednji dan po izteku sodnih

počitnic, torej 16. avgusta. Delo na sodiščih pa se kljub sodnim počitnicam ne ustavi povsem.

V naslednjem mesecu sicer na sodiščih praviloma ne bodo potekala sojenja in sodne preiskave, a obstajajo izjeme. Sodišča namreč še vedno opravljajo naroke in odločajo v nujnih zadevah. Mednje sodijo preiskave in sojenja

v kazenskih zadevah, v katerih je obdolžencu odvzeta ali omejena prostost, ter v kazenskih zadevah tujcev, ki ne prebivajo v Sloveniji. Med nujne zadeve med drugim sodijo tudi postopki v zadevah zavarovanja, nepravdne in izvršilne zadeve v zvezi z vzgojo in varstvom otrok ter preživninskimi obveznostmi, ki izhajajo iz zakona,

nepravdne zadeve o pridržanju oseb v psihiatričnih zdravstvenih organizacijah, menični in čekovni protesti ter menične tožbe, spori za objavo popravka objavljene informacije, popisi zapustnikovega premoženja, zadeve prisilne poravnave in stečaja ...

Sodišča bodo tudi v naslednjem mesecu ohranila običajne uradne ure za neavbljane stranke, za poslovanje v zvezi z javnimi knjigami in za vložišča.

KURILNO OLJE
DATRIS
GREJE MOČNEJE
080 2341
Datris d.o.o., Alpska cesta 43, 4248 Lesce

GGG +

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
NA ROBU
RAZGLLED

Kekčeva pot v svet

Če želijo ljudje zares spoznati Slovenijo, morajo poznati tudi Kekca, prijaznega, pogumnega in veselega pastirčka, ki je v naši deželi najbolj priljubljen otroški junak in predstavlja del otroštva vseh slovenskih otrok, je prepričana Dušica Kunaver.

MARJANA AHAČIČ

Tik pred začetkom poletja je društvo Naše gore list izdalo eno od pravljic Josipa Vandota – Kekec in Pehta – tudi v angleškem jeziku. »Zgodbe o Kekcu je napisal Josip Vandot, domačin iz Kranjske Gore. Rodil se je leta 1884, v času, ko je njegov kraj še živel starosvetno življenje pastirjev in kmetov. V tem svetu so tako zrasle Kekčeve zgodbe, dragocene predvsem zato, ker so vzete iz resničnega življenja v Kekčevi deželi,« je v imenu založnika povedala Dušica Kunaver. Priprava o Kekcu in Pehti, ki jo prinaša angleški prevod, delo Mimi Marinšek Čadež, je le ena od številnih Vandotovih zgodb o Kekcu. Prvič je bila objavljena v reviji Zvonček

je namreč pred 134 leti rodil prav v Kranjski Gori, ki je s svojo slikovito okolico predstavljala navdih za nastanek zgodb o vedrem pastirčku in njegovih pustolovščinah.

»Knjigo smo prevedli zato, ker takšnega junaka, kot ga imajo naši otroci v Kekcu, v evropskem prostoru lahko najdemo le še morda v nemški Heidi. In tisto, kar otroci tako iskreno zgrabijo, je zagotovo zelo pristno. To že lahko rečem glede na svoje dolgotletne učiteljske izkušnje,« je povedala Kunaverjeva. »Gre za neizmerno bogastvo ljudske ustvarjalnosti, na podlagi katere so nastale Vandotove pripovedi. V časih, ko je tu ustvarjal Josip Vandot, so v mislih tukajšnjih ljudi zares živele vile, gozdni in gorski možje in med njimi mo-

gorski kraji za ljudi tabu! Še slavni Valvasor si proti goram niti pogledati ni upal!«

Naj svet ve, kaj imamo, naj Evropa pride k nam in vidi, zato poziva Dušica Kunaver in na primeru Vandotove Pehte opiše bogastvo ljudskih verovanj in tradicij v eni od najbolj slikovitih gorenjskih pokrajin. »Kot kaže, je bila Pehta resnično bitje, zeliščarica, ki je tu živela. Pehta baba pa je tisočletja staro pogansko bitje. Vandot je očitno zelo dobro poznal; Pehto in Pehtro je v svojih pripovedih združil v eno bitje: Pehtro, ki predstavlja zimo, je po eni strani dobra, ker poljem in kmetom omogoča počitek, in po drugi huda, ker je takrat ljudi pogosto zeblo in so bili lačni. Dvojnost zime je Vandot prikazal v Pehti: vsi se je bojimo kot strašne starke, a prav ona je na koncu tista, ki prinese zdravila in se tako pokaže tudi kot zelo pozitivna ženska.«

Kunaverjeva pravi, da moramo biti ponosni na svojo dediščino in jo samozavestno pokazati Evropi: »Imamo najstarejše glasbilo na svetu, šestdeset tisoč let staro piščal. Imamo najstarejše vozilo na svetu, pet tisoč let staro kolo... imamo po drugi strani še žive tisočletne šege in navade. Prav v Podkorenu so še leta 1989 fantje jagali Pehtro babo, stanko Zimo. Ljudje, ki so to počeli, so še vedno živi, zato še kako lahko rečemo, da je živa tudi ta ljudska dediščina. Bodimo ponosni nanjo!«

Dušica Kunaver je na predstavitvi knjige na slikoviti Liznjekovi domačiji v Vandotovi rojstni Kranjski Gori navdušeno spregovorila o časih, običajih, ljudeh in vilinskih bitjih, ki so Vandotu dali navdih za nastanek njegovih zgodb o Kekcu.

Kekca in njegove pustolovščine poznajo tako rekoč vsi slovenski otroci. Zdaj ga imajo priložnost spoznati tudi tisti, ki ne govorijo slovensko.

»Kekec – prijazen, pogumen, vesel, prijateljski pastirček – je v naši deželi najbolj priljubljen otroški junak in pomeni del otroštva vseh slovenskih otrok.«

leta 1924 z ilustracijami Ivana Erbežnika. Prav te ilustracije prinaša tudi angleški prevod zgodbe.

»Kekec – prijazen, pogumen, vesel, prijateljski pastirček – je v naši deželi najbolj priljubljen otroški junak in pomeni del otroštva vseh slovenskih otrok,« je prepričana publicistka Dušica Kunaver, zbirateljica ljudskega izročila in etnološkega gradiva, ki je delo v začetku meseca predstavila v slikovitem okolju muzejske Liznjekove hiše v Kranjski Gori. Avtor Kekca Josip Vandot se

dra tudi zeliščarica Pehta, ki že s svojim imenom nakazuje, da je v neki povezavi s prastaro skrivnostno Pehtro babo, davno pogansko stanko Zimo,« pravi Dušica Kunaver.

»Veste, kako izjemne so te pripovedi? Naši ljudje so se v tistih časih še bali gora. To so bila območja, za katera so rekli, da se "tam noben žegnan zvon ne čuje, kamor noben žegnan človek ne stopi", tako so govorili. Šli so, do koder je segala pašnja, kakšen lovec morda malo dlje, sicer pa so bili ti skrivnostni

Zanimivosti

Klobuk je nekdanj veljal za statusni simbol, danes je modni dodatek. **Stran 18**

Zanimivosti

Katja Keržič je v sklopu mednarodne izmenjave mladih kmetov obiskala Kitajsko. **Stran 19**

Multikulti

Pina Sadar živi v Londonu in dela kot svetovalka na britanskem ministrstvu. **Stran 20**

Od petka do petka

Predsednik republike Borut Pahor je kandidaturo za mandatarja včeraj ponudil relativnemu zmagovalcu junijskih volitev Janezu Janši, ki mora na ponudbo odgovoriti do naslednjega četrтка. / Foto: Gorazd Kavčič

Državni zbor je s potrditvijo sprememb zakona o zdravniški službi omogočil lažje zaposlovanje zdravnikov iz držav zunaj EU. / Foto: Gorazd Kavčič

Bronasto bodalo z Iga, ukradeno leta 1985, so leta 2015 izsledili na dražbi v Londonu, pred dnevi pa je bilo vrnjeno v Slovenijo. / Foto: Tomaž Lauko

Janši teden dni časa

Predsednik republike Borut Pahor je včeraj Janezu Janši ponudil kandidaturo za mandatarja. V Narodnem muzeju Slovenije so dobili vrnjeno 3600 let staro bronasto bodalo, ukradeno leta 1985.

SIMON ŠUBIC

Pahor mandatarstvo ponudil Janši

Predsednik republike Borut Pahor je včeraj predsedniku SDS-a Janezu Janši kot relativnemu zmagovalcu zadnjih volitev ponudil kandidaturo za mandatarja za sestavo vlade. Janša mora do prihodnjega četrтка odgovoriti, ali s kandidaturo soglašata ali ne. Pahor je ob tem predsednike ostalih strank prosil, naj izberejo pogovore in vključevanje, tudi če ne bodo šli v koalicijo, sicer bi prevladala nestrpnost in izključevanje, česar »pa si ne zaslužimo«. Janša je že včeraj parlamentarnim strankam poslal javno vabilo, z začetkom posvetovanj pa bo zaradi pogajanj za koalicijo okoli LMŠ-ja počakal do ponedeljka. SDS bo najprej preveril, ali obstaja načelna pripravljenost za sodelovanje, šele nato pa, ali obstaja tudi možnost približno podobnega pogleda na ključne izzive. Pogoja bosta morala biti izpolnjena na precej več kot 46 glasovih, saj koalicije z enim glasom večine ni smiselno sestavljati, je ocenil. Šele nato se bodo lahko začela dejanska koalicijska pogajanja o vsebini, je dodal. Pahor je že napovedal, da bo v primeru, da

Janša ali kateri drugi kandidat odkloni kandidaturo za mandatarja, državni zbor o tem, da nima kandidata, obvestil šele 23. junija, po poteku 30-dnevnega roka. S tem bi tisti, ki se trudijo za oblikovanje politične večine, dobili več časa, je razložil. Usklajevanje koalicijske pogodbe šesterice strank pod vodstvom LMŠ se je sicer ta teden nadaljevalo, v NSi pa so se odločili, da samo še do ponedeljka čakajo na pravo koalicijsko pogodbo, sicer se bodo iz pogajanj umaknili. Janša sicer kot kandidat za mandatarja ne bi mogel računati na glas bivše predsednice NSi Ljudmile Novak, ki mu je že odtegnila podporo, ker po njenem mnenju politik, ki gradi svojo politiko na delitvah, ne more biti predsednik vlade.

Lažje zaposlovanje tujih zdravnikov

Državni zbor je ta teden na izredni seji potrdil dopolnitve zakona o zdravniški službi, ki bodo olajšale zaposlitve zdravnikov iz držav zunaj EU. Minister za zdravje bo namreč odslej v izjemnih primerih lahko izdal odločbo, s katero bodo specialisti iz tretjih držav, ki imajo posebno strokovno znanje, začasno opravljali zdravstvene storitve v Sloveniji, ne glede

na to, kakšen je nivo njihovega znanja slovenskega jezika. Zakonskih sprememb niso podprli v SNS in Levici, ker da gre za razgradnjo javnega zdravstvenega sistema, medtem ko so se poslanci SDS pri glasovanju vzdržali. S sprejetim zakonom se rešuje predvsem kadrovska stiska na področju otroške kardiologije Univerzitetnega kliničnega centra. Tako so iz Službe za kardiologijo Pediatrične klinike že sporočili, da sta se jim že pridružila zdravnik, specialista pediatrije kardiologa iz ZDA in EU, ki se za zdaj seznanjata z opremo in procesi dela na kliniki, po uveljavitvi zakona pa bodo z njima takoj podpisali pogodbi. Tudi iz Nacionalnega inštituta za otroške srčne bolezni so napovedali, da bodo v kratkem zaposlili štiri zdravnike, nosilce dejavnosti, ter enega ali dva sodelavca v strokovni službi inštituta.

Bodalo z Iga po 33 letih spet »doma«

V Narodnem muzeju Slovenije so predvčerajšnjim predstavili okoli 3600 let staro bronasto bodalo z Iga, ki je bilo leta 1985 ukradeno iz muzeja, zdaj pa je bilo po diplomatski poti vrnjeno. Ukradeno bodalo je namreč Interpol leta 2015 izsledil na

dražbi v Londonu in o tem obvestil slovensko policijo. Po besedah direktorica Narodnega muzeja Slovenije Barbare Ravnik je bilo leta 1985 iz muzeja ukradenih skupaj 45 primerkov bronastodobnega orožja, nakita in orožja. Po njenih besedah je bila za vrnitev bodala z Iga po 33 letih poleg izjemnega angažmaja vseh sodelujočih institucij odločilna tudi skrbna dokumentacija, s katero so lahko dokazali, da gre za predmet iz njihovega muzeja. Bronasto bodalo izhaja iz kolišča pri Igu, ki ga je tedanji kustos Deželnega muzeja za Kranjsko Dragotin Dežman raziskoval v letih 1876 in 1877. Najdbe iz tega kolišča so datirane v sredino tretjega tisočletja pr. n. št., medtem ko je bodalo, skupaj z nekaj drugimi najdbami, za slabo tisočletje mlajše. Bodalo je izjemno tako zaradi odlične ohranjenosti kot tudi zaradi kombinacije klasičnega in redko nastopajočega okrasja, je razložil kustos za prazgodovino v Narodnem muzeju Peter Turk. Bronasto bodalo z Iga je bilo sicer na londonsko dražbo dano kot del zbirke pokojnega britanskega zbiratelja, ki je bodalo kupil leta 2005 na dražbi v New Yorku. Pri obeh prodajah so bili v katalogu ob bodalu navedeni lažni podatki o izvoru.

Slovinci v zamejstvu (620)

Tamburaši v rožanskem Šentjanžu

JOŽE KOŠNJEK

med sosedi

Slovensko prosvetno društvo Šentjanž / St. Johann v Rožu, ki je pred dvema letoma praznovalo 110 let delovanja, se lahko pohvali z vrsto odlično izvedenih in dobro obiskanih prireditvev v K&K centru v nekdanji ljudski šoli. Pred štirinajstimi dnevi sta na vrtu centra nastopili legendi slovenske in avstrijske glasbene scene Vlado Kreslin in Willi Resertaris, ki sta navdušila blizu 1000 obiskovalcev.

V soboto, 7. julija, popoldne pa je bil v šentjanškem centru 17. Tamburaški festival, ki sta ga skupaj organizirala domače kulturno društvo in Slovenska prosvetna zveza. Od petih popoldne, ko se je festival začel, do poznega večera je bil prireditveni prostor zaseden, saj festival ni le glasba,

ampak tudi sproščeno druženje ob pijači in jedi, ki ga spremlja pričakovanje, kdo bo dobil glavni dobitnik tradicionalnega srečelova. Letos je bila glavna nagrada motorna kosilnica. Nastop v Šentjanžu je napovedalo 8 tamburaških skupin, med katerimi so bile vse najbolj znane koroške skupine. Na oder jih je stopilo sedem, saj je bolgarska folklorna skupina Pendari Vienna odpovedala nastop. Osrednji gostje so bili Prifarski muzikanti, ki praznujejo letos

30-letnico igranja in petja. Povedali so, da je to njihov prvi nastop med Slovenci v Rožu in da se počutijo odlično. Po uradnem delu festivala so igrali in peli še dolgo v noč. Poleg »Prifarcev« so iz Slovenije v Šentjanžu nastopili še tamburaši Kulturnega društva Ivan Kaučič iz Ljutomera, s Koroške pa skupini Starabanda in Mladi tamburaši iz Hodiš in Škofič, ki jim strokovno pomaga znani slovenski tamburaški zanesenjak Damir Zajec iz Kranja, tamburaški

Prifarski muzikanti med nastopom na festivalu v Šentjanžu

orkester Tamika iz Železne Kaple, tamburaši iz Loč in domačini Šentjanški tamburaši. Med občinstvom niso bili le Rožani, ampak tudi ljubitelji tamburic iz drugih delov Koroške. Iz sedanjih Svec sta prišla tudi diplomat Valentin Inzko in njegova soproga Bernarda Fink Inzko.

Že sedaj ste vabljeni na tri prireditve, ki bodo v nedeljo, 22. julija. Ob 18. uri se bo v Svecih začel tradicionalni slikarski teden. Ob 10. uri bo pri cerkvi v Kortah tradicionalni blagoslov, ob 11. uri pa se bo v Galiciji pri Podkanjskem slapu z mašo začel 17. Kmečki praznik. Več o teh prireditvah prihodnji petek.

Jutri, 14. julija, ob 20. uri se bo pri bazenu v Železni Kapli začela Poletna noč. Igrali bodo Veseli Begunčani. V nedeljo, 15. julija, ob 9.30 se bo pri Kulturnem domu v Pliberku začel 39. pohod po poteh Domnove čete na Komelj. V sredo, 18. julija, ob 20. uri pa se bo v samostanu v Dobrli vasi začel Gorenjski večer.

Po svetu

Po svetu s fotografom

Aktualno in polpreteklo dogajanje na tem svetu lahko podoživite tudi tako, da se na pot podate z deli vrhunskega fotografa. Tak je bil Marc Riboud, čigar fotografije so do 14. oktobra na ogled v Galeriji Jakopič v Ljubljani ...

MIHA NAGLIČ

Marc Riboud (1923–2016)

Kdo je bil? »Marc Riboud se je rodil v Saint-Genis-Lavalu pri Lyonu leta 1923. Na svetovni razstavi (Exposition Universelle) v Parizu je leta 1937 posnel svoje prve fotografije – z majhnim fotoaparatom Vest Pocket Kodak, ki ga je dobil od očeta za 14. rojstni dan. Med drugo svetovno vojno se je na plati Vercors pridružil odporniškemu gibanju. Med letoma 1945 in 1948 je študiral strojništvo na Ecole Centrale v Lyonu, tri leta pozneje pa se je odločil, da postane fotograf.

Leta 1953 je bila v reviji Life objavljena njegova prva fotografija – pleskar na Eifflovm stolpu, zaradi katere sta ga Henri Cartier-Bresson in Robert Capa povabila v agencijo Magnum Photos. Leta 1955 je potoval skozi Bližnji vzhod in Afganistan do Indije, kjer je ostal eno leto. Svoje potovanje je nadaljeval proti Vzhodu; od Kalkute do Kitajske, kar je bil prvi od njegovih mnogih dolgih obiskov te dežele. Svojo pot je zaključil na Japonskem, ki je inspirirala njegovo prvo knjigo Women of Japan. Leta 1960 je po trimesečnem bivanju v Sovjetski zvezi pokrival boje

za neodvisnost v Alžiriji in podsaharski Afriki. Med letoma 1968 in 1969 je kot eden redkih fotografov, ki so mu dovolili vstop, fotografiral tako v Južnem kot v Severnem Vietnamu. V osemdesetih in devetdesetih se je redno vračal na orient in Daljni vzhod, posebej v Angkor in Huangšan, spremljal pa je tudi naglo in občutno spreminjanje Kitajske, države, ki jo je opazoval že trideset let. Marc Riboud je leta 2011 francoskemu muzeju za moderno umetnost v Parizu (Centre Georges Pompidou) doniral 192 originalnih fotografij, ki jih je posnel med letoma 1953 in 1977. Za svoje delo je prejel številne prestižne nagrade; njegove fotografije so razstavljene v muzejih in galerijah v Parizu, New Yorku, Šanghaju, Tokiu idr. Marc Riboud je umrl v Parizu 30. avgusta 2016, star 93 let. Osrednji del njegovega arhiva bo doniran narodnemu muzeju azijskih umetnosti Guimet v Parizu.

Sposobnost ujetja trenutka

Po čem je zaslovel? »Fotograf francoskega rodu in svetovnega slovesa se je v zgodovino fotografije zapisal z nekaterimi ikoničnimi podobami in v času

nastanka edinstvenimi fotografskimi popotovanji v dežele na Daljnem vzhodu, fotografom poprej nedostopne. Od Zazouja, igrivega pleskarja Eifflovega stolpa, do mlade ameriške aktivistke, ki je v protestu proti vojni v Vietnamu pred bajonete pušk stopila s cvetom v roki, prek portretov svetovnih voditeljev v odločilnih zgodovinskih trenutkih, do brezimnih posameznikov, ki jih je Riboudovo čuteče oko opazilo in z empatijo, a pogosto z lucidno humorno noto zapisalo na fotografski film – vse to so fotografske podobe, ki so se zapisale v naš kolektivni spomin in jih razstavljajo ter hranijo najpomembnejše galerije in muzeji sveta. Vsi pomembni ilustrirani časopisi so objavili katero njegovih fotoreportaž. Marc Riboud je bil eden zgodnjih članov agencije Magnum Photos – četudi se je leta 1979 odločil za samostojno pot, je ostal zvest predvsem skupnim idejam Magnumovih ustanoviteljev, ki so ga leta 1953 sprejeli medse na način, ki mu je pri fotografskem delu dopuščal dovolj prostora za razvijanje lastnega avtorskega izraza. Kar je Riboud iz fotoreportaže vzel s seboj, je sposobnost ujetja trenutka. Vendarle je prav neka, samo njemu lastna občutljivost v

interpretaciji odločilnosti tisto, kar danes dela njegove fotografije edinstvene. 'Čakam na odločilni trenutek. Navadno ga zamudim ali se mu izognem, ker bolj uživam v trenutkih, ki trajajo.'«

Slavljenje očesa

»Nekega dne je Marc odkril knjižico, ki jo je izdal Robert Morel, z naslovom Celebration de l'oeil (Slavljenje očesa): povsem ga je prevzela. V njej so bili predstavljeni recepti okulista iz trinajstega stoletja, ki je postal papež, njegovi napoji in mazila pa so dvesto let pozneje ozdravili oči Michelangelu. Na koncu knjižice je papež-okulist zapisal: 'Okro je plemenit, okrogel, žareč organ. Videti pomeni dušni raj.' Marc je misel takoj vzel za svojo: 'videti' je za njegovo dušo pomenilo raj, in ta raj bi zdaj radi delili s slovenskim občinstvom.« (Vir: promocijsko gradivo Galerije Jakopič) Vsem, ki vas je to pisane ganilo, posredujem vabilo na razstavo, ki je, kot rečeno, na ogled do 12. oktobra v Galeriji Jakopič, Slovenska cesta 9, Ljubljana. Razstavo je kurirala Marija Skočir v sodelovanju s kuratorko Riboudovega arhiva Lorene Durret in Marcovo ženo Catherine Riboud.

Marc Riboud, Korčula, 1953. Otroci radovedno opazujejo tujce in obiskovalce.

Marc Riboud, Cesta čez prelaz Kiber, Afganistan, 1955. »Prelaz Kiber med Afganistanom in Pakistanom sem prečkal leta 1955. In ker potujem počasi, mislim, da sem šel po desnem pasu.«

Marc Riboud, Washington, 1967. Jan Rose Kashmir, mlada ameriška mirovnica, med pohodom na Pentagon 21. oktobra 1967, v znak protesta proti vojni v Vietnamu.

Petinšestdeset let Gorenjskega muzeja (24)

Od vezenine do plakata

MAG. MONIKA ROGELJ

GORENJSKI MUZEJ

In še marsikaj drugega se skriva v zbirkah novejših zgodovine in sodobnosti, ki so nastajale skozi štiri desetletja in za katere skrbim. Vse od kulturnih industrijskih izdelkov do drobnih predmetov iz vsakdanjega življenja, od oblikovalsko izstopajočih plakatov do neopaznih letakov. Ob številnih in raznolikih predmetih je moje delo vedno zanimivo in polno izzivov.

Ukvarjam se z zbiranjem predmetov, ki pričajo o dogajanju, dosežkih, razvoju in vsakdanjem življenju na Gorenjskem od sredine 20. stoletja vse do danes. Hkrati spremljam in dokumentiram dogajanje v današnjem času in tako oblikujem zbirko sodobnosti. Stalnica mojega muzejskega dela je

raziskovanje posameznih zbirk, priprava razstav in katalogov predmetov.

Najštevilnejši in raznoliki so predmeti industrijske dediščine, ki so marsikdaj še del našega spomina in pripovedujejo o ustvarjalnosti in delu Gorenjcev v preteklem stoletju. Izdelke in vzorce gorenjskih tovarnih vključujem na različne razstave, ki stoletje industrializacije osvetlijo iz različnih zornih kotov.

V bogati zapuščini tekstilne panoge ima posebno mesto zbirka podjetja Vezenine Bled in njenih prednikov. Ob številnih izdelkih in vzorcih strojnih čipk in vezenin prepoznamo izjemen proizvodni program skozi osemdeset let delovanja tovarne.

Zbirka izdelkov in vzorcev tovarne Vezenine Bled na razstavi / Foto: M. Rogelj

Številna je zbirka plakatov, ki so s svojimi sporočili odsevali čas, v katerem so nastali, zato so pomembno muzejsko gradivo. Segajo vse od političnih do reklamnih, od plakatov za kulturne in športne prireditve do obvestil za različne lokalne dogodke.

Del zbirke drobnega tiska so tudi razglednice, na katerih lahko spremljamo, kako so številne gradnje,

industrija in priseljevanje v mesta hitro spremenili podobo gorenjske pokrajine, vse od turističnih krajev do manjših vasi.

Posebej zanimive so zbirke, ki nam odstirajo delčke vsakdanjega življenja. Predmeti iz ambulante dr. Božidarja Fajdige nam predstavljajo bogato poklicno in izredno zanimivo osebo in zgodbo legendarnega kranjskega zdravnika, ki je

zaznamoval življenje v Kranju v preteklem stoletju.

Seveda se v depojih skrivajo še mnogi drugi zanimivi predmeti. Zbirke so zakladi muzeja in kustosi smo njihovi skrbniki. S tem ko predmete postavimo v zgodovinski čas in prostor ter povemo zgodbe o njihovem nastanku, uporabi in pomenu, odstiramo bogastvo kulturne dediščine, ki jo hranimo v muzeju.

Zanimivosti

Nekoč status, danes pa moda

V Galeriji Ivana Groharja v Škofji Loki je na ogled razstava z naslovom »... a jaz imam po strani klobuk, pa kaj mi vse drugo mar!«, ki je verz iz pesmi Po strani klobuk Otona Župančiča, ki nam sporoča, da klobuk ni nekaj kar tako, saj izraža dostojanstvo tistega, ki ga nosi – četudi je ta »le« pesnik. Na dvodelni razstavi nas kustosinja Mojca Šifrer Bulovec popelje skozi zgodovino klobuka, oblikovalka Polona Poklukar pa predstavlja svoje izvirne damske klobuke.

IGOR KAVČIČ

Pred mesecem so na neki dražbi v Franciji za 350 tisoč evrov prodali klobuk Napoleona Bonaparta iz leta 1815, ki naj bi bil najden po spopadu v kraju Waterloo, kjer je izgubil zadnjo bitko. Klobuk je sicer nekoliko izdelan in brez spodnjega traku in tudi dokazov o njegovi istovetnosti ni. A vendarle naj bi ta veljal za enega od 19 še ohranjenih Napoleonovih klobukov. Kot velik ljubitelj klobukov je menda v svoji zbirki imel kar 120 primerkov. Pred štirimi leti so za enega izmed njegovih klobukov iztržili celo 1,8 milijona evrov. A ne glede na njihovo vrednost smo si lahko edini, da se nam v spomin najbolj vtisnejo prav tiste Napoleoneve podobe, na katerih je pokrit z enim svojih značilnih dvorogeljnih klobukov.

Tokratna razstava, pripravili so jo v Loškem muzeju, nas popelje v »klobučno« preteklost, se ustavi v sedanjosti, in nam ponudi nekaj namigov za prihodnost. Uvodni zgodovinski del razstave je pripravila kustosinja Mojca Šifrer Bulovec, v današnji čas in prihodnost pa nas povede razstava izvirnih damskih klobukov oblikovalke in umetnice Polone Poklukar iz Maribora. Zakaj o klobukih v Škofji Loki? Tovarna klobukov Šešir je od leta 1921 dajala kruh mnogim Ločanom, njeni izdelki pa so bili znani tudi v svetu. Zdaj je sicer v stečaju, lani so v Loškem muzeju uspeli rešiti nekaj izdelkov in drugih predmetov, ki veljajo za izvrstno kulturno dediščino, s Tehničnim muzejem Slovenije pa so se aktivirali

Avtorica razstave Mojca Šifrer Bulovec nas popelje v zgodovino klobuka, tudi v nekdanjimi izdelki Tovarne klobukov Šešir. / Foto: Igor Kavčič

tudi v smeri ohranjanja Šeširja kot škofjeloške kulturne dediščine. Ampak zgodba klobuka se začne dlje v preteklosti.

Od enostavnih pokrival do modnih klobukov

Osnovna funkcija klobuka je zaščita glave pred vremenskimi vplivi, umazanijo, delovnimi in drugimi poškodbami. »Ker pa klobuk dajemo na glavo, ki je po Platonu simbol univerzuma, mikrokozmosa, klobuk kot njeno pokrivalo simbolizira tudi misel, je simbol identifikacije,« pove Mojca Šifrer Bulovec in dodaja: »Klobuk na glavi kaže na položaj posameznika v družbi. Nosilec z njim lahko izraža pripadnost določeni družbeni, etnični in narodni ter verski in poklicni skupini. Signalizira lahko ekonomsko moč in zakonski stan. Na njegovo

obliko je skozi stoletja seveda vplivala tudi moda.«

Zgodovina in razvoj klobuka sta na razstavi predstavljena na časovnici. Avtorica jo začne z ustoličevanje koroških vojvod v 11. in 13. stoletju, ko se v virih klobuk prvič omenja na slovenskem etničnem ozemlju. V 14. stoletju se klobuk pojavi tudi v grbu Slovenske marke (jugovzhodna Dolenjska). Freske v cerkvah v Crngrobu in na Križni Gori iz 15. in 16. stoletja nam že postrežejo z motivi plemičev – pa tudi kmetov – ki nosijo klobuke. O različnih oblikah klobukov in tudi priložnostih nošenja nam v kasnejših stoletjih govorijo tudi različne upodobitve na slikah. Konec 17. stoletja se v naših krajih pojavi nova oblika klobuka, tako imenovani trirogeljnik, »klobuk na tri dežele«, ki se obdrži celo 18. stoletje. Iz tega se je razvil dvorogeljnik, ki se je

najbolj uveljavil v času Napoleona. To pokrivalo se je ohranilo do prve svetovne vojne kot slavnostno vojaško ali uradniško pokrivalo. V 19. stoletju se pojavita tudi cilindar in klobuk, imenovan melona, oba sta tudi na ogled na razstavi. Seveda so takrat tudi škofjeloške meščanke že nosile vsakovrstne modne klobuke.

Na prehodu iz 19. v 20. stoletje so za prosti čas in službene potrebe v moško modo prihajali mehkejši klobuki, imenovani borsalino, ki so se obdržali do današnjih dni. Ti imajo na sredini oglavja gubo, krajci pa so spredaj zavihani nekoliko navzdol. Istočasno so se nosili tudi slamniki, primerek vidimo tudi na razstavi.

Šifrer Bulovčeva nas seznanja tudi z obrtniki, kot so kolbučarji, modistke in slavniki, ki so bili povezani z izdelavo tekstilnih, klobučevinastih in slamatih klobukov, spomni pa nas tudi na prve industrijske obrate za izdelavo klobukov pri nas. Že v Prešernovem času so začeli izdelovati klobuke iz svile, nekoliko kasneje so v Domžalah odprli tovarno

Cilinder, v naših krajih najbolj znan klobuk v 19. stoletju / Foto: Igor Kavčič

slamnikov, z izdelavo polstenih klobukov pa so nekaj let po prvi svetovni vojni začeli v Tovarni klobukov Šešir v Škofji Loki. Prav zanimiva je reklamna zloženka klobukov ob petdesetletnici tovarne leta 1971, na ogled pa je tudi nekaj najbolj zanimivih primerkov klobukov, ki so jih izdelovali v Šeširju.

Ker je bil klobuk v preteklosti bistveno volj kot danes vpet v vsakdanji način življenja, se je izoblikoval tudi bonton v zvezi z njegovo uporabo. Za dodatek so na ogled še narisani klobuki, ki jih nosijo liki iz znamenitega stripa Diareja Tomaža Lavriča. Nekoliko pomečkane nosi celo novinar.

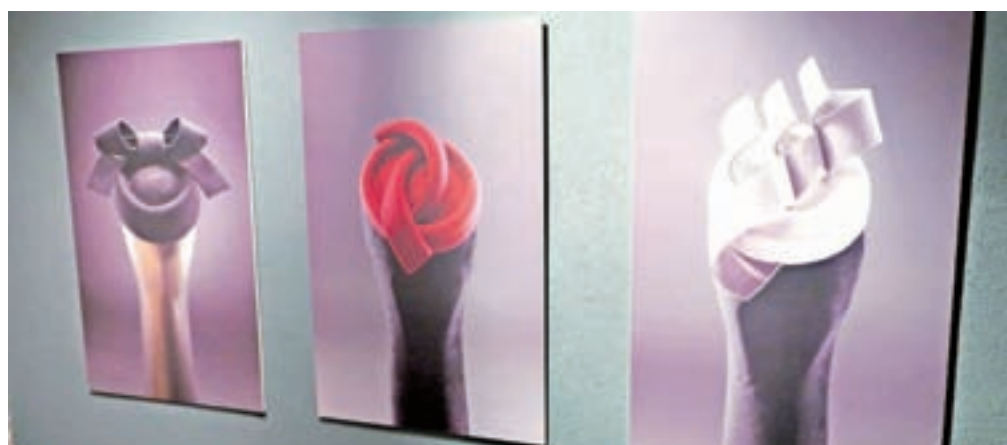
Klobuki iz prihodnosti

V drugem prostoru izvirne damske klobuke predstavlja Polona Poklukar, ki ustvarja na področju produktnega dizajna in scenskega oblikovanja ter ilustracije in prostorske instalacije. Pod lastno blagovno znamko oblikuje nakit, svetila, klobuke ... Svoja dela je doslej večkrat razstavila in zanje bila tudi že nagrajena. O klobuku razmišlja kot o mali plastični formi z izrazno-sporočilnim nabojem, ki se kaže v zlitju z namembnostjo – s funkcionalno kvaliteto uporabnega, nosljivega predmeta.

Nošenje klobuka je danes bolj redkost kot ne. Na odprtju razstave v Galeriji Ivana Groharja in v nakup na gradu v Loškem muzeju.

Prihodnost z izvirnimi damskimi klobuki predstavlja oblikovalka in umetnica Polona Poklukar.

Za dame, ki prisegajo na ekstravaganco in ščepec domišljije / Foto: Igor Kavčič

Zanimivosti

Od Kitajcev bi se lahko česa naučili

Razlike med Kitajsko in Slovenijo so precejšnje. Ali je med državama mogoče začrtati tudi kakšne vzporednice, smo povprašali Katjo Keržič, ki je v sklopu mednarodne izmenjave mladih kmetov obiskala to azijsko državo.

ALEŠ SENOŽETNIK

Katja Keržič je študentka višješolskega programa Upravljanje podeželja in krajine na Biotehniškem centru Naklo ter na Visoki šoli za upravljanje podeželja Grm v Novem mestu. Živi v Vodica, in kot sama pravi, prihaja s tipične slovenske kmetije, na kateri je zaposlen oče, mama pa opravlja drugo delo.

Pred kratkim je bila med petsto prijavljenimi Evropejci izbrana za edino slovensko predstavniko mladih kmetov na nedavni mednarodni izmenjavi na Kitajskem, ki je bila namenjena povezovanju evropskega in kitajskega kmetijstva, deljenju dobrih praks in spodbujanju sodelovanja na področju varovanja okolja in trajnostnega kmetijstva.

Kot pravi, so jo na dvotedenskem obisku presenečale številne razlike med kmetijami pri nas in na Kitajskem. »Obiskali smo večjo kmetijo z osem tisoč

Foto: osebni arhiv Katje Keržič

Katja Keržič je junija spoznavala kitajsko kmetijstvo.

kravami. Najbolj me je presenetilo, kako napredno evropsko tehnologijo uporabljajo. Ogledali smo si postopek molže, pri katerem le na eni postaji hkrati molžejo po sto krav hkrati,« pripoveduje

o svoji izkušnji in nadaljuje: »Zelo hitro se razvijajo, v nekaterih pogledih so svetlobna leta pred Evropo.«

Po drugi strani pa v tej veliki državi opaža tudi velika nasprotja. »Ogledali smo

si tudi nekaj manjših družinskih kmetij. Na eni so se ukvarjali z vzrejo piščancev, a razmere še zdaleč niso ustrezale Evropskim standardom.«

Desetletja komunističnega režima se odražajo tudi v kmetijstvu. »Država je lastnica zemlje, kmetje pa so le najemniki. Težava je, da so ti kmetje slabo izobraženi. Če so šli namreč v preteklosti kmečki otroci študirati v mesto, niso bili upravičeni do nasledstva in je tako kmetija prešla nazaj v upravljanje lokalne oblasti, ki jo je razdelila med druge kmete. Pomanjkanje izobrazbe se tako odraža tudi v načinu kmetovanja, a tudi na tem področju se stvari spreminjajo.«

Kitajsko kmetijstvo namreč sledi strategiji petletnih načrtov. V preteklih letih so z velikimi kmetijskimi podjetji želeli proizvesti dovolj hrane, da bi lahko nahranili 1,4 milijarde prebivalcev, v zadnjih letih pa se obratujejo tudi k bolj ekološkemu

kmetijstvu, saj želijo več izvažati tudi v Evropo, kjer pa so zahteve za ekološko kmetijstvo na precej višjem nivoju. »Uporabljajo že različne certifikate organske pridelave hrane, a ti še vedno ne dosegajo evropskih standardov. Vendar se vse več ljudi predvsem v mestih zaveda pomena zdrave hrane in potrebe po zmanjševanju onesnaževanja okolja, tako da se tudi na tem področju veliko stvari spreminja. To je opazno tudi v vsakdanjem življenju. Ko smo hodili po mestih ali vaseh, smo lahko videli, da večinoma uporabljajo električne skuterje za vožnjo po opravkih, veliko uporabijo tudi vetrno in sončno energijo.«

Kot pravi Katja Keržič, se lahko Evropejci in s tem tudi Slovenci marsičesa naučijo od Kitajcev. Življenja in dela si ne zapletajo z nepotrebnimi birokratskimi ovirami in predvsem poskušajo najti način, da cilje uresničijo. Zelo razširjeno je tudi nakupovanje hrane na

spletu in plačevanje z mobilnim telefonom na tržnicah. »S spletno prodajo se ukvarjajo tudi kmetje v manjših vaseh, ne zgolj velika podjetja. Ta način nakupovanja je precej bolj razširjen kot pri nas. Prav tako na tržnicah vsi plačujejo s pametnimi telefoni, z aplikacijo, v kateri imaš shranjeno plačilno kartico. S takšnih primerov bi se tudi mi lahko česa naučili,« pravi 23-letna Katja Keržič, ki razmišlja tudi o novostih na domači kmetiji.

»Trenutno je naša glavna dejavnost pridelava olja iz oljne ogrščice. Razmišljamo pa tudi o drugih idejah, ki bi jih lahko uvedli. V prihodnje bi radi proizvajali še več zdravih izdelkov, saj želimo prispevati predvsem h kvalitetni lokalni ponudbi olja. Želim si tudi, da bi v nekaj letih prešli na ekološko kmetijstvo, saj je treba v Sloveniji, kjer je vse bolj priznana lokalna ekološka pridelava, bolj kot na kvantiteto gledati na kvaliteto,« zaključuje sogovornica.

Deset znamenitih Podbrežanov

Na proslavi v počastitev praznika Občine Naklo v Podbrezjah so se domači igralci vživali v vloge slavnih rojakov, ki so bili rojeni ali pa so živeli v Podbrezjah.

JOŽE KOŠNJEK

Podbrezje – Scenarist Jožef Perne in režiser David Ahačič sta zaslužna, da se je na osrednji proslavi v počastitev praznika Občine Naklo, na kateri je državno himno zapel domačin Marko Kavčič, vodila pa sta jo Sara Kidan in Maj Tavčar, na domači oder vrnila deseterica znamenitih Podbrežanov. Nekateri od njih so bili v Podbrezjah rojeni, drugi pa so se v Podbrezje priselili ali imajo v vasi rodbinske korenine.

Podbreške imenitneže so upodobili domači igralci. Luka Perne je bil poljski kipar in rezbar Peter Žiwowski, ki je leta 1772 prišel v Ljubljano, od koder so ga nagnali in je našel novi dom pri Žagarju v Podbrezjah. Tu je uspešno ustvarjal naprej, izdelal oltarje tudi za podbreško cerkev in se oženil z domačinko Frančiško Zaparin. Slavnega misijonarja iz let bolj znanega Friderika Barage in sadjarja Franca Pirca, ki je bil podbreški

župnik dobrih pet let in začel sodobnega sadjarstva v kraju, je zaigral Milan Debeljak. Marku Kavčiču, glasbenemu pedagogu in odličnemu pevcu, kar je dokazal tudi s petjem državne himne, so dali pravo vlogo: zaigral je znanega izdelovalca orgel Petra Rojca, ki se je rodil pri Piskaču v Podtaboru. Peter je izdelal več kot štirideset orgel, najraje iz smrekovega lesa, zraslega v dolini Lešnice. S Podbrezjami sta povezana dva znamenita učitelja: prvi podbreški učitelj iz leta 1845 Andrej Praprotnik, ki je bil tudi pesnik in pisatelj, in po vrsti četrti učitelj Fran Černilec, ki pa ni bil le učitelj, ampak tudi organist, poštar in – homeopat. Če znaš pozdraviti živali, boš tudi ljudi, so mu rekli ljudje. Černilec je živel v Podbrezjah 42 let. Andrej Praprotnik pa se je leta 1827 v Podbrezjah rodil in postal eden največjih zagovornikov izobraževanja otrok v slovensčini in pisec šolskih učbenikov. In še ena zanimivost. V dveh zakonih se

mu je rodilo 12 otrok! V vlogi Praprotnika in Černilca sta se vživala Tone Strlič in Jože Skodlar. Milan Lukač je igral matematika in avstro-ogrskega podmaršala Joža Tomšeta, ki si je zaradi spoštovanja gorenjskih korenin nadel ime plemeniti Savski dol. Poročen je bil s Podbrežanko Franckovo Jožico. Rojen je bil na Poljšici nad Podnartom, umrl pa je leta 1937. Pokopan je na podbreškem pokopališču. Slikarka Ivana Kobilca, zaigrala jo je Dominika Jeglič, je zagotovo zelo slavna Podbrežanka. Na Matjaževem vrtu je narisala znamenito Poletje, njena slika Brezmadežne pa krasi taborsko cerkev. Ivana Kobilca je bila rada v Podbrezjah, saj je bil pri Bleku dom njene matere Marije Škofic. Pesnik in prevajalec Branko Jeglič, ki ga je na odru predstavljala Aljoša Bačič, je po krivici preveč pozabljen, čeprav je bil izredno ustvarjalen sodobnik in prijatelj Srečka Kosovela. Umrl je leta 1920, star 17 let. Njegov oče Andraž, pravnik

Znameniti Podbrežani s scenaristom predstavitve Jožefom Pernetom in režiserjem Davidom Ahačičem / Foto: Tina Dokl

po poklicu, je bil Babčev iz Podbrezj. Družina pisatelja Karla Mauserja je živele v Matijevčevi kajži. Karel, ki ga je upodobil Ivan Bolka, je moral nasilno iz Slovenije v svet in je živel in pisal v Clevelandu, kjer je leta 1977 umrl. V Podbrezjah je

spoznal Mimi Malenšek, s katero sta prebrala vse knjige, ki so jima prišle pod roke. Zadnja pa je stopila na oder prav pisateljica in prevajalka Mimi Malenšek, ki jo je igrala Urša Kavčič. Mimi, ki jo je mati, staro tri mesece, iz Dobrole vasi na Koroškem

prinesla očetu v Podbrezje, potem pa je ni nikoli več videla, odraščala v Podbrezjah, se šolala in poročila, preselila v Ljubljano in pisala, je ostala Podbrežanka do svoje smrti leta 2012. Svoji vasi je podarila bogato knjižno zbirnico.

Svetuje britanskim ministrom

Pina Sadar

Kranjčanka Pina Sadar je v Anglijo kot magistrska študentka odpotovala pred osmimi leti in več kot štiri leta za svoj dom klicala Durham. Med doktorskim študijem antropologije je kot asistentka tudi redno poučevala na univerzi v Durhamu. Trenutno je zaposlena kot višja politična svetovalka na britanskem ministrstvu za digitalnost, kulturo, medije in šport ter živi v Londonu.

SUZANA P. KOVAČIČ

Spomnim se še kakega vašega članka v Gorenjskem glasu. Tudi po selitvi v Anglijo ste še delovali v novinarstvu. Kako ste gradili kariero?

»V gimnazijskih in študentskih letih sem navdušeno pisala za različne regionalne in nacionalne medije ter se več let kalila na Radiu Študent. Novinarsko delo me je odpeljalo na raznovrstna zanimiva potepanja po svetu. Dve poletji sem tako v okviru programa nemške televizijske postaje Deutsche Welle odpotovala v podsaharsko Afriko, več let pa sem bila aktivna članica odbora mednarodne organizacije European Youth Press, kar mi je odprlo številne možnosti po Evropi. Tudi med doktorskim študijem sem pogosto poprijela za novinarsko pero in objavljala članke predvsem v angleških medijih, trenutno pa mi pogodba na britanskem ministrstvu za digitalnost, kulturo, medije in šport žal omejuje tovrstno udejstvovanje v medijih.«

V Angliji ste doktorirali iz antropologije, že magisterij ste delali na Otoku.

»Po zaključenem študiju kulturologije z letom izmenjave v Turčiji sem se odločila za magisterij v tujini. Teoretske smernice in metodološki pristopi se razlikujejo od države do države in za akademike se mi zdi izpostavljenost različnim načinom dela nadvse pomembna. Pri odločanju univerze sem gledala predvsem na to, kdo na teh institucijah poučuje, malo pa tudi na priznanost univerze. Naposled sem se odločila za Durham, kjer sem po magisteriju ostala tudi na doktoratu. Med doktorskim študijem antropologije sem kot asistentka tudi redno poučevala na univerzi v Durhamu, predvsem politično in ekonomsko antropologijo. V zadnjem letu doktorata sem tišino in udobje majhnega in tradicionalnega študentskega mesta na severu Anglije zamenjala za kaotičen center Londona, kjer sem se kot vodja operativnih storitev pridružila nevladni organizaciji Victim Support, ki nudi pomoč žrtvam nasilja. V nekaj letih v nevladnem sektorju sem izkusila, kako močan vpliv imajo zakoni na življenja posameznikov in skupnosti, zato sem odločila, da kariero usmerim tja, kjer se

Pina Sadar / Foto: osebni arhiv

sprejemajo pomembne odločitve in pišejo spremembe, ter se zaposlila kot vladna svetovalka.«

Kaj bi povedali o študiju v Angliji v primerjavi s slovenskim?

»Univerza v Durhamu je tretja najstarejša visokošolska ustanova v Angliji, ki hkrati velja za eno izmed petih najboljših univerz v angleškem okolju. Podobno kot Cambridge in Oxford ima tudi Durham sistem rezidenčnih kolidžev, ki so središče tako akademskega kot družabnega življenja. Vsaj enkrat tedensko se študentje odenejo v akademske plašče, podobne tistim, ki jih nosijo čarovniški pripravniki v Harryju Potterju, in se udeležijo formalne večerje v veliki dvorani kolidža. Tudi sicer je univerza prepredena s tradicijami in običaji, k temu pa pripomore tudi arhitektura univerze – univerza ima namreč v lasti normanski grad in katedralo, ki sta pod Unescovo zaščito. Z univerzo še vedno sodelujem, trenutno v vlogi ocenjevalke dodiplomskih izpitov in nalog.

Težko bi rekla, ali je študij boljši ali slabši. Študij v Britaniji je bolj priznan mednarodno, večje vsote denarja, s katerimi operirajo univerze, hkrati privlačijo večja imena ter omogočajo boljše pogoje dela in študija. Študenti so, vsaj na naši univerzi, zagotovo bolj motivirani za študij, manj je nepripravljenosti na izpite in "špricanja". Študij v Veliki Britaniji, vsaj na naši univerzi, se mi zdi veliko bolj transparenten. Delo s študenti na primer ves čas

ocenjujejo tako profesorji kot študenti, izpitne naloge pa so popravljene in ocenjene trikrat, poleg dveh ocenjevalcev z oddelka zaključne naloge prebere tudi zunanji ocenjevalec. Osebo pa vidim veliko slabost britanskega visokošolskega sistema predvsem v njegovi ekskluzivnosti. Visoke šolnine in sistem, ki daje prednost zasebnemu izobraževanju, manj privilegiranim študentom močno onemogoča dostop do elitnih univerz. To je zares žalostno in med doktoratom sem bila angažirana v več programih in organizacijah, ki se zavzemajo za dostopnejši študij.«

Iz česa ste doktorirali?

»Moja disertacija se je osredotočala na pokrivanje muslimanskih žensk v Veliki Britaniji. V luči prepovedi nošenja naglavnih rut po Evropi se tudi v Veliki Britaniji pogovarjajo o mestu muslimanov in muslimanskih simbolov v družbi. Moja etnografska študija je v osišču postavila ženske same in raziskovala njihove razloge za nošenje naglavnih ali obraznih rut, odnose okolice in praktične izzive, njihove osebne izkušnje pa sem poskusila umestiti v širše britanske in evropske politične okvire.«

Omenili ste že trenutno zaposlitev na ministrstvu za digitalnost, kulturo, medije in šport (Department for Digital, Culture, Media and Sport), kjer delate kot višja politična svetovalka ...

»Moja glavna zadolžitev je svetovanje ministrom o mednarodnih temah

s področja medijev in kreativnih industrij. Pogajanja med Veliko Britanijo in Evropsko unijo so trenutno v polnem teku, tako da sem zaposlena predvsem z brexitom ter iskanjem političnih in pravnih rešitev za obdobje po odhodu iz Evropske unije. Pričakanja politikov in Britancev so visoka, časovni okvirji zelo intenzivni, vsak korak pa je pod drobnogledom medijev in parlamenta, tako da je pritiskov kar veliko. Poleg brexita sodelujem tudi v pogajanjih o novih evropskih direktivah v Bruslju, spremljam ministre na debatah in sestankih ter pišem različne analize sektorjev, ki jih pokrivam. Hkrati predsedujem mreži za družbeno mobilnost, ki se zavzema za večjo raznolikost osebja tako na ministrstvu kot na področjih, ki jih naše ministrstvo pokriva. V Angliji igrajo družbeni razredi še vedno veliko vlogo in dostop do ključnih političnih in družbenih funkcij je posameznikom iz manj privilegiranih okolij pogosto omejen.«

Kakšno je sicer življenje na Otoku?

»V Anglijo sem kot magistrska študentka odpotovala pred osmimi leti in več kot štiri leta za svoj dom klicala Durham. Severovzhod Anglije je čudovit in povsem po krivici pogosto spregledan med turisti. Pokrajina je mistična, zgodovina razgibana – od Hadrianovega zidu do začetkov industrijske revolucije – ljudje so prijazni in cene dostopnejše od juga. Odkar živim v Londonu, se mi je življenje precej spremenilo. Čeprav

sem v London redno zahaja, ko sem živela na severu, je bila selitev precej hud šok. Prve dni, če ne celo tedne, sem se po službi kar umaknila v sobo. Kar nekaj časa mi je vzelo, da sem se navadila na ogromne množice ljudi, zvoke, vonje in bliskoviti ritem milijonskega mesta. A Londona ne bi zamenjala za nobeno drugo mesto. Pravijo, da z obiskom Londona obkrožiš cel svet. V Londonu res lahko doživiš nešteto kultur v enem dnevu – od bengalskih restavracij do italijanske renesančne umetnosti, od utripa karibskih tržnic do kitajskih festivalov, vsako sekundo pa naj bi se v mestu sočasno govorilo kar dvesto različnih jezikov – in vse to na kulisi več stoletij stare arhitekture. Vsak dan se veselim sprehoda v službo, ki me popelje po obrežju Temze, čez Westminsterski most in mimo Big Bena na Parlamentarni trg, kjer domuje naše ministrstvo.

Kot verjetno vsako drugo velemesto pa ima Londonu tudi temne strani – od umazanije in revščine do astronomskih cen. V prvi coni, kjer trenutno živim, se najemnina enosobnega stanovanja s stroški začne blizu dva tisoč evrov, kar je tudi za londonske plače veliko.«

Ostajate v Angliji?

»Brexit je prestrašil veliko Evropejcev in tujci se zaradi negotovosti o prihodnjem migracijskem sistemu množično odseljujejo nazaj v Evropo. Sama trenutno nimam načrtov za selitev domov. V Angliji sem zelo zadovoljna, tam imam zanimivo službo, prijatelje in partnerja, seveda pa domotožje ostaja. Starejši Slovenci, ki so v Angliji že desetletja, pravijo, da nikoli zares ne izgine ... Čeprav Slovenijo še vedno dojemam kot svoj dom, začnem po nekaj tednih v Kranju pogrešati svoje angleško življenje. Sicer pa mi zdi, da je imeti več domov bolj prednost kot slabost. Ničesar ne vzamem v zakup, in ko sem doma, se veselim druženja z družino in prijatelji, enako pa sem tudi v Angliji hvaležna za stvari, ki jih imam tam. Skupnost Slovencev v Londonu je precej majhna, tako da sem skozi leta spoznala kar nekaj londonskih Slovencev. Občasno se udeležim kakšnega slovenskega druženja – pred kratkim nas je na primer slovenski ambasador v Londonu povabil na praznovanje dneva državnosti.«

»V nekaj letih v nevladnem sektorju sem izkusila, kako močan vpliv imajo zakoni na življenja posameznikov in skupnosti, zato sem se odločila, da kariero usmerim tja, kjer se sprejemajo pomembne odločitve in pišejo spremembe, ter se zaposlila kot vladna svetovalka.«

Gertrudin vrh

ALENKA BOLE VRABEC

*mizica,
pogrni se*

Malo je gorskih vrhov, ki bi se imenovali po ženskah. Eden izmed vršacev masiva Engelhörner v bernskem kantonu v bližini zelo turističnega kraja Grinewald se imenuje po Gertrude Bell, znameniti Angležinji, rojeni 1868 v plemiški družini enega največjih takratnih industrialcev. Zgodbo njenega življenja smo videli pred nekaj leti, ko so vrtele film Puščavska kraljica z Nicole Kidman v glavni vlogi. Bila je zelo dobra, a Gertrudino življenje je bilo prikazano v stilu Hollywooda. Ukvarjalo se je predvsem z njenimi tremi nesrečnimi ljubeznimi. V viktorijanski Angliji je bil običaj,

da si dekleta, potem ko jih predstavijo v visoki družbi, vsaj v treh sezonah plesov in zabav najdejo zakonske partnerje. Gertrude, vednoželjna in ambiciozna, ki je kot ena redkih končala študij zgodovine na oxfordski univerzi, še preden je izpolnila dvajset let, ni bila te sreče. Ko pa se je zaljubila v mladega diplomata, ki je bil zaradi hazardiranja do grla zadolžen, so bili starši proti poroki. A Gertrude se je vendar poročila, mož pa je po neki nesreči kmalu umrl. Samostojna, izredno bistra, talentirana za jezike in samozavestna, kakor je bila, se je odpravila na Orient, ki jo je s svojo lepoto zasvojil že ob prvem potovanju v Teheran. Ena njenih knjig ima naslov: *Bila sem hči Arabije*. Celo v moškem svetu si je pridobila spoštovanje poglavarjev različnih plemen na območju Mezopotamije. Iz njene obsežne zapuščine je mogoče razbrati, da je bila svetovna popotnica, pisateljica, prevajalka, pustolovka, raziskovalka, dobra arheologinja, posredovalka, alpinistka v švicarskih Alpah. Gertrudspitze, visoko 2833 m, je v ženski opravi osvojila 1901 z vodnikoma, bratoma Ulrich. Tekoče je govorila arabsko pa tudi perzijsko. Puščavo, ki jo je v moškem sedlu nešteto krat prejezdila, je ljubila in spoštovala. Po navadi jo je spremljal samo služabnik in nekaj vojakov. Zaradi

dobrih zvez s plemenski voditelji je njen politični vpliv močno zrasel. Postala je sodelavka angleške tajne službe in uspešna vohunka. Ko sta Anglija in Francija delili razbitine propadlega Osmanskega cesarstva, je Gertruda postavila mejo Iraka in si prislužila naziv mati Iraka. Po letu 1921 je njena zvezda začela temneti. Za stalno se je naselila v Bagdadu in postala prva direktorica muzeja, ki ga je ustanovila. Leta 1926, 12. julija, pa jo je služabnica našla mrtvo. Ob njej je ležala prazna steklenička uspavalnih tablet ... Pokopana je v Bagdadu ... Na njenem grobu so vedno sveže rože ...

Arabske mesne kroglice s pistacijami

Za 4 osebe potrebujemo: 350 g piščančjega mesa, 50 g drobtin, 40 g pistacij, 1 jajce, pol žličke mlete kurkume, pol žličke mletega cimeta, pol žličke mletega koriandra, 1 žlico peteršilja, 60 g moke, manj mastno olje za cvrenje.

Piščančje meso, pistacije in peteršilj sesekljamo. V skledi zmešamo jajce, meso, pistacije, peteršilj, drobtine in začimbe, da dobimo gladko zmes. Naredimo približno 14 kroglic, jih na hitro povajjamo v moki, ocvremo in zložimo na papirnato brisačo, da ta vpije odvečno maščobo.

Ponudimo s hrustljivo solato ali pikantno pomako.

Pa dober tek!

Vaš razgled

Vročica pred finalom svetovnega prvenstva v nogometu je, še posebej pri naših južnih sosedih, v teh dneh na vrhuncu, tako da so ostale športne panoge večinoma na stranskem tiru. Pa vendar, kar dokazuje fotografija z nedavne tekme skakalcev za celinski pokal pod Šmarjetno goro, pravi navijači – in navijačice – ostajajo zvesti svojim športnim idolom tudi v času izven glavne sezone. V svoj objektiv – pogled in spomin – jih skušajo ujeti daleč od spektakla in množic: ta trenutek pripada le njim. S. L. / Foto: Gorazd Kavčič

Luči niso samo za to, da osvetlijo prostor, so prepričani v Radovljici, kjer so tudi letos ob Kovaškem šmarnu del Kroke pripeljali v mestno središče. Tudi sklop petih novih unikatnih svetilk, ki so jih postavili na mestno tržnico, so oblikovali domači umetniki in izdelali kovaški mojstri iz Kroke. Užitek ob pogledu in zadovoljstvo ob funkcionalnosti. / Foto: Gorazd Kavčič

Nove knjige (442)

Josipina Urbančič Turnograjska

MIHA NAGLIČ

»Zakaj torej ostaja Josipina Turnograjska še vedno obrobje slovenskega zgodovinskega spomina, ko bi morala tvoriti njegov osrednji del? Zakaj se v današnjih časih slovenski narod, ki bi se moral ponovno vprašati o pomenu in vlogi slovenske nacionalne identitete, ne ozre po njenih pogledih in prepričanjih? Zelo jasno je namreč zapisala bolgarskemu prijatelju K. D. Petkoviču nacionalno idejo: »O da bi naša mlada 'Slava' razcvetela se tako, ko se nje sestra, slavna Gerčka, da bi šinel u nje spijoče sinove 'žarek nebeški', da bi se zavedali svojih moči, svoje naloge, da bi u bratskoj slogi se zblížali bolj - dovršenosti cilju svetomu! To moja želja, to želja

vsakoga pravoga 'slavjana'!« Josipina je torej želela ljudi prepričati, da so vsi, ne glede na socialni sloj, svobodni pripadniki slovenskega naroda. Po njenem mnenju si nacionalno zavest o pripadnosti slovenskemu narodu Slovenci, zlasti kmetje, lahko oblikujejo z ohranjanjem običajev, šeg in navad, učenjem slovenskega jezika, branjem literature v slovenščini, s spoznavanjem zgodovine samega naroda in njegovega ozemlja. Skozi njeno literarno ustvarjanje se poudarja pomembnost zavesti, da posameznik pripada državi, domovini in je vzgojen v duhu ljubezni do svojega jezika. Vsak posameznik z načinom svojega življenja kreira in vpliva na oblikovanje nacionalne identitete, zato mora

biti vedno aktiven člen družbe in si ne sme dovoliti, da je pasiven, saj to vodi posredno v sprejemanje tujega pritiska in s tem se dopušča izginjanje slovenske narodne zavesti. Če pa človek nima domovine, je v svojem duhu mrtev, mrtva je tako tudi njegova osebna identiteta, saj je nacionalna identiteta sestavni del osebnosti. To misel je leta 1852 še podkrepila: »Namesto toga pak zmiraj moramo z žalostnim srcem gledati, kako malo še razumejo Slovenci 'kako i kam'! Kradejo si sami srečno napredovanje, jedni o nerazumljenju svoje naloge,

drugi o sebičnosti itd.! Žalostno mi serce, da mi ta zvest, da jo moram izreči! Ali tako je! Manjka jim še 'žarka iz neba'! Bog naj jim ga da! Da bi se mogli spolniti moji 'uzori' zastran 'Slavjanov' - drugače bi bilo.« (Str. 51)

To je odlomek iz razprave Mire Delavec Touhami, ki si že dolgo prizadeva za vrnitev svoje rojakinje Josipine v slovensko duhovno življenje. Leta 2004 je o tem govorila na Glasovi preji, 1. 6. 2018 pa na simpoziju, čigar knjižna izdaja je zdaj na voljo. Josipina nam sporoča: »Kdor dušno živi, ne umrje!«

Josipina Urbančič Turnograjska, zbornik, uredila Mira Delavec Touhami in Franc Križnar, Mače pri Preddvoru, 2018, 156 strani

razpredrilo

GG

ZLATAN V STRANJAH

V reklamnem spotu, v katerem nastopa nogometaš Zlatan Ibrahimović, ima manjšo »vlogo« tudi trgovina v Zgornjih Stranjah.

Aleš Senožetnik

Kje bo Zlatan Ibrahimović gledal nedeljski finale nogometnega prvenstva v Rusiji, ni znano, je pa jasno, da prigrizke za ogled tekem nakupuje v lokalni trgovini v Zgornjih Stranjah. Začuden? Poglejte si reklamni videospot za kreditno kartico Visa, enega glavnih sponzorjev letošnjega mundiala.

Avtobuszlogotipom Vise in podobo Zlatana Ibrahimovića se ustavi pred trgovino v Stranjah, ta pa steče po nakupih. Na blagajni plača s kreditno kartico, nato pa ga že vidimo v avtobusu ob ogledu tekme svetovnega prvenstva. Takoj po sodnikovem žvižgu nekdanji napadalec švedske reprezentance, ki trenutno igra za moštvo Los Angeles Galaxy, v svojem slogu pripomni: »Jaz bi že zadel.«

Kljub nekaterim digitalnim popravkom so uporabniki družbenih omrežij v reklamnem spotu hitro prepoznali lokalno trgovino v Zgornjih Stranjah. / Foto: Youtube.com

Reklama, ki pa je bila posneta za ameriški trg in je na slovenskih televizijskih postajah skoraj zagotovo ne bomo videli, je pred dnevi zakrožila po spletnih družbenih omrežjih. Kljub temu da se trgovina v Zgornjih Stranjah v spotu pojavi le za nekaj sekund, so uporabniki hitro ugotovili, da gre v resnici za Tuševo trgovino v Zgornjih Stranjah,

le nekaj kilometrov stran od Kamnika. Ustvarjalcem je sicer v postprodukciji zunanjo podobo trgovine in okolice uspelo nekoliko spremeniti. V ozadju je izginila župnijska cerkev svetega Benedikta, nekoliko spremenjena je tudi okolica pred trgovino, Tuševe logotipe pa so zamenjali napis v cirilici, kar kaže na to, da je režiser želel ustvariti vtis, da

se zgodba dogaja v kakšni od ruskih vasic. Kljub temu pa je očitno, kje je bila reklama posneta.

A kot pravijo v Tušu, legendarni Ibra v resnici ni obiskal njihove trgovine. Za snemanje prvega prizora so uporabili njegovega dvojnika, dogajanje v notranjosti trgovine in avtobusa pa so posneli v tujini.

LUFT POPESTRILA ŠE ANA DESETNICA

Ana Šubic

Minulo soboto je dogajanje v škofje-loškem mestnem jedru ponovno razgibal Loški umetniški festival – LUFT. Poleg unikatne tržnice, na kateri je z raznovrstnimi izdelki sodelovalo 32 ustvarjalcev, je juljski LUFT že tradicionalno obiskala Ana Desetnica, mednarodni festival uličnega gledališča. Tokrat je obiskovalcem ponudil tri ulične predstave v izvedbi domačih in tujih umetnikov. V dopoldanskem

Ana Desetnica je obiskovalcem LUFTa ponudila tri ulične predstave. / Foto: Andrej Tarfila

času sta jim delala družbo kaotična fotografa v interaktivni predstavi Popotnika v

času, popoldne pa so si lahko ogledali še pomorsko pustolovščino Pike Nogavičke

in gusarja Vala ter ulični cirkus En lump ali dva. Poleg Ane Desetnice je obiskovalcem družbo delala še ekipa FerFuda, ki je poskrbela za kulinarčne dobrote. Festival, ki poteka pod okriljem Kulturno umetniškega društva LUFT, je že tradicionalno dobro obiskan, tokrat pa je bil obisk še malenkost boljši kot sicer.

Organizatorji letos načrtujejo pet izvedb LUFTa. Juljska je bila druga po vrsti, naslednja bo drugo soboto v septembru, ko bo rdeča nit dogajanja indijanska vas, nato pa se obetata še dva festivala v decembru.

Na portoroškem odru tudi Manca Špik in Mila

Portoroški Avditorij bo jutri gostil že 38. izvedbo Melodij morja in sonca (MMS). Na festivalu, ki ga bodo po 21. uri neposredno prenašali na prvih programih nacionalne televizije in radija, se bo za pet nagrad strokovne žirije in veliko nagrado festivala potegovalo štirinajst novih poletnih melodij. Med nastopajočimi bosta tudi pevki z Gorenjskega: Manca Špik in Emilia Dębska, ki nastopa pod umetniškim imenom Mila. Mila je Poljakinja, ki že deset let živi v Kranju. Spremljali smo jo tudi na letošnji Emi, na portoroškem odru pa se bo predstavila s skladbo Jaz bi šla naprej, ki sta jo ustvarila Denis Horvat in Hamo. Medtem ko bo zanjo to prvi nastop na MMS, bo za Manco Špik že šesti. Nastopila bo s skladbo Kjer pomol poljubi morje, pod katero so podpisani Raay, Rok Lunaček in Krešimir Tomec. Takoj po festivalu bo Špikova predstavila tudi videospot, ki so ga posneli na Krku. Pevko z Bohinjske Bele na portoroški festival vežejo zelo lepi spomini. Prvič je na njem nastopila že leta 2005 s skladbo Solze z neba. Dve leti kasneje je zmagala s pesmijo Baila, Baila, Baila, predlani pa je na MMS blestela v družbi Kvatropircev in njihove skupne uspešnice Pesem.

Jutri tekmovanje harmonikarjev na Jezerskem

Ob Planšarskem jezeru na Jezerskem bo jutri potekalo tekmovanje harmonikarjev in veselica z Radiem Veseljak. Tradicionalno tekmovanje Naj harmonika zapoje bi sicer moralo biti že 25. junija, a jo je organizatorjem zagodlo vreme. Prijave na tekmovanje bodo zbirali jutri, na dan prireditve od 9. ure dalje, sicer pa se bo tekmovanje začelo ob 11. uri. Vsak harmonikar bo zaigral skladbo po izbiri, k sodelovanju vabijo tudi začetnike. Ocenjevalno komisijo bodo sestavljali Martin Vodlan, ki je tudi vodja ansambla Viharnik, Simon Bučar, vodja glasbene šole Bučar, in Gašper Seljak, zmagovalac več harmonikarskih tekmovanj, ki je prepričljivo zmagal tudi na Jezerskem. Po tekmovanju bo okoli 13. ure sledila veselica z ansamblom Boršt, zmagovalcem letošnjega festivala Vurberk. Za dodatne informacije in vnaprejšnje prijave lahko pišete na e-naslov info@veseljak.si ali pokličete na telefonsko številko 041 762 636 (Aleš Petek).

FESTIVAL BLEED 4.-17.7.2018

www.festivalbled.com

- 13.7. 20.30 | Cerkev Sv. Martina St. Martin's Church JAVORKAI BROTHERS
- 14.7. 20.30 | Grand Hotel Toplice CONCERT BY THE END OF MASTERCLASSES (KONCERT OB ZAKLJUČKU MOJSTRSKIH TEČAJEV)
- 15.7. 20.30 | Festivalna dvorana Bled Festival Hall MOONLIGHT SKY
- 16.7. 20.30 | Cerkev Sv. Martina St. Martin's Church SOUTH AMERICAN GETAWAY (CELLO ATTACCA!)
- 17.7. 20.30 | Festivalna dvorana Bled Festival Hall SNOW WHITE (SNEGULJČICA) - MUSICAL GALA ZAKLJUČEK FESTIVALA festival final gala

FESTIVALI BLEED UMETNOST IN KULTURA

HUMOR, HOROSKOP

Lahko se udeležite tečaja vedeževanja.

Naročniki **Gorenjskega glasa**, izkoristite popust v višini 10%. Za več informacij čim prej pokličite Tanjo na tel. št.: **040 514 975**

Gorenjski Glas

HOROSKOP

TANJA

Oven (21. 3.–21. 4.)

Veliko trme in vztrajnosti boste potrebovali, da boste spet našli svoj duhovni mir. Misli vam bodo begale sem ter tja. Kljub vsemu se vam bo uspelo spraviti v red, kakršnega ste sicer navajeni. Iz tujine boste dobili dobre novice.

Bik (22. 4.–20. 5.)

V pričakovanju nekega večjega denarja se vam bo pojavilo več težav. Skoraj boste že obupali, ko se kolo sreče zavrti v vašo smer. Denar bo. V službi prihaja do sprememb, tako, da je bolje, da ste v ozadju in se preveč ne zapletate.

Dvojčka (21. 5.–21. 6.)

Pred vami se odpira novo obdobje, sprejeli boste marsikatero odločitev z upanjem na najboljše. Nova pot, ki je pred vami in vas je bo sprva strah, vam bo vlila energije in ne bo ovire, ki je ne bi mogli preskočiti. Pričakujte dobre novice.

Rak (22. 6.–22. 7.)

Tja, kjer imate največ možnosti za uspeh, boste usmerili vso energijo, za katero se sploh ne zavedate, da jo imate – in samo po sebi se bo uredilo, da pridete v ospredje, kjer vas opazijo tudi tisti, ki vas do sedaj niso. Petek bo vaš dober dan.

Lev (23. 7.–23. 8.)

Obisk vam bo pustil veliko razmišljanja in kar trajalo bo, preden boste prišli do bistva. Občutek negotovosti ne bo dolgo trajal, saj ko se boste enkrat zavedali, za kaj gre, se ne bo težko odločiti. Prihaja ljubezen.

Devica (24. 8.–23. 9.)

Pravijo, da kdor sprašuje druge za pot do sebe, kupuje vozovnice za vse smeri, razen za pot do sebe. Le vi sami ste tisti, ki veste, kaj hočete in kaj je tisto, kar vas v življenju resnično osrečuje. Usoda je v vaših rokah, ne čakajte več.

Tehtnica (24. 9.–23. 10.)

Pred vami se bo odprlo obdobje prostega časa in ne boste mogli verjeti, da imate končno čas zase. Zadnje čase so bili ljudje preveč odvisni od vas, pa tudi vi ste prevzemali vedno več odgovornosti. Pot v tujino vam tokrat ne uide.

Škorpion (24. 10.–22. 11.)

Okoli sebe si naredite tišino in bodite malo sami s seboj. S tem si boste ustvarili nov pogled in prihodnost se vam bo zdela veliko bolj prijetna in svetla. Izogibajte se zunanjih vplivov, saj vam to zgolj škoduje. Presenečeni boste.

Strelec (23. 11.–21. 12.)

Na čustvenem področju se boste prav kmalu znašli med dvema ognjema. Takemu preobratu boste kar težko sledili. Enkrat nič, drugič preveč. Rešita vas vaša razsodnost in modrost. V družbi prijateljev se boste prijetno počutili.

Kozorog (22. 12.–20. 1.)

V teh dneh boste na prvo mesto postavili sami sebe. Posvetili se boste hobijem in družabnemu življenju. Po preteklih napornih dneh si to vsekakor zaslužite. Velike misli in spomine vam bo sprožili nekdo, na katerega večkrat pomislite.

Vodnar (21. 1.–19. 2.)

Potrebni ste notranjega miru, zato je dopust več kot dobrodošel. Slabe volje boste zaradi financ, a kaj morete, ko ste zapravljali, na to niste mislili. Dobre novice pričakujte od nekoga, na katerega ste že skoraj pozabili.

Ribi (20. 2.–20. 3.)

Spomnili se boste starih prijateljev in jih tudi poiskali. Prav čutili boste potrebo po zabavi in sproščenem smehu. Tako sprostitev bi si lahko privoščili večkrat, saj ste preveč obremenjeni. Na čustvenem področju pričakujte spremembe.

TA JE DOBRA

Zvonec

Mojca izve, da ji je umrl dedek. Takoj odide k svoji devetdesetletni babici, da bi jo potolažila. Ko jo vpraša, kako je dedek umrl, babica pove: »V nedeljo zjutraj, ko sva se ljubila, mu je odpovedalo srce.

Za zgroženo Mojco je seks pri teh letih čisto izzivanje usode.

Babica pa: »Draga moja. Pred mnogimi leti, ko sva bila tudi že precej v letih, sva z dedijem prišla do zaključka, da je najboljši čas za seks, ko začnejo zvoniti cerkveni zvonovi. Krasen, idealen, počasen ritem. Nič napornega. Ding in dong, ding in dong...« zavzdihne babica, si obriše solzo in nadaljuje: »Če ne bi ravno takrat prišel tisti sladoleдарski kombi in zvonil kot utrgan, bi bil dedi danes še živ.«

Ni nebes, ni banke

Duhovnik s podeželja pride v mesto. Tam se nekako ne znajde, zato prvega, ki mu prekriža pot, vpraša: »Mladenič, ali morda veš, kje je tukaj banka?«

»Ne vem, pa tudi če bi vedel, vam ne bi povedal,« reče Janezek.

»No, si pa res nesramen. Takole ne boš prišel v nebesa.«

»Vi pa v banko ne!« mu zabrusi Janezek.

Slutnja

V gostilni sedi vesela družba. Eden od njih vstane in reče prijatelju: »Mislim, da ne bom več dolgo med vami.«

»Kako to, saj si vendar čil in zdrav, pravkar poročen mož?«

»Že že, ampak slutim, da bo pome prišla žena.«

Seks v troje

Vpraša Janko Poldeta: »A bi ti bil všeč seks v troje?«

»Seveda bi mi bil,« ta v smehu odvrne.

»Potem pa hitro teci domov.«

LAŽJI SUDOKU

1	6		9			2	
4				7	8		1
	9	8		1	4	5	
	5	7		3			6
		9	6		2	3	
6			7		2	8	
		6	4	8		9	1
3		2	1				7
	4				5		3

Rešitev:

9	6	5	7	4	1	8	3
2	7	8	9	6	1	7	5
5	2	1	8	9	6	7	4
8	9	6	2	7	1	3	5
9	1	6	8	7	2	5	4
1	8	9	7	5	6	4	3
1	8	9	7	5	6	4	3
7	2	8	9	6	1	5	4
7	2	8	9	6	1	5	4

TEŽJI SUDOKU

6				8			4
8			6		2		9
5			7		3		2
		6		7		2	
	5						4
		7		9		8	
2			8		1		7
7			5		4		3
4				2			8

Rešitev:

9	1	7	2	6	9	5	7
2	8	1	6	9	8	7	4
5	8	9	6	2	7	1	3
9	7	2	1	8	5	6	4
1	8	9	7	5	6	4	3
2	8	1	6	9	8	7	4
6	1	7	2	8	9	5	3
7	2	8	9	6	1	5	4
7	2	8	9	6	1	5	4

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebelenih devetih kvadratov. Pripravil B. F.

NAGRADNA KRIŽANKA

GORENJSKI GLAS	VELIKA VODNA PTICA	SKELET	MOČVIRJE (NAREČNO)	FINSKO JEZERO, ENARE	RONALD	JANKO MODER	STOPNJA PRIDEVNIKA	ALPSKA DOLINA V BOHINJU	OZDRAVLJENJE PO BOLEZNI	TRAK ZA ODLIKOVANJA	KISAR (STAR.)	
POMIRILO	7								6			
POSODA, KJER SE KUHA POD PRITISKOM												
ŠKOFJELOČAN (ŽARG.)						GRŠKI JUNAK, AJAS						
REKA V NEMČIJI					FR. FIZIK (FRANCOIS)	STAREJŠI IT. PEVEC (ARTURO)	12					
KLAVDIJ TUTTA		23	MESTO V ROMUNJI					KRAJ PRI POREČU				
			ROČ. DRŽAJ					MESTO V SPANJI				
POGAN				REVMAZEM						SEČNINI SORODNA SPOJINA	OKORNEŽ PRI HOJI	
				MAJHNA MORSKA RIBICA						8		
SITEN ČLOVEK, NERGA						NEBESNA MODRINA						
GORENJSKI GLAS	SRP (NAREČNO)	PEČAT				DAN V TEDNU		SMUČARKA GUT				
		AMERIŠKI FIZIK (EDWARD)						INFEKCIJA RANE				
NAJSTAREJŠI ČLAN SKUPNOSTI									22	ELLA CRUZ	BIVŠI KOŠARKAR KNEGO	
AVTOMOBILSKA PREIZKUŠNJA				11	VESLAŠKA TEKMA							
BIVŠI ČEŠKI SKAKALEC NA SMUČEH (PAVEL)					ALDEHID OCETNE KISLINE	GR. MUZA POEZIJE					20	
ALUMINIJ			GR. MUZA PETJA					SPODNJI DEL POSODE				
			FALOT					GRŠKA BOG. PRAVICE, ASTREA				
ZAMAŠEK		19		RANO-CELNIK						IRSKI ASTRONOM (WILLIAM PARSONS)	ZVEZDA V ORLU	
				PISATELJ DOLENC								
PRUJETEN VONJ						REKA V BOSNI	4					
						DRŽAVA OB IRAKU						
GORENJSKI GLAS	FIZIKALNA KONSTANTA	FINA TKANINA	PRIMORSKO VINO							OLIVER TORRES		
										VIDIK, POGLED		
MIRUJOČI DEL STROJA	14							PLEME, ROD				
								DIVJA KOZA				
KRAVJ MLADIČ					BIVŠI AM. TENISAČ (ANDRE)	ORGANSKA SNOV V SVILI					9	
VZDEVEK ONASSISA				OSTRO-STRELEC								
				SVEČANA OBLEKA								
AMERIŠKA IGRALKA (JESSICA)				3		IGRALKA WEST		17		KNAP	OBDELANO POLJE	
						PRAVOSL. VERSKA PODOBA						
NEZNANEC			GR. ŠPORTNI KLUB							GORA V JULIJCIH		
			TOPILO ZA LAKE							CONA, PREDEL		
PREDNIK ITALIJANOV, ITAL		10						MESTO V SLOVENJI			21	
								KRAJ PRI POLJČANAH				
AMERIŠKA OSVEŽILNA PIJACA										DENIS ISTOMIN		
										SHAKESPEAROV KRALJ		
ANA PO DALMATINSKO				INO, INOCENC	24							
				RT (MANJŠ.)								
ANASTAZA PLOC SERICIN STRAMIN USORA	PRAZNIK DELA	MEŠALNIK USIRJENEGA MLEKA	LUKA NA CIPRU	1				EPOHA	15	MREŽAŠTA BOMBAŽNA TKANINA		
OGRAJA	18				ZAKUP	EVROPSKO VESOLJSKO ZDRUŽENJE	JAPONSKI VULKAN				MESTO V ŠVICI	SESTAVIL: F. KALAN
ZGODNJE VINO						MOČVIRSKA RASTLINA						POUČNA MISEL, IZREK
						PEVKA KRALJ						
VILI RESNIK			POSTOPAČ				5			ALENKA GOTAR		
			NAŠ SOCIOLOG (ANDREJ)							TRDITEV, POSTAVKA		
JUŽNO-AMERIŠKI INDIJANEC				SORTA JABOLK								
				BIBLIJSKI PRAOČAK								
DRŽAVA V ZDA			2			KRAJ PRI PODČE-TRTKU						
						ANA BUCK						
FIZIKALNA LASTNOST LEČJA									16			
IGRALKA FONDA				13	TROPSKI SADEŽ V OVOJU							

Tiguan.
Zdaj v novih izvedbah Edition.

www.volkswagen.si

Pustite se zapeljati!

Izberajte med izvedbami Tiguan Trend Edition, Tiguan Comfort Edition in Tiguan R-Line Edition, ki vas bodo navdušile s svojo bogato opremo, in **prihranite do 4.500 EUR***.

Volkswagen

Več informacij o izvedbah Edition najdete v našem prodajnem salonu Volkswagen ali na www.volkswagen.si.

Emisije CO₂: 180–125 g/km. Kombinirana poraba goriva: 7,8–4,8 l/100 km. Emisijska stopnja: EURO 6. Emisije NO_x: 0,0529–0,0183 g/km. Število delcev: 0,00830–0,00117 x 10¹¹. Ogljikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal zunanjega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanjega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanem koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov. Prikazan je model Tiguan R-Line Edition z dodatno opremo. Slika je simbolna. *Prihranek je odvisen od izbrane izvedbe.

Delavska c. 4, 4000 Kranj | Tel.: 04 27 00 200 | www.avtohisavrtac.si

1. nagrada: enodnevna uporaba avtomobila VW TIGUAN, 2. nagrada: enodnevna uporaba avtomobila VW POLO, 3. nagrada: poklanja Gorenjski glas

1	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23	24

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do srede, 25. julija 2018, na Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Bleiweisovi cesti 4.

DRUŽABNA KRONIKA

MEDENA SEDMICA

Medeni vrt v Šenčurju je z igrami, glasbo in veselim druženjem vseh generacij praznoval sedemletnico delovanja, na krvavški Plaži pa so odprli kolesarski spretnostni poligon.

S. L., A. B., A. Š.

Šenčurska kavarna in slaščičarna Medeni vrt že sladkih sedem let s pestro medeno ponudbo razvaja svoje goste vseh generacij in mnogi se vsako leto z veseljem udeležijo tradicionalnega praznovanja obletnice. Mlajši obiskovalci so tokrat na svoj račun prišli že v popoldanskih urah, ko so se zabavali ob ogledu igre Zaljubljeni žabec, ki jo je uprizorila Otroška dramska sekcija KUD Visoko, člani ŠD Mulček pa so poskrbeli za zanimive ustvarjalne delavnice. V večernih urah so zbrani obiskovalci lahko

uživali v slastni kulinarčni ponudbi, se osvežili z barvitimi koktajli in prisluhnili živahnemu koncertnemu programu. V uvodu je nastopil simpatični duo Neža in Aleš, nadaljevala pa je legendarna zasedba Joške v'n – vsi glasbeniki so poskrbeli za odlično vzdušje in pozitivno energijo na praznovanju, katerega pika na i je bila slastna rojstnodnevna torta. Predvsem pa gre za prijetno druženje, kar še naprej ostaja glavni namen Medenega vrta, kot je dejal aktivni David Štrajhar.

Vsi, željni zabave, se ta čas lahko odpravijo tudi na kate-ro številnih gasilskih veselic. Minulo soboto je denimo že tradicionalno potekala tudi v

Stražišču pri Kranju. Organizatorjem iz PGD Stražišče je vreme tokrat odlično služilo. Veselica je pod kostanje na Pantah privabila množico obiskovalcev, ki so se zabavali ob zvokih ansambla Dor ma cajt iz Selške doline.

V soboto so na krvavški Plaži odprli kolesarski spretnostni poligon oziroma t. i. skills park, ki je namenjen vsem ljubiteljem gorskega kolesarjenja, predvsem pa začetnikom, da se spoznajo z določenimi elementi proge, ki jih potem lahko srečajo na še eni krvavški pridobitvi: novi gorskokolesarski progi Jezerca, ki povezuje zgornji del parka s spodnjim in s progo Muci tvori skoraj deset kilometrov

dolg spust, prav do spodnje postaje kabinske žičnice na Krvavcu. Nova proga Jezerca spada med srednje zahtevne proge v kolesarskem parku na Krvavcu, dolga je nekaj več kot tri kilometre. Odprtja so se med drugimi udeležili tudi graditelj nove pridobitve in idejni vodje parka Anže Bizjak, direktor RTC Krvavec Janez Janša, njegov namestnik Uroš Zupan in Aleš Kalan s Kolesarske zveze Slovenije. Na dogodek pa je prikolesaril tudi Luka Mezgec, a tokrat s širšimi gumami, kot jih je vajen običajno. Skupaj z otroki MTB kluba Kranj je prekolesaril tako spretnostni poligon kot tudi najnovejšo gorskokolesarsko pot.

Sladko sedemletno razvajanje: udarna ekipa Medenega vrta

Simpatični duo Aleš in Neža na medenem praznovanju

Obiskovalci so uživali ob razigranem nastopu zasedbe Joške v'n. / Foto: Primož Pičulin

Ansambel Dor ma cajt v družbi predsednika PGD Stražišče Tomaža Perdana / Foto: Ana Šubic

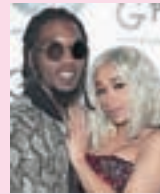
Luka Mezgec, ki je na Plažo tokrat prikolesaril z gorskim kolesom, in Janez Janša, direktor RTC Krvavec / Foto: A. B.

Gorskokolesarski vodnik Tomaž Poličar, Anže Bizjak in Gašper Budkovič, ravno tako del ekipe kolesarskega parka

VRTIMO GLOBUS

Cardi B povila hčerko

Rapovski par **Cardi B (25)** in **Offset (26)** sta postala starša deklici, ki sta ji dala ime Kulture Kiari. To je za pevko prvi otrok, medtem ko ima raper iz prejšnjih zvez že tri. "Norčujejo se iz mene, ker sem četrta mamica, ki mu bo dala otroka, toda jaz vem, da ne bom imela otroka s slabim očetom," je dejala pred njenim rojstvom. "Ljubim jo, ona je resnična. Želim, da nama uspe," je dodal Offset. Poročila sta se lani. "Bila sem brez poročne obleke, brez zaročnega prstana in nenaličena," je povedala Cardi.

George Clooney okreva po nesreči

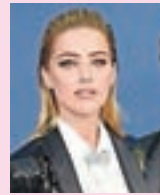
George Clooney (57) je na Sardiniji, kjer snema serijo Kavelj 22, imel prometno nesrečo. Zadel ga je avto, ki je zavil brez vključenih smerokazov. Trk je bil tako močan, da je igralca vrglo več kot meter v zrak. Ker je nosil zaščitno čelado, ni utrpel poškodb glave, temveč le nekaj odrgnin in podplut. To je že druga nesreča na motorju za igralca, ki je leta 2007 v New Jerseyju v nesreči utrpel zlom reber.

Johnny Depp nasilen na snemanju

Johnny Depp (55) se bo moral zagovarjati na sodišču, saj je na snemanju serije Mesto laži udaril lokalnega upravljavca, ker je zahteval, da prekinejo snemanje izven uradnih ur. "Kdo si ti, da mi boš govoril, kaj lahko delam," je nanj vpil igralec ter ga, kot pravi, večkrat močno udaril v rebra, bil pa naj bi bil tudi vinjen, saj je zaudarjal po alkoholu. Serija bo premierno predvajana septembra letos.

Amber Heard in Vito Schnabel sta par

Igralka **Amber Heard (32)** in trgovec z umetninami **Vito Schnabel (31)** sta par. Na teniškem turnirju v Wimbledonu sta se zaljubljeno držala za roke in celo poljubljala. Vito, ki je sicer poznan po ljubimkanju s slavnimi predstavnicami Hollywooda, se je lani po treh letih razšel z manekenko Heidi Klum. Amber je bila pred tem v zvezi z milijonarjem, ustanoviteljem Tesle Elenom Muskom.

Preddvorčanka **Anja Križaj** je letos že dvanajstič vodila Mednarodni folklorni festival v Preddvoru. Je članica domačega folklornega društva, a tokrat na festivalu ni plesala, ker je na porodniškem dopustu. Zaposlena je v vrtcu in pravi, da se vse v njenem življenju vrti okoli plesa in otrok. / Foto: Primož Pičulin

Porabskih Slovencev je malo, a imajo veliko srce

Vse skupaj se je začelo s Triglavom! Ko so leta 2013 v eni izmed (še) slovenskih vasi, v Andovcih, odprli vaški dom, zgrajen tudi s pomočjo kohezijske pomoči EU, so si kleni Porabski Slovenci zaželeli na dvorišču novega vaškega središča imeti tudi simbolni kamen s Triglava.

JANEZ KAVAR

Monošter – V upravi TNP so uslišali njihovo prošnjo in iz okolice Mojstrane je prišel v Porabje koničast kamniti blok. Postavili so ga na betonski podstavek in pod triglavski kamen izpisali imena vseh sedmih slovenskih vasi v Porabju. »In če že imamo kamen s Triglava, bi bilo lepo, da se iz Porabja odpravimo slovenskemu očaku na obisk,« je pripovedoval Karči Holec, zagnani predsednik Slovenske narodnostne uprave v Andovcih. Na dolgi pešpoti na Triglav poleti 2015 so jih spremljali veterani slovenske osamosvojitvene vojne. Pri zadnjem, najtežjem delu poti na vrh pa so jih pospremili vodniki iz Združenja

Slovenski vojaški gorniki ob kamnitem bloku izpod Triglava pred vaškim domom v Andovcih v Porabju / Foto: Tomaž Pirjevec

vojaških gornikov Slovenije, z Alešem Simčičem na čelu. Tako se je začelo

prijateljstvo, ki je z obiskom vojaških gornikov v soboto, 30. junija, v Monoštru,

Števanovcih in Andovcih ter podpisom sporazuma o prijateljstvu in sodelovanju

dobilo tudi formalno obliko. Sporazum sta svečano podpisala predsednika Karči Holec za Andovčane in Slavko Delalut za vojaške gornike.

Poln avtobus vojaških gornikov je prispel v Monošter. V slovenskem centru Lipa jih je pozdravil predsednik Zveze Slovencev na Madžarskem Jože Hirnök in jim kratko predstavil slovensko skupnost v Porabju. Živi in močni slovenski skupnosti navkljub je pristavil: »Veste, ni tako lahko biti Porabski Slovenec. V sedmih vaseh nas živi še od dva do tri tisoč, asimilacija neusmiljeno deluje.« Na poti iz Monoštra v Andovce so se ustavili v graničarskem muzeju v Števanovcih. Edinstven in zanimiv muzej spominja na čase, ko je Porabje predstavljalo najbolj zahodno točko pred železno zaveso in bilo skoraj neprodušno zaprto, življenje prebivalcev ob meji pa skrajno težko in nenehno nadzorovano. Na pročelju nekdanje stražnice sredi vasi so na marmornatih ploščah izpisana imena nekaj desetih graničarjev, ki so bili ubiti ob poizkusih pobegov mejašev. Večina jih je padlo v letih po t. i. madžarski revoluciji leta 1956. Sam muzej pa prikazuje metode in predmete, ki

so zagotavljali skoraj neprodušnost mejne črte. Muzej je zanimiva ideja, ki kar sama kliče k razmišljanju o čem podobnem v Karavankah, Žirovnici, Ljubelju, Jezersko na primer, spodobno »mejaško« preteklostjo.

V Andovcih je slovenske vojaške gornike pozdravil generalni konzul RS v Monoštru dr. Boris Jesih. Izrekel jim je pristrčno in iskreno dobrodoščilo: »Porabskih Slovencev je malo, a imajo veliko srce. Cel avtobus Slovencev iz matične države v Porabju pomeni Slovence tukaj neizmerno veliko. Nadaljujte sklenjeno prijateljstvo, pridite še kdaj!« Po pozdravu pa se je dr. Jesih izkazal še z okusnim slovenskim ričetom, ki ga je sam pripravil, Andovčani pa z odličnim porabskim golažem in tokajem z bližnjih vinorodnih gričev. Zbranim so zapeli še ljudski pevci z Gornjega Senika, pa godci z Goričkega in skupina Zapev s Koroške. Oboji so prav za to priložnost prišli v porabske Andovce.

Veselo druženje se je nadaljevalo v pozno popoldne. Vmes pa se je rodilo veliko pobud za prijateljevanje in nove skupne aktivnosti v prihodnje. Že jeseni bodo vojaškim gornikom Slovenci iz Porabja vrnili obisk.

IGOR
Štefančič

MIHA
Barborič

KLARA
Mrak

MITJA
Urbančič

Vsak dan z vami in
vašimi najljubšimi hiti

RADIO
KRANJ 97.3
GORENJSKI megasrček

Izjemna gledanost tekme med Hrvaško in Anglijo

Kranj – »Sredino polfinalno tekmo med Hrvaško in Anglijo si je v povprečju ogledalo kar 23,1 odstotka oziroma 435.300 gledalcev, starih nad štiri leta, kar predstavlja 55 odstotkov takratnih gledalcev televizije,« so včeraj sporočili iz službe za komuniciranje RTV Slovenija. Tekma med Hrvaško in Anglijo je bila do sedaj tudi najbolj gledana tekma letošnjega svetovnega prvenstva v nogometu, poleg tega so bili podaljški tekme najbolj gledana vsebina na TV Slovenija v letošnjem letu, saj si jih je v povprečju ogledalo kar 27,1 odstotka oziroma 511.500 gledalcev, starih več kot štiri leta, kar predstavlja 66 odstotkov takratnih gledalcev televizije. Sicer pa je obe polfinalni tekmi svetovnega prvenstva v nogometu na TV SLO 2 v povprečju spremljalo 19,2 odstotka oziroma 361.700 gledalcev, starih več kot štiri leta, kar predstavlja 49 odstotkov takratnih gledalcev televizije. Vsaj minuto letošnjega svetovnega prvenstva v nogometu si je na TV SLO 2 do sedaj ogledalo kar 1.481.000 ali 78,5 odstotka gledalcev, starejših kot štiri leta. Finale med Francijo in Hrvaško bo na sporedu v nedeljo ob 17. uri.

Na Triglav v družbi vodnika

Bled – V javnem zavodu Triglavski narodni park (TNP) v juliju in avgustu pripravljajo organizirana vodenja na Triglav iz Krme, Trente ali Bohinja. »Triglav ima za Slovence poseben pomen. Mitološki, zgodovinski in narodnostni. Vzpon v spremstvu gorskega vodnika je zagotovilo za varnost in lepo doživetje,« poudarjajo v javnem zavodu TNP. Datume in več informacij glede organiziranih vodenj je mogoče najti na spletni strani zavoda.

KINOSPORED

KOLOSEJ DE LUXE, KRANJ (CENTER)

Sobota, 14. 7.

13.40, 17.10, 19.00 NEBOTIČNIK
15.30 UKRADENA PRINCESA, sinhro.
19.45 IZGUBLJENA MED VALOVI
21.30 OCEANOVH OSEM
20.50 LJUBITI PABLA
15.15 NEVERJETNI 2, sinhro.
13.00, 17.30 JURSKI SVET: PADLO KRALJESTVO

14.50, 17.10, 21.10 ANT-MAN IN OSA

18.50 ANT-MAN IN OSA, 3D

19.30 PRVO OČIŠČENJE

20.00 IZGUBLJENA MED VALOVI

14.15, 16.15 UKRADENA PRINCESA

15.30, 22.00 TI LOVIŠ!

21.00 OCEANOVH OSEM

14.00, 17.30 NEVERJETNI 2, sinhro.

16.30 NEVERJETNI 2, 3D, sinhro.

16.20 JURSKI SVET: PADLO KRALJESTVO

KINO SORA, ŠKOFJA LOKA

Petek, 13. 7.

20.30 IZGUBLJENA MED VALOVI

Sobota, 14. 7., in nedelja, 15. 7.

18.30 UKRADENA PRINCESA, sinhro.

20.30 IZGUBLJENA MED VALOVI

CINEPLEX, TUŠ, KRANJ

Sobota, 14. 7.

18.10, 20.20, 22.25 NEBOTIČNIK
14.20, 19.00 TERMINAL
21.30 COEXISTER

Organizatorji filmskih predstav si pridržujejo pravico do spremembe programa.

Krvavška konjenica jezdila skozi tri občine

Konjeniško društvo Krvavec Cerklje je uspešno organiziralo 21. Pohod krvavške konjenice, ki se je udeležilo 119 konjenikov, med njimi 36 deklet ter 14 kočijažev iz različnih koncev Slovenije.

JANEZ KUCHAR

Cerklje – Že dan prej so člani Konjeniškega društva Krvavec Cerklje položili venec in prižgali sveče k spominske-mu obeležju v Poženiku, kjer je pred trinajstimi leti tragično preminil mladi udeležene-c konjenice Davorin Čeh iz Spuhlje pri Ptujju. Pred začetkom 21. Pohoda krvavške konjenice, ki jo je vodil Janez Glastovec, je pred nogometnim centrom Velesovo udeležence pozdravil stotnik Darko Kopic in vsem zaželel srečno in varno pot. Dvaintrideset kilometrov dolga pot je udeležence vodila izpred nogometnega centra oziroma gostinskega lokala Bar Kantina v Velesovem skozi Praprotno Polico do Fazanerije, kjer je bil prvi od petih postankov, ter nato naprej skozi Cerklje mimo Šmartnega, po obronkih gozdov do Viševce in Vrhovja do Tunjic v kamniški občini, kjer so se okre-pčali, konji pa spočili. Od tod so pot nadaljevali skozi Komendsko Dobravo v občini Komenda do Zaloga ter skozi Zgornji Brnik in mimo Fazanerije na cilj v Velesovo, kjer je bilo v Baru Kantina družabno srečanje. Pohvale so organizatorjem izrekli konjeniki iz Gorenjske, Štajerske,

Na čelu kolone 14 konjskih vpreg je bil z zapravljičkom stotnik Darko Kopic.

Velikih Blok, Novega mesta, Šentjerneja, Grosupljega in Primorske.

Prvič na Krvavški konjenici je bila Zala Hrastnik iz Jarne in bila navdušena nad

urejenostjo krajev in organizacijo pohoda konjenice. Mateja Guzelj od Sv. Barbare pri Škofji Loki je bila letos na konjenici že šestič. Vsako leto prejaha Slovenijo po dolgem

in počez, udeležuje pa se tudi enodnevnih do tridnevnih konjenic po Sloveniji, veliko prejaha sama ali v družbi prijateljev. Marjan Ambrožič iz Krnice pri Zgornjih Gorjah je letos drugič na konjenici z vprego, navdušen pa je bil nad organizacijo izvedbe. Najmlajši udeležene-c konjenice je bil triletni Mark Koščak, Viženčarjev z Ambroža pod Krvavcem, ki ga je na konjenico pripeljal dedi Silvo, najstarejši udeležene-c pa 87-letni Janez Kalan, po domače Žumrov iz Šenčurja. Na poti je odmevala tudi harmonika, vsi udeleženci pa so prejeli spominske majice konjeniškega društva Krvavec Cerklje.

Konjeniki med potjo pri Cerkljah

Kranjska nedelja v Hemini Krki

IGOR KAVČIČ

Krka – Preteklo nedeljo je bila v kraju Krka / Gurk na avstrijskem Koroškem ponovno Kranjska nedelja. Z njo kraj želi nadaljevati večstoletno tradicijo romanja Slovencev, nekoč Kranjcev, na grob sv. Heme. Od 16. stoletja dalje so namreč Kranjci običajno drugo nedeljo v mesecu juliju porovali na grob sv. Heme, tudi sv. Eme, ki je pokopana v grobnici bazilike Marijinega vnebovzeta v Krki. Sv. Ema je bila tesno povezana z našo deželo, slovela je kot velika dobrotnica, imela pa naj bi tudi zasluge za ohranitev slovenskega jezika v okoljih, kjer je imela kot lastnica posestev velik vpliv. Slovenci so jo zato začeli častiti kmalu po njeni smrti.

Tradicijo Kranjske nedelje, ki je bila prekinjena v

MePZ sv. Tilna in FS Ajda KD Jožeta Paplerja Besnica so tudi letos gostovali v Krki. / Foto: KD Jožeta Paplerja Besnica

letu 1938, so na pobudo Krške župnije že lani, letos pa ponovno s svojim sodelovanjem obeležili člani Kulturnega društva Jožeta Paplerja in farani iz Besnice. Mešani pevski zbor sv. Tilna iz Besnice, ki se mu je pridružilo nekaj članov Komornelega pevskega zbora Šutna iz

Kamnika, je ob spremljavi organista Matjaža Megliča pod vodstvom zborovodnje Janeza Fabijana prepeval med mašo. Ob zaključku maše so besniški pevci skupaj z orkestrom Pilgerklang, ki ga je sestavljalo 17 glasbenikov s starimi glasbili iz Avstrije, Nemčije in

Nizozemske, izvedlo še Hemino pesem. Po maši je pevski zbor izvedel tudi kratek koncert ob kripti Heminega groba. Folklorna skupina Ajda iz Besnice pod umetniškim vodstvom Maje Tekavec pa se je po maši v atriju samostana pod lipo predstavila z gorenjskimi plesi.

Turneja ob izidu novega albuma "Ruska kolekcija"

Olga Ulakina - klavir * Benjamin Izmajlov - violina

Ruska noč

MANCA IZMAJLOVA

*
24. 7. OB 21.00

KRANJ - KHISLSTEIN

mojekarte.si, bencinski s., trafike, mercator centri
www.mancaizmajlova.com / koncerti

Pobarvali so Triglavski dom

Minuli konec tedna je podjetje JUB poskrbelo, da je Triglavski dom na Kredarici dobil lepšo fasado in notranje prostore.

DANICA ZAVRI ŽLEBIR

Kredarica – Po 34 letih je JUB s svojimi barvami osvežil Triglavski dom na Kredarici, so nam sporočili iz tega podjetja, ki je z izvedbo prenove celotne fasade in notranjih

prostorov koč na Kredarici začelo minulo soboto in v nedeljo zvečer končalo z barvanjem te naše najvišje planinske postojanke. Ta je bila nazadnje generalno obnovljena leta 1984. Kljub nekoliko muhastemu vremenu je ekipi 18

zaposlenih iz JUB-a, v kateri so bila tudi tri dekleta in pet alpinistov, ki jih je za delo na višini angažiral upravljavec doma Planinsko društvo Ljubljana – Matica, z dvema nosoma barve iz družine JUBIN uspelo prebarvati več kot 700 kvadratnih metrov lesenih površin na fasadi koč, v notranjosti pa več kot 600 kvadratnih metrov zidnih površin, kar vključuje 16 sob in vse hodnike, vhod, jedilnico in recepcijo.

Oskrbnik doma Herman Uranič je rezultatov barvite prenove neizmerno vesel, vrednost projekta pa po ocenah znaša okoli 20 tisoč evrov. »JUB, ki je najstarejši proizvajalec zidnih barv v Sloveniji, je doslej poskrbel za barvito prenovo številnih javnih objektov, kot so bolnišnice, porodnišnice, šole in vrtci, svojo družbeno odgovornost pa skladno s svojo dolgoletno tradicijo izkazuje tudi s podporo številnim drugim projektom, ki jih v javno dobro izvajajo raznolika društva, nevladne organizacije ali skupine posameznikov. Letos je pobuda za prenovo Triglavskega doma na Kredarici, ki s svojimi kapacitetami nudi zavetje 300 obiskovalcem, prišla prav iz vrst zaposlenih, ljubiteljev gora, pohodništva in planinarjenja, ki pogosto obiskujejo tudi to našo najvišjo planinsko koč,«

Ekipa zaposlenih iz družbe JUB, ki je delo končala v dveh dneh, pri barvanju ni zmotilo niti muhasto vreme /Foto: Arhiv JUB

Alpinističen pristop k barvanju / Foto: Arhiv JUB

Pri delu je sodelovalo 23 prostovoljcev, 18 zaposlenih iz družbe JUB in pet alpinistov iz PD Ljubljana Matica / Foto: Arhiv JUB

Prebarvali so tudi notranje prostore Triglavskega doma. / Foto: Anže Petkovšek

pojasnjujejo v družbi JUB. »Čeprav je delo na višini 2515 metrov izjemno zahtevno in vključuje precej organizacijskih priprav in natančno logistiko, je bila odločitev sprejeta v aprilu. Za koč na Kredarici smo do konca junija v akciji 'Z JUBINI na vrh Slovenije' skupaj s svojimi kupci zagotovili potrebne količine barv. Pri delu so prostovoljci porabili tudi več kot 1500 metrov zaščitnih trakov, različnega orodja ter čopičev, ki sta jih za projekt prispevali podjetji Z&Z ter Žima.«

HALO-HALO GORENJSKI GLAS

telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201-42-00, faksu 04/201-42-13 ali osebno na Bleiweisovi cesti 4 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrтка do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

ROZMAN BUS, T: 04/531 52 49, 041/855 630

KOPALNI IZOLA: 14. 7., 18. 7., 23. 7.; **DUGI OTOK:** 13. - 20. 8.; 3. - 7. 9.; **MEDŽIGORJE Z MANDARINAMI:** 5.-7.10.; **MANDARINE:** 5.-7.10.; www.rozmanbus.si

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

PIREDITVE

Večer na vasi

Selo pri Bledu – Kulturno društvo Rudija Jedretiča Ribno vabi na tradicionalno folklorno-zabavno prireditve Večer na vasi, ki bo danes, v petek, 13. julija, z začetkom ob 19.30 pri Skalci.

Druženje pod cvetočim gankom

Kamna Gorica – Pri Sveti Trojici se bo v nedeljo, 15. julija, ob 17. uri začelo Druženje pod cvetočim gankom s kulturnim programom, ki ga bodo oblikovali domačini iz Kamne Gorice in okoliških krajev, in predstavitev družabnih iger.

Medgeneracijska prireditve

Kranj – V Medgeneracijskem centru Kranj se bodo v ponedeljek, 16. julija, ob 18. uri začele Miselne igre – različne igre in vaje za razvoj in ohranjanje kognitivnih sposobnosti. Ob-

vezne so prijave na telefon 041 724 134 ali na e-naslov mck-prijava@luniverza.si.

PREDSTAVE

Torkova kinoteka Poletje na Stari Savi 2018

Jesenice – V Kolpernu na Stari Savi si v torek, 17. julija, ob 20. uri lahko ogledate španski biografski dokumentarec Messi. Vstopnine ne bo.

PREDAVANJA

Adijo, blokade, čas je za boljše življenje!

Kranj – Humana, združenje svojcev pri skrbi za mentalno zdravje, vabi v torek, 17. julija, ob 16. uri na brezplačno predavanje: Adijo, blokade, čas je za boljše življenje! Predaval bo Gregor Šikman, Intuitivni zdravilec, atlasolog in učitelj samopomoči, v prostorih Humane, Oldhamska 14, Kranj. Po predavanju bo imel ob 18. uri brezplačne preglede atlasa.

Proučevanje Svetega pisma

Kranj – Krščanska adventistična cerkev Kranj vabi jutri, v soboto, 14. julija, v Dom krajanov Primskovo na proučevanje Svetega pisma s temo Petdesetnica ob 9. uri ter predavanje Božja dela in poti ob 10.30.

RAZSTAVE

Na Štengarjevem skednju

Bohinjska Bela – Na Štengarjevem skednju bo v nedeljo, 15. julija, od 14. do 18. ure na ogled tradicionalna umetniška razstava, na kateri bodo svoja dela razstavljali: Anja Bun-

derla, Alenka Žolger, Eli Gradnik, Jožica in Ivan Vrečko, Luka Zupan, Nada Hodnik in Rowena Božič.

IZLETI

Na Konjščico

Preddvor – Pohodniška skupina Društva upokojencev Preddvor vabi člane v torek, 17. julija, na Konjščico. Ob 8. uri se bodo pohodniki z osebnimi avtomobili odpeljali iz Preddvora do Pokljuke.

Na Vovar

Šenčur – Turistično društvo Šenčur v soboto, 21. julija, organizira pohodniško-planinski izlet na Vovar nad Kamnikom: Kamnik–Nevlje–Oševke–Tučna–Vovar–Gozd–Smrečje–Krivčevo. Skupne zmerne hoje bo od tri do štiri ure. Informacije in prijave zbira do četrтка, 19. julija, Franci Erzin, tel. 041 875 812.

Špik Hude police

Kranj – Društvo upokojencev Kranj vabi na planinski izlet Špik Hude police (2420 n. m.). Izlet bo v četrtek, 26. julija, odhod s posebnima minibusoma bo ob 7. uri izpred Globusa. Planinci bodo šli mimo koč Brazza po udobni mulatjeri, hoje bo za štiri ure, pohodniki pa se bodo sprehodili s parkirišča po planini Pecol do koč Brazza in hodili dve uri in pol do tri ure. Vrnitev v Kranj je predvidena za ob 18. uri. Prijave z vplačilom sprejemajo v društveni pisarni do ponedeljka, 23. julija.

V Strunjan

Jesenice – Medobčinsko društvo invalidov Jesenice obvešča člane, da že sprejema prijave za enodnevn izlet v Strunjan in družabno srečanje – piknik. Prijave z vplačilom sprejemajo v pisarni društva 17. julija od 10. do 12. in od 16. do 17. ure.

ANKETA

Matura
»pod streho«

MATEJA RANT

Maturanti so v sredo izvedeli za rezultate spomladanskega roka letošnje splošne mature, ki jo je uspešno opravilo 94 odstotkov kandidatov. Nekaj dijakov nam je zaupalo, kakšna pričakovanja so imeli v zvezi z maturo in kako so zadovoljni z doseženim.

Foto: Tina Dokl

Tinkara Strel, Žiri:

»Pravzaprav niti nisem vedela, kaj pričakovati, saj se nam še nikoli prej ni bilo treba v tako kratkem času toliko naučiti. A je bilo v redu, najbrž imam tudi dovolj točk za vpis na izbrani študij.«

Zala Šink, Škofja Loka:

»Moja pričakovanja so bila nižja od rezultatov, zato sem zelo zadovoljna. Najzahtevnejša se mi je zdela matematika, saj mi ne leži preveč, bolj se najdem v družboslovnih predmetih.«

Simon Štilec, Naklo:

»Opravil sem poklicno maturo, zdaj pa še peti predmet pri splošni maturi, angleščino. Študij bom nadaljeval na biotehniški fakulteti, kjer ni omejitve vpisa, zato me rezultat ne skrbi.«

Luka Perko, Zg. Bela:

»Malo me je skrbelo le slovenščina, glede na rezultate tudi upravičeno. Sicer pa sem z rezultatom zadovoljen, pri nekaterih predmetih je bilo celo boljše, kot sem pričakoval.«

Jože Gašperlin, Luže:

»Pri opravljanju mednarodne mature sem se trudil biti čim bolj sproščen. Obenem izbrana univerza v Londonu ni postavila zelo zahtevnih pogojev in tudi zato nisem bil pod prevelikim pritiskom.«

Zgodbe, povedane na sodoben način

Pred kratkim so v Muzejih radovljiske občine pripravili sklop prireditev ob zaključku dvoletnega mednarodnega projekta, v okviru katerega papirnate informacijske brošure počasi nadomeščajo z interaktivnim vodenjem prek aplikacij.

MARJANA AHAČIČ

Radovljica – Mestni muzej Radovljica je nedavno s sklopom prireditev zaključil projekt diStory, Digitalne zgodbe malih zgodovinskih mest, v okviru katerega so si Muzeji radovljiske občine (MRO) kot nosilni partner skupaj s Škofjo Loko ter Topolo (Srbija) in Fermom (Italija) ter v sodelovanju z različnimi strokami in institucijami prizadevali za uvajanje digitalnih pristopov na področje dediščine ob aktivnem vključevanju občinstva.

»Po dveh letih učenja o novih pristopih in sodobnih tehnologijah, sodelovanja med partnerji, z lokalno skupnostjo in različnimi ustanovami, iskanju najboljših rešitev za predstavitev zbranih zgodb in spominov smo se od projekta diStory uradno poslovili na Linhartovem trgu pred cerkvijo v Radovljici. Kratak kulturni program je uokviril glavni dogodek, in sicer kratke videopredstavitve digitalnih zgodb partnerjev sodelujočih mest,« je povedala koordinatorica projekta Jerneja Jelovčan Koselj. Dan za

Stare zgodbe, prikazane na sodoben način

tem je bila v Baročni dvorani Radovljiske graščine še uradna predstavitev mobilne aplikacije digitalnega vodenja po Radovljici. Predstavljeni so mestni jarek, hiša Linhartovega otroštva, spomenik Josipini Hočevar, meščanske hiše, Lectar, Radovljiska graščina, pranger in Malijeva hiša, cerkev sv. Petra, župnišče in razgledna točka.

»Pregledna in preprosta aplikacija poleg napisane besedila, avdiogovorca in slikovnega materiala ponuja še virtualne 3D-spominke in številne poučne naloge,« so povedali v muzeju. Obiskovalci so si lahko ogledali tudi računalniško simulacijo kolesarjenja po Logarski dolini, ki so jo pripravili dijaki EGSŠ Radovljica, in nekaj videoposnetkov poteka

aktivnosti projekta. »Projekt se je končal, končni izkupiček je nadvse bogat: veliko spominov, zgodb, opaznan, mobilna aplikacija in spletna platforma diStory, priručnik o izvajanju tvrstnih projektov ... in najpomembnejše: stiki, ki so nastali s sodelovanjem in bodo v prihodnje lahko ustvarili nove zgodbe,« so zadovoljni v muzeju.

Razstava o citrah v Tržiču

V tržiški Galeriji Atrij je v poletnih mesecih na ogled zanimiva gostujoča razstava Muzeja Velenje o zgodovini citer.

SAMO LESJAK

Tržič – Citre so bile že v 19. stoletju na Slovenskem zelo priljubljen ljudski instrument. Skoraj ni bilo slovenske družine, v kateri ne bi imeli vsaj enega citrarja. Gostujočo razstavo, ki predstavlja del bogate zbirke zasebnega zbiralca in odličnega poznavalca citer Borisa Andreja Mlakarja, je pripravil Muzej Velenje, njen soavtor pa je poleg Mlakarja tudi kustos Blaž Verbič iz tamkajšnjega

muzeja. Na ogled je tako več kot šestdeset citer, citrarsko notno gradivo, strune in drugi s citrami povezani predmeti. Razstava prikazuje zgodovinski razvoj citer, igranje na različnih oblikah in predstavlja številne posameznike, tudi tržiške citrarje, ki so vplivali na razvoj ter popularizacijo tega ljudskega strunskega glasbila. Razstavo, ki bo na ogled do 24. avgusta, je odprl župan Borut Sajovic, kulturni program pa je obogatil citrar Dejan Praprotnik.

Odprtje razstave o citrah je v Galerijo Atrij privabilo mnogo obiskovalcev. / Foto: arhiv razstave (Blaž Verbič)

vremenska napoved

Danes bo sprva pretežno oblačno, več sonca bo sredi dneva in popoldne. Nastajale bodo plohe in nevihte. Jutri bo zjutraj po nižinah megla. Jutri in v nedeljo bo delno jasno s spremenljivo oblačnostjo. Sredi dneva in popoldne bo nastalo nekaj krajevnih ploh ali neviht.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK

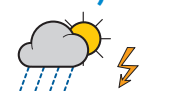
13/25 °C

SOBOTA

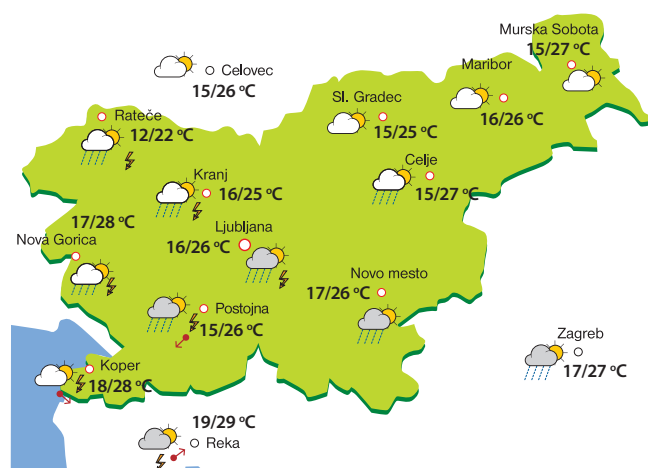

12/25 °C

NEDELJA

12/24 °C

Na večere glasbe Festivala Bled

Bled – Letošnja, 23. izvedba Festivala Bled se danes zvečer ob 20.30 v cerkvi sv. Martina nadaljuje s koncertom bratov Jávorkai, violinistom Sandorjem in violončelistom Adamom. V nedeljo bo v Festivalni dvorani nastopila še slovenska fusion skupina Moonlight Sky, ki jo sestavljajo vrhunski glasbeniki Miha Petric, Janez Moder, Žiga Kožar in Jan Sever, ki so med drugim tudi skladatelj in aranžerji. Naslednji dan 16. julija, pa se na Festival Bled z nastopom v cerkvi sv. Martina že tradicionalno vrača zasedba čelistov Cello attacca, tokrat z glasbo z naslovom South American Getaway. Ansambel vodi vodilna slovenska violončelistka Karmen Pečar. Za zaključek bo 17. julija na sporedu še muzikal Sneguljčica, katerega avtorica je Alenka Gotar, v njem pa nastopajo učenci njene pevske šole. Vsi večeri bodo na sporedu ob 20.30.